84
24 E
43

8.24.E 43

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE

CONSTITVTIONES,

ET DECRETA

PROVINCIALIS SYNODI NEAPOLITANAE,

SVB ILLVSTRISS. ET REVERENDISS. D. D. Mario Carraſa Archiepiſcopo Neapolitano, Anno Domini. M. D. LXXVI.

A S. D. N. GREGORIO XIII. Confirmata.

ET MANDATO ILLVSTRISSIMI AC REVERENDISSImi D. D. Annibalis à Capua Dei, & Apoſtolicæ Sedis gratia Archiepiſcopi Neapolitani edita.

NEAPOLI,
Ex Officina Saluiana Anno M. D. LXXX.
Facultate nobis data, aliis interdicta.

ANNIBAL A CAPVA
DEI, ET APOSTOLICÆ SEDIS GRATIA ARCHIEPISCOPVS NEAPOLITANVS, VNIVERSO PROVINCIAE SVAE CLERO CETERISQVE FIDElibus, Salutem in Domino Sempiternam.

CVM Primum ſuſcepi onus hoc laboris, atq; officii mei, cogitaui ſanè qua ratione poſſem & muneri meo, & veſtræ omnium vtilitati ſatisfacere, vt quod mihi ſemel impoſitum erat oneris (quod ſentio quam ſit grauiſsimum) pari cum dignitate ſuſtinerem. Plurima mihi veniebant in mentem, quæ in Neapolitana hac Eccleſia mea rei Chriſtianę neceſſaria eſſe viderentur, quęq; mirifice religionem conſeruare, atq; amplificare poſſent. Occurrit Neapolitana Synodus, felicis olim recordationis Marii Carrafæ ceterorumq; coepiſcoporum maturo iudicio, ſumma prudentia, pietate ſingulari paucis ab hinc menſibus elaborata, quæ tot ſapientiſsimorum Theologorum Iuriſq; Pontificii peritiſsimorum hominum ingenia diu multumq; exercuit. Nam cum ii in re varia, ac perdifficili & operis, & laboris plurimum poſuiſſent, ad extremum incredibili conſenſione animorum, ac voluntatum ea decreuere, quæ ſumma cum ho-

neſtate, & maxima vtilitate eſſent coniuncta. Eam dum optimus Antiſtes edere parat, breui immatura morte vobis eripitur: neq; illi licuit tantarum vigiliarum ſuarum fructum aliquem capere. Ego, quoniam is mihi hanc quoque laboris partem reliquit, pro munere, ac officio meo me facturum exiſtimaui, ſi quam primum in eam rem incumberem, vt illa in hominum manus veniret, eamq; omnibus vtilitatem afferret, quam in primis officii mei ratio poſtulabat, & ego, pro mea ſingulari erga omnes caritate, & amore, maxime volebam. En igitur vobis nouam Synodum Neapolitanæ Prouĩciæ Romani Pontificis iudicio cognitam, auctoritate comprobatam: quam etiam publicis litteris ratam firmamq; eſſe voluit: earum litterarum exemplum infra ſcribendum eſſe putaui. Porrò tametſi Romanæ ſedis auctoritas, & imperium cum apud vos, tum apud Chriſtianos omnes debent eſſe grauiſsima, quæ peculiari quodam Spiritus ſancti ductu, ac præſidio rem Chriſtianam adminiſtrat: illud tamen vehementer hortari vos deberet, quod tot tantorumq; virorum prudentia, pietate, induſtria excogitata conſcriptaq; ſit: quod paſtoris veſtri paterna beneuolentia, & ſtudio ſuſcepta: quod veſtra cauſſa ad exitum vſq; perducta, vobis hodie ſeruanda proponatur. Atque ego de veſtra omnium probitate, & egregia illa in maiores veſtros obſeruãtia tantum mihi polliceor, vt in certiſsima ſpe ſim, vos Dei Opt. Maximi Chriſti Ieſu gratia adiutos tanta cum diligentia in intimis animi ſenſibus

hæc

hęc ſalutaria decreta concepturos, ac conſeruaturos fore, quanta nos ſedulitate, ac cura publicis monumentis con ſignari mandauimus. Valete in Chriſto fratres filiiq; mihi ſemper cariſsimi. Datum Neapoli in Archiepiſco pali noſtro palatio Kalend. Septemb.
M. D. LXXX.

PERILLVSTRI, AC REVERENDISSIMO DOMINO VTI FRATRI, DOMINO ARCHIEPISCOPO NEAPOLITANO.

PERILLVSTRIS, Ac Reuerendiſsime Domine. Superioribus diebus cum ſanctiſsimus D.N. Prouincialis Synodi Neapolitanæ decreta accepiſſet, tradi ea iuſsit Illuſtriſsimis Cardinalibus Tridentini Concilii interpretibus de more legenda, & conſideranda. Quo officio poſtquam Cardinales ſtudioſe, diligenterq; functi ſunt, ac de tota re rettulerunt, placuit ſanctitati ſuæ eadem nunc decreta in eum, quem videbit modum correcta, aptataq; Amplitudini tuæ mitti, vt pro ſpectata ipſius fide, ac religione, illa quamprimum publicari & obſeruari curet; quemadmodum facturam eam perſuaſum habemus. Cui bonam valetudinem, ac perpetuum diuinæ gratiæ præſidium exoptamus. Romæ Die XXIII. Iulii. 1579.

Amplitudinis Tuæ

Vti Frater, Philippus Cardinalis Vaſtauillanus.

NOS Marius Carrafa, Dei, & Apoſtolicæ ſedis gratia Archiepiſcopus Neapolitanus, de conſilio, & aſſenſu Reuerendiſsimorum Dominorum Coepiſcoporum noſtrorum, in Prouinciali Synodo Neapolitana hæc ſtatuimus, & ſancimus.

CONSTITVTIONES

EDITÆ IN SYNODO PROVINCIALI NEAPOLITANA,

PRÆSIDENTE IN EA ILLVSTRISSIMO AC REVERENDISS. D. D. MARIO CARRAFA, DEI ET APOSTOLICÆ Sedis gratia Archiepiſcopo Neapolitano.

DE FIDEI PROFESSIONE EMITTENDA. CAP. I.

CVM primum, ac præcipuum paſtoris officium, cui oues manu domini creditæ ſunt id eſſe oporteat, vt orthodoxa Catholicaquè fides ſynceritate integra, & illibata permaneat, omni cogitatione, cura, & opera incumbere, quo poſsint illæ puriſsimã aquam de fontibus bibere ſaluatoris; merito prouincialis hæc ſynodus firmiſsimum cupiens iacere fundamentum reliquarum conſtitutionum, contra quod ne ipſæ quidẽ Inferi portæ præualeant fidei profeſsione præmiſſa, iuxta Eſai c. 12.

Seſſ.25.cap.2 de reform.

Sacroſanctæ Tridētinæ Synodi decretum,& fe.re.Pii IIII. bullam; Omnes doctores atq; magiſtros ſiue hanc profiteantur facultatem,ſiue illam,itemq; diſcipulos,ad aliquē artium diſciplinarumq; gradum aſcenſuros eandem fidei profeſsionem præcipit emittere;idq; intra duos menſes ab eo die, quo hæc Synodus fuerit publicata, ſub pęna excō municationis latæ ſententiæ iuxta bullam fe. re. Pii Papæ IIII. Quicumq; etiam beneficium,curam animarum habens aſſecutus fuerit,intra bimeſtre tempus,ex quo in eius poſſeſsionem venerit,in manibus Epiſcopi, vel generalis eius Vicarii, alteriuſq; officialis id ipſum non effecerit, in pœnam à Sacro Concilio Tridentino ſancitam incurrat. Idemq; ius in omnibus conſtituitur, ad quos ratione Ecclesiaſtici beneficii,quo gaudēt,diœceſanæ ſynodo intereſſe ſpectabit. Qui verò ad dignitatē, ſeu Canonicatum in Cathedralibus Eccleſiis fuerint prouecti, ii iam dictā profeſsionem non modo in manibus Epiſcopi, vel eius officialis,verum etiam coram capitulo emittent. Emittendæ autem profeſsionis formula, ne quempiam lateat, hæc erit.

Seſſ. 24. c.12. de reform.

Ibid. & extra de sũma Tri. & fide cat. per totam.

Ego N. firma fide credo & profiteor omnia,& ſingula,quæ continentur in ſymbolo fidei,quo S. Ro.Eccleſia vtitur in Miſſa,v3. Credo &c.iuxta formam à ſe.re.Pio Papa IV. traditam.

DE

DE EDITIONE ATQVE VSV Librorum. Cap. 2.

QVoniam verò docuit iam nos experientia rerum magiſtra, ſuſpectorum pernicioſorumq; librorum lectionem, Catholicæ fidei puritati plurimum afferre detrimenti, ſermo quippe Hęreticorũ(Apoſtolo teſte) vt Cancer ſerpit: dent operam Epiſcopi diligẽtiſsimè,vt librorum à Sede Apoſtolica prohibitorum index,vna cum pœnis,ac cenſuris ibi contentis adamuſsim obſeruetur. 2. Ad Tim. 2.

DECRETVM.

LIbri non prius imprimantur, quàm iuxta Lateranen. Conc. ſub Leone X. & lecti, & examinati fuerint, inſuper & approbati: habita quoq; facultate ab illius Ciuitatis, in qua imprimendi erunt Epiſcopo;appoſito deniq; tũ auctoris, tũ impreſſoris nomine. Seſſ. x. in cedula de impreſſione librorum.

Nemo vnquã ſacræ ſcripturæ verba ad profana id eſt ad ſcurrilia, fabuloſa, vana, adulationes, detractiones, ſuperſtitiones, impias, & diabolicas incantationes, diuinationes, ſortes, famoſoſq; libellos, vel ad id genus alia torqueat, & vſurpet. Qui verò verba Dei huiuſmodi violauerit, ad pœnas iuris, & arbitrium Epiſcopi mulctetur.

Bibliothecæ quoq; vęnalium librorũ ab iis, quos huic negocio Epiſcopus deſtinarit, crebrius viſitentur: deturq; opera, vt nullus in eis prohibitus liber quoquo modo ha-

beatur, qui autem contrafeciſſe fuerit deprehenſus, præter librorum amiſsionem, pænis ſub regula x. Indicis contentis ſubiiciatur. Qui demum libros vel in Ciuitatem importare vel inde aſportare voluerit, is rem totam eiſdem perſonis fideliter exponere teneatur.

DE LECTIONE SACRÆ Scripturæ. Cap. 3.

Seſſ. 5. cap. 1.

NE Sacræ ſcripturæ lectio in Cathedralibus Eccleſiis vnquam deſit, dent operam Epiſcopi, vt Sacri Concilii Tridentini decreto ſatisfiat. Vbi verò ob prouentuum tenuitatem ipſa ſacræ ſcripturæ lectio, iuxta ipſius Tridentini Concilii ſanctionem haberi nequit, curent Epiſcopi vt ſaltem adſint ludi magiſtri, qui clericos aliosq; ſcholares pauperes, latinis literis informēt, idq; gratis. At verò in monaſteriis Monachorum vbi cōmodè id fieri poterit, ipſa ſacræ ſcripturæ lectio nunquā omittatur. qua in re ſi ſuperiores negligentius ſe geſſerint, ab Epiſcopo loci, vt ille magis expedire nouerit compellantur, vt in ſacro Concilio Tridentino ſancitum eſt.

Ibidem & Cōcil. cōſtātinop. 6. c. 5. Conc. Later. ſub Alex. 3. c. 18. & ſub Inno. 3. c. 11. & in Trid. ſeſſ. 23. c. 18. de reform.

Ibidem & Clem. ne in agro. de ſtu. mon. c. 2. de mag.

DE LVDI MAGISTRIS. Cap. 4.

QVI erudiunt infantes, quorum tener animus, ac quocumq; ducas flexibilis eſt, ij non minus fide ſint, & vita, quam doctrina, ſcientiaq; com

men-

mẽdati. Nec eos tantum libros pueris non interpretentur, vel ab illis legi patiantur, qui in Indice prohibẽtur, ſed neque alios, qui rebus obſcenis, & turpibus reſperſi ſunt, ſiue latino illi ſermone, ſiue Italico conſcripti ſint. Si enim iuxta Apoſtolum corrumpunt bonos mores colloquia mala, multo magis Chriſtianæ vitæ puritati perniciosum eſt, ſi ex huiuſmodi coenoſis lacunis tenera ad huc ætas bibere aſſueſcat. Quod ſi ſecus fecerint, pœnæ ſecundum Indicem librorum prohibitorum, & ordinarii loci arbitriũ ſubiaceant. In primis aũt præcipimus, atq; per viſcera Ieſu Chriſti domini obnixius obſecramus, quòd ad Chriſtianę vitæ integritatem plurimum habeat momenti, vt eos bonis moribus, ac ſalutaribus monitis, pceptiſq; imbuãt, nec nõ in doctrina, & religione Chriſtiana exerceãt, cęteraq; in eos officia præſtẽt, q̃ Leo X. in Lateranen. Conc. ſanxit. 1. Corin. 15.

Prima fidei Chriſtianæ rudimenta ſingulis Dominicis feſtiſque diebus pueros, alioſq; rudes, & infantes Ludimagiſtri, vel Parochi, vel alii ad id idonei deputati ab ordinario doceant, qui à prandio alioue comodiori tempore pueros ad Eccleſiam Campanæ ſono conuocandos curent. Eapropter vbi commodè fieri poſsit doctrinæ Chriſtianæ ſocietas & inſtituenda eſt, & conſeruanda.

DE PRÆDICATIONE VERBI DEI. Cap. 5.

QVoniam verò prædicationis munus, vel maxima pars eſt ad Chriſtianæ vitæ puritatem collaben-

tem

tem (iam vt plangimus) inſtaurandam verbi Dei pręcones per Ieſu Chriſti ſanguinem obteſtamur, vt meminerint ſe de grauiſsimis, ac diuiniſsimis agere, intelligant ſe de Deo, de re omnium maxima, de ſalute ipſa, de vita, ac morte animæ, de æternitate verba facere. quamobrē,

Seſſ. 5. cap. 2. Conc. Later. vlt. ſeſſ. 11. de modo pdic.

vt pro verbi Dei dignitate concionandi munus tractetur ſacroſanctæ Oecumenicę, & generalis Tridentinæ Synodi innixi veſtigiis illud ſeriò ſtatuimus, ac præcipimus, ne videlicet vlli poſt hac liceat, vel religioſo, vel quomodolibet exempto in propriis, vel aliorum Eccleſiis, verbum Dei contradicente Epiſcopo prædicare, ipſam autem licentiam Epiſcopus gratis concedat. Qui de vita moribus, & ſcientia examinati, approbati, & ad verbum Dei ſeminandum miſsi fuerint, ad hanc ſeſe regulam conformare diligentiſsimè ſtudeant. Primum, vt quæ in ſacris ſcripturis abſtruſa vel intellectu difficilia repererint ſic explanare nitantur, vt ne latum quidem (vt aiunt) vnguem ab eo ſenſu diſcedant, quem vel Eccleſiæ authoritas, vel probatorum Doctorum conſenſus recepit, profanas vocum nouitates deuitantes. Tum ne lubrici ſint in dicendo caueāt, neue huc, atq; illuc omni doctrinæ vento circumferantur: ſed Eccleſiæ, quæ Columna eſt, & firmamentum veritatis, inhęrentes ſanum, & irreprehenſibile verbum annuncient. Neq; nimio ſtudio diligentiaq; inanium verborum ſtrepitum effingant, ne ſint adulterantes verbū Dei, & ad ſuam aliorumq; perniciem ſe ipſos prædicent, & nō

1. Cor. 1.

iuxta Apoſtolicam formam, Ieſum Chriſtum, & hunc

Cruci-

Crucifixum, vt prædicatio non in doctis humanæ ſapien
tiæ verbis ſit, aut ſublimitate ſermonis, ſed in oſtenſione 1. Cor. 2.
ſpiritus, & virtutis, in id vnum toto pectore incumbentes,
vt vitia ex animis hominum radicitus euellantur, & virtu
tes inſerantur, vel iam inſitæ conſeruentur, quod ſi ſe-
cus factum fuerit, meritò ac iure dominus conqueri pote
rit petiiſſe nimirum paruulos panem, nec fuiſſe qui fran- Thre. c. 4.
geret eis. Deinde neminem populo paupertatis nomine
commendent, niſi ab Ordinario loci teſtimonium ille
ſuæ paupertatis attulerit: neq; Indulgentias vllo pacto pu
blicent, niſi de Epiſcopi licentia. poſtremò nocturno tem
pore numquam ad populum habeatur concio. Cæterum
quoniam æquitas poſcit, rationiq; conſentaneum eſt, vt
gregem paſtores paſcant, idcirco ſtudeant Parochi, ſicut
in ſacroſancta Tridentina Synodo decretum eſt, in Do- Seſſ. 5. cap. 2. & 22. c. 8. &
minicis ſaltem, ac feſtis diebus tempore quadrageſimæ, Concil. conſtantinop. 6.
& aduentus Domini plebes ſibi commiſſas pro earum ca c. 8. c. exijt. § habetur ẽt
ptu ſalutaribus verbis paſcere, ea docendo, quæ ſcire om- de verb. ſign.
nibus neceſſarium eſt ad beatè viuendum. Vitia præterea Conc. Later. vlt. ſeſſ. 11.
quę homines declinare, & virtutes, quas ſectari oportet:
ſcimus enim qui dixit, Væ Paſtoribus, qui paſcebant ſe- Ezechi c. 34.
metipſos, & gregem meum non paſcebant. Quod ſi in
Parochialibus Eccleſiis ab Ordinarii iuriſdictione quouis
modo exemptis illarum rectores in prædictis negligẽtes
fuerint, ab Epiſcopis in quorum diœceſibus illę ſitæ ſunt,
ad huius decreti executionem compellantur, iuxta decre
tum Sacroſancti Concilii Tridentini. Si qui verò regula- Seſſ. 5. c. 2.

res

res extra Monaſterii clauſtra, & ſuarum religionum obedientiam degunt de licentia tamen ſedis Apoſtolicæ, ij niſi Epiſcopo probe noti ſint, atq; moribus probati prædicare nequaquam permittantur. idem de ſæcularibus ęccleſiaſticis volumus intelligi. Exactores deniq; eleemoſynarum qui etiam quęſtuarii vulgò vocantur, à diuini verbi prædicatione opportunis ad id remediis arceantur. quodlibet etiam quæſtuariorum genus omninò prohibeatur iuxta formam Sacroſancti Concilii Tridentini.

Seſſ. 21. c. 9. Conc. Later. c. 62. ſub Inn. 3. c. cũ ex eo de pœnit. & remiſſ. Clem. Abuſionibus eo. tit.

DE SANCTORVM INVOCATIONE, & Veneratione, deq; Reliquiis, & Imaginibus Sacris. Cap. 6.

VT vniuerſi Chriſti fideles ſanctos vna cum Chriſto in cœlo regnantes debito (vt par eſt) proſequantur honore, Epiſcopi in ſua quiſq; diœceſi ſedulo dent operam vt omnes, qui in ſanctorum venerationem cultumq; quomodolibet irrepere poſſunt abuſus prorſus aboleantur, ac ne feſti illorum ſanctorum dies, qui corporis caſtigatione, ieiuniiſq; multis Deo placuere, comeſſationibus, & ebrietatibus celebrētur, ſalutaris Chriſti paſsio, ſanctorum martyria, actioneſq;, nec in ſacro, nec in profano loco agantur, ſeu repræſententur niſi deuote, & de licentia Epiſcopi, ne quæ fideles ad pietatem excitare debent, pro noſtra corruptione (vt in his ſolet) ad Cachinnos & contemptum commoueant. Moneri quo

què

quę faciant in concionibus populum, vt ſacris ſanctorum reliquiis, quas meritò S. Nicæna Synodus ſalutares fontes appellauit a Chriſto domino relictos, & ſacris imaginibus reuerentiam, & venerationem habeant. Prouideant inſuper, vt ſacræ imagines ſic effigantur, vt illarum aſpectus, nec turpitudinis cogitationem aſpicientibus iniiciat: moneanturq; pictores ne dum artis potius oſtētandæ, quā deuotionis excitandæ ratio habetur, contrarium omninò finem Eccleſiæ fini conſequantur.

To. 2. Nicę. 2. actione 3. prope finem.

Inſolitæ imagines, nouæq; reliquiæ, & miracula Populo minimè proponātur, niſi ab Ordinario loci re prius diligenter inſpecta, accurateq; diſcuſſa fuerint approbata, iuxta formam ſacri Conc. Trid. ſeſſ. 25. Quantum autē ad pingendarum imaginum rationem modumq;, pictoribus, atq; ſculptoribus expreſſe mandetur, vt ordinario loci faciendæ figuræ, ſeu ſtatuæ exemplum exhibeatur, vt cum eiuſdem facultate illas, ſiue ſacras, ſiue profanas conficiant. Inſuper Eccleſiæ, ſeu Cappellæ, & oratoria licet priuata ad diuinum cultum tantum dicata, ſine ordinarii licentia non erigantur, nec dirutæ in profanos, vel ſordidos vſus conuertantur.

Seſſ. 25. in principio. c. 1 & 2. extra de reliq. & ven. ſanct. & Cōc. Lat. ſub Inn. 3. c. 62.

DE MALEFICIIS, ET VENEFICIIS.
Cap. 7.

MAlefici, qui ſe quibuſdam ligaminibus, nodis, caracteribus, verbiſq; obſcænis ſacra profanis immiſcendo, mentes hominum quo volunt mo-

uere, ac perturbare pollicentur; ac omnes quouis beneficii genere tacitè, vel expreſsè pacta cum dęmonibus ineuntes acriter ab Epiſcopo puniantur. tamq; ipſis, quàm ipſorum opera vtentibus excõmunicationis pœna, aliaq; à ſacris Canonibus ſtatuta adhibeantur. mulierculæ etiã ſi huiuſmodi artificium exercere fuerint conuictæ, nec non homines, qui verbis etiam ſacris, vel cãtionibus, qui buſdã pagellis (quæ sũt iuxta Cõc. Laodiceñ. magna obligamenta animarum) vulnerata corpora curant, vel morbos pellere profitẽtur, ſub excommunicationis pœna, aliiſque ſecundum ſacroſanctos Canones, & arbitrium ordinarii omnino prohibeantur.

Tomo. 1 Can. 36.

DE PRAVIS, ET SVPERSTITIOSIS, conſuetudinibus. Cap. 8.

SI quæ prauæ parumue cum noſtræ religionis integritate conſentientes conſuetudines in populum Chriſtianum hominum vitio irrepſerint, eas vigilans paſtorum cura extirpet. In primis au[illegible] ca ueatur, ne poſt hac ante, vel circa temploru[illegible] a[illegible] ſacrarum ædium fores choreæ ducantur: neue dum proceſſiones (quas vocant) ſibi inuicem occurrunt ad Chriſti in Cruce pendentis imaginem exoſculandam, reliquæ imagines ad ſe mutuo applicentur. Prohibeatur vulgatus i[illegible]orum vſus, qui ad ſuum arbitratum compatres vocantur, aut commatres: ſed ij tantum hoc ſibi nomen ſortiantur, qui

qui in Baptiſmo, vel in Confirmatione patrini fuerint. Cũ ſcriptura dicat, annunciate, quæ ventura ſunt in futurum, Eſai. ca. 41.
& ſciemus quia Dii eſtis vos, nemo eſt ſanæ fidei, qui dubitare poſsit, ea quæ à libera hominum pendent voluntate, & diuina ordinatione, à nullo, niſi ex diuina reuelatione ſciri poſſe. proinde ridiculas diuinationes iuxta ſanctorum patrum decreta condemnãtes diſtrictè præcipimus, vt interdicatur Aegyptiis mulieribus, quas vulgo Cingaras appellant, aliiſque meris Chiromantiæ nugis deditis, vt futura ex quibuſdam manuum lineamentis ne diuinẽt, ac prędicant. ſimiliter omnes aliæ diuinationes tam ex Aſtrologia, quam ex Geomantia, & Idromantia, & aliis, quæ diabolicis inuentis fiunt explodantur. Operæ pretiũ ſanè erit Chriſtifideles adhortari, vt ab illa conſuetudine, vel potius malæ conſuetudinis corruptela abhorreant, & recedant, qua poſt alicuius ſuorum obitum templum Dei per annum, vel aliquot menſes non adeunt; prohibente Apoſtolo, vt non contriſtemur, ſicut & cæteri, qui ſpem Ad Theſſal. c. 4.
non habent; quin potius dent operam, vt quiſq; intelligat & Deo Opt. Max. gratius, & defunctorum animabus vtilius fore ſi templa frequentarint, ſacriſque officiis interfuerint, preces ad Deum pro eis fundendo, vt pœnis pro peccatis debitis expiatę ad cælũ euolent. Admoneant prę terea Parochi plebes ſibi à Deo commiſſas, vt omnem ſuperſtitioſum cultũ magnopere declinent, cuiuſmodi eſſe ſolent, quæ non ſine dolore accepimus, & quò diligẽtius caueantur breuiter attingenda putauimus. venã die Aſcẽ

ſionis, vel die Sancti Ioannis Baptiſtæ incidere, pedes abluere, in mari natare, carduos herbarumq; ſemina nocte, quæ diem diuo Ioanni ſacrum anteit colligere, panẽ ſcriptum alteri dare, ouum Annunciationis, vel Aſcenſionis, vel ſextæ feriæ maioris hebdomadæ reſeruare, reputare omnino verum infantium nimirum primos calceos neceſſario ex lupina pelle eſſe conficiendos.

Cum aberrauerit beſtia nemo aſtra adiuret, ſibiq; perſuadeat eo in loco illã eſſe verſus quẽ mouetur aſtrũ, ſponſorum vmbellam à pueris tantum, qui parẽtes ſuperſtites habeant ſuſtineri oportere, iubere ſponſam cum ſponſi domum primo ingreditur ouum pede frangere, vel in eã frumentum proiicere, alia eccleſiæ ianua egredi oportere, quam qua ingreſsi fuerint, maxima eſt ſuperſtitio. Parentes etiam ſponſis ſuper pannum, vel tapetum in templo vt fieri ſolet benedicentes in benedictionibus piis verbis vtantur, ſublato quouis abuſu, & ſuperſtitione. Obſtetrices dum ſub puerperæ lectum ſuperſtitioſa quędam verba proferunt ſunt etiam ſuperſtitioſæ habendæ, ceram è ſigillis ſepulchri quod in eccleſiis ad memoriam ſepulturæ Chriſti redemptoris ſingulis annis erigitur, & patatur in ſuperſtitioſum quendam cultum conſeruare ſuperſtitio quoq; eſt haud parua; quæ omnia vulgari ſermone cõſcripta parochis tradantur Populo frequentius in Eccleſiis explicanda.

DE

DE BLASPHEMIA.

Cap. 9.

DEteſtabile blaſphemiæ malum diabolo præcentore introductũ, vt hic incipiat ſocios habere, quos in æternum poſsideat criminis conſortes, cupientes omnino extirpari, vt Dei omnipotentis honor quoad eius fieri poteſt indies augeatur, ſicut noſtri muneris ratiò exigit, contra impudentes diuinæ maieſtatis, ac ſanctorũ eius blaſphemos prouocamur, vt à tali tantaq; Dei iniuria, vel ſic abſtineant. ſcriptum quippe eſt, Qui blaſphemarit nomen domini morte moriatur. Leuit.c.24. Statuimus ergo, ac decernimus, vt qui palam maledicta, conuitia, aut obſcœna verba in Deum, ac dominum noſtrum IESVM Chriſtum, vel in eius beatiſsimam genitricem, vel in aliquem ſanctorum plena veneno mortifero lingua protulerit, is, ſi Clericus fuerit, ad ordinarii arbitriũ ad fructuũ Eccleſiaſticorum priuationem, & beneficii depoſitionẽ vſq; plectatur, iuxta conſt. Conc. Lateran. ſub Leone X. Tom. 5. Seſſ. 9. quod autem ad laicos attinet, ſciant ſe non impunè habituros, ſed pœnis a ſacris Canonibus, & Apoſtolicis Conſtitutionibus ſtatutis mulctatum iri. Admonemus autem Confeſſarios vt ne oſcitanter, & leniter cum iſtiuſmodi blaſphemis ſeſe gerãt, ſed acerba, ac ſeuera impoſita pœnitentia in eos animaduertant, vt ſacrũ Lateranen. Conc. decreuit. Ibidem. Hortamur inſuper eos qui huiuſmodi blaſphemantes audiuerint, vt ordinem fraternæ correptionis à Domino præſcriptum velint ſeruare. Math. c.18.

DE DOMINICIS FESTISQVE diebus. Cap. 10.

NE quis Dominicos alioſue feſtos dies, vel vniuerſalis Eccleſiæ auctoritate conſtitutos, vel antiqua in noſtra hac prouincia eiuſq; diœceſibus conſuetudine receptos, & admiſſos tranſgredi, & violare audeat pœna ſecundum Ordinarii arbitrium ad pios applicata vſus adhibeatur. Primũ ergo ſinguli curẽt ſacroſancto miſſæ ſacrificio intereſſe, & (quo ad ei..s fieri poteſt) à peccatis omnibus, quę vel maxime ſeruorum opera ſunt, abſtineant. Moneant Paròchi, & in publicis concionibus hortentur populum, vt patres familias, atq; matres curã adhibeãt, vt puellæ nubiles ad Eccleſias ſeſe conferant, & miſſæ ſacrificio feſtis diebus interſint. Seuerè prohibemus ne his diebus opera ſeruilia vllo modo exerceantur, neue vlla officina ad vendendum aperta ſit, pane, & vino, ac pro ægrotis neceſſariis pharmacis exceptis, quæ vendi poterunt. carnes verò, fructus, & herbam, elapſa miſſarũ hora intra officinas vendere permittitur.

Nundinæ, ſiue mercatus, vt multi vocant, quæ ſemel, aut bis in hębdomada fieri ſolẽt nulla ratione in die feſto ſiant, ſed in proximum futurum diem, vel in alium non feſtum, vt loci commoditas feret, transferãtur. In Eccleſiis publicè promulgetur populo, vt infra duos menſes ad huiuſce prouincialis Synodi publicationẽ cõueniat, & pa ret ſe ad executionẽ veteri abuſu reiecto. Si feria ſecunda,

vel

vel ſexta dies feſtus erit, in terti, vel quintam feriam mercatus transferatur. qui verò contrauenerint ſecundum ſacros Canon. & Epiſcopi arbitrio, ęſtimata rerum, & perſonarum qualitate mulctentur, inuocato ad hoc auxilio brachii ſæcularis. Inſtruant Epiſcopi, ſeu Parochi populũ, vt feſtis diebus à ludis equeſtribus, certaminibus, chorçis, & ſaltationibus in Vrbe, vel alibi ſe cohibeant: quin potius diuinorum officiorum, & concionum ſit quiſq; auditor aſsiduus, ne, quod maximè dolendum eſt, in populo graui, ideſt hęreditate Chriſti, iure illud ſpiritaliter impleatur, quod olim in ſpiritu defleuerat Hieremias. Viderunt eam hoſtes, & deriſerunt ſabbata eius. Derident enim dæmones haud dubium Chriſtianas plebes cum vidẽt inde per pręuaricationem legis Deum in honorari, vnde Eccleſia ad laudes, & gratias tantæ maieſtatis filios ſuos excitare conatur. œconomi ſeculares de bonis Eccleſiaſticis ludos non edant, nec certamina, brauia, ſeu curſus equorũ, aut alia id genus ſpectacula exhibeant. Ceſſent in cauſsis ciuilibus executiones, præſertim cum miſſarum celebrationi vacatur. Ea de re prouincialis Synodus principes, & magiſtratus rogat in domino vehementerq; hortatur, vt ſuper his prouideant. In ſacris locis ne pernoctetur, & ſanctiſsima illa natalis Domini nocte ludi, comeſſationes cęteraq; eiuſmodi, ꝙ indigniſsimũ eſt, omni diligentia euitentur. Prohibeant etiam Epiſcopi in Eccleſiis, vel in baſilicarum, Monaſteriorum ſeptis, porticibus, aut atriis bellariorum, & (vt vocãt) tarallorum venditiones fieri, ex

Thren. c. 1.

quibus

quibus item locis, edulia, commeſſationes, choreas tripudiaque exterminent, vt Domum Dei qua decet ſancti tate omnes venerentur.

DE IEIVNIO.
Cap. 11.

VT quiſq; ſpiritales primitias, atque dierum decimas ſuo Creatori offerat, & iuxta Apoſtolicas traditiones memoria hæc conuerſationis domini ritè celebretur, Parochi commonere faciant Chriſtifideles ſingulis quadrageſimæ diebus (præter Dominicos) quatuor anni temporibus, ac vigiliis ieiunare ex præcepto teneri, niſi qui ætatis, vel valetudinis, vel alterius impedimenti iuſtam excuſationem habuerit, obtenta tamē licentia vtriuſq; medici. Nec ſatis eſſe ad præceptum implendum ab eſu carnium, & lacticiniorum abſtinere. Caueāt itaque medici ne in ſuarum animarum perniciem tam faciles ſe præbeant in faciendo fidem de ieiunii excuſatione, vel in concedendo vt carnes comedant ij, quos vel nulla, vel ſaltem non rationabilis cauſa ab obligatione ieiunii excipit, & liberat. quod ſi ſecus fecerint, arbitrio Epiſcopi puniantur. Nec ferendi ſunt, qui bullis, vt aiunt, cruciatæ freti carnes, aut oua, aut lacticinia quocumque tempore comedere ſibi licere falsò exiſtimant, cum in Italia, talis facultas vires non habeat.

DE SACRAMENTIS
Cap. 12.

CVM gratis communicanda nouerimus, quæ gratis accepimus, & Apoſtolus cupiat magis mori, quàm vt gloriam hāc quis euacuet, omni vigilantia prouidendum, vt omnis auaritiæ, vel ſimoniacæ labis ſuſpitio de medio tollatur, prohibeaturque ne quid in Sacramentorum adminiſtratione directè, vel indirectè exigatur ſub pœnis de iure ſtatutis aliiſq; arbitrio ordinarii infligendis. Antè collationem nihil ſacerdos exigat, poſt verò laudabilis conſuetudo ſeruetur, ita tamen, vt non exigatur per ſpiritualium ſubtractionem, ſed ad euitandum populi ſcandalum mitius agatur, ne pereant infirmi fratres, pro quibus Chriſtus mortuus eſt. In Sacramentorum adminiſtratione obſeruentur Romanæ Eccleſiæ ritus, & ad cathedralem in ritibus ſeſe conforment inferiores Eccleſiæ. Non alibi Sacramenta quam in propria Parochia miniſtrentur, niſi cum licētia ordinarii habetur vel neceſsitas vrget. 1. ad Cor. 4

DE BAPTISMO
Cap. 13.

INTRA domeſticos parietes baptizare non liceat excepta neceſſitate. Adulti temerè non baptizentur, ſed ante baptiſmum per aliquot dies

in fide Chriſti diligenti catecheſi congrue inſtruatur. Baptiſmus quam primum fieri poterit infanti nō differatur, tum quia pericula multa imminent teneræ adhuc ætati, tùm quia indignum profectò eſt, vt adoptione filiorum Dei ob humana aliqua diutius fraudetur. Vt nihil in Eccleſia, ideſt, domo Chriſti domini, qui verus eſt Salomon inordinatum, nihilq; præpoſterum appareat, admoneantur obſtetrices, ne iamiam natos infantes paſſim audeant baptizare, niſi imminente periculo mortis, & vbi ſacerdotis, vel clerici, vel laici copia opportunè nequeat haberi. Quam ob rem examinentur ab ordinario, vel parocho, an veram Baptiſmi formam probè nouerint, doceantur etiā ne quid veræ formæ, vel materiæ addāt, aut detrahāt, neque ſal aquæ neceſſario admiſcendum arbitrentur. Si domi baptizatus infans adhuc vixerit, infra octo dies (vt dictum eſt) in templo ſiſtatur, quo in caſu illud aduertāt parochi, nimirum diligenter inquirere, num cum vera forma, debitaque materia domi fuerit baptizatus. Quod ſi ita factum eſſe conſtiterit, quamuis à fœmina, tunc cerimonias tantum baptiſmi opus erit addere, proinde caueant ne vllo pacto formam baptiſmi repetere ſiue ſimpliciter, ſiue conditione appoſita, audeant. ſecus autem vbi res eſt dubia. tunc enim repetent ſub conditione. Illud etiam Parochi diligenter obſeruent, vt videlicet librū habeant, in quo baptizati, parentum, & compatrum nomina, & cognomina conſcribantur; cuius exemplum Epiſcopo quotannis dent, quemque ſi à parochiali Eccleſia

aliò

aliò ſe contulerint ſucceſſori ſuo conſignent. Hortētur etiā populum, vt ſanctorum, non gentilium, ſeu Ethnicorum nomina, neque multa infantibus imponant. Caueāt omninò ne plures admittant compatres, quàm à Sacroſācto cōcilio Tridentino ſtatutū eſt, ſed vnus tantum ſiue vir, ſiue mulier, vel ad ſummū vnus, & vna baptizatum de baptiſmo ſuſcipiant, quique Orationem Dominicam primaque fidei rudimenta, ſi fieri poterit, non ignorent. Populum erudiāt, præſertim in feſtis ſolemnibus ſpiritalem cognationem cum vxore tenentis baptizatum vel cōfirmatum, aut cum filijs non contrahi, ſed inter eas tantum perſonas, quæ in decreto Concilii Tridentini expreſſæ ſunt. ſeſſ. 24. c. 2. ſeſſ. 24. c. 2.

Mulieres ſi poſt partū ad Eccleſiam ſe recipiant Deo omnipotēti gratias acturæ, benedictionem à Parocho ſuſcipiant, nec quauis de cauſa ingreſſu Eccleſiæ interdici queant, ſi talem ſolemnitatem miſſam facere voluerint.

DE CONFIRMATIONE
Cap. 14.

CVRENT Epiſcopi vt ſaltem tertio quoq; anno ſuis Chriſma ſacrum miniſtretur, quo Sacramento, vt ſāctorum patrum verbis vtamur, cōfirmamur ad pugnam, armamur ad agonem, & cor fidele ad prudentiam & cōſtantiam dilatatur: nec vlli, qui nondum quinque ſit natus annos confirmationis Sacra-

mentum cõferatur, niſi tamen aliud ordinario videretur. Commoneantur, ii qui in baptiſmi, & Confirmationis Sacramento ſuſceptores appellantur, vt nihil de more dono dent, aut iis quos ſuſceperint, aut illorum parentibus, ſed intelligant ſe Chriſto filios ſpiritualiter generare, teneriq; ex vi ſuſceptionis eos in catholica fide, & probis moribus inſtruere, ſi modo parẽtes hoc facere neglexerint, iuxta ſacros canones. Hortẽtur autem adultos, vt facta prius peccatorum confeſſione, & accepto ſanctiſſimæ Euchariſtiæ Sacramento ad confirmationis Sacramentum accedant: ſpiritus enim ſanctus, qui per manus impoſitionem datur, non habitabit in corpore ſubdito peccatis. Extirpentur denique abuſus illi per auricularũ infantis contactum, vel linteorum ablutionem, ſeu faſciæ ſolutionem, ſeu per aliã ſuperſtitionem vanumque ritum contrahendæ compaternitatis, & doceatur Populus per ſuſceptionem baptizati in baptiſmo, & confirmati in Confirmatione tantũ cõtrahi cognationem, atque eandem ex vtroque Sacramẽto, idemque matrimonii naſci impedimentum.

Sapien.c.1.

DE EVCHARISTIÆ SACRAMENTO
Cap. 15.

REDEMPTOR noſter IESVS Chriſtus, qui nouit figmentum noſtrum, vt nos ad ſuæ ſimilitudinis formam repararet diuiſaſque vitas noſtras in vnum illud ardẽtiſſima caritate colligeret vnio-

nis Sacramentum, quod propterea ſynaxeos patres appellarunt inſtituit, vt tanti theſauri participes, & in Deum ipsũ transformaremur cõcorporales effecti, vt pignus futuræ gloriæ, ideſt, perfectisſimæ cũ illo vnionis ſub ſignis viſibilibus teneremus. quare cum in hoc præcipue Sacramento ipſe totius ſanctitatis auctor, & fons realiter contineatur dolendum maximè eſt cum in tanta affluẽtia fame morimur. Rogamus igitur, & toto pectore monemus Parochos, & concionatores vt populum ad frequẽtem Euchariſtiæ ſuſceptionem ardentius hortentur vt ſacroſancta Tridẽtina Synodus optat. Quod etiã Epiſcopi pro ſua paſcendi cura diligentisſimè curabunt. Ceterum tempore Paſchæ, ideſt à Dominica Palmarum vſque ad octauam Dominicæ Reſurrectionis, omnes vtriuſque ſexus Euchariſtiam ſumant, niſi iuſtam ob cauſam, & ex conſilio proprii ſacerdotis id in aliud tẽpus differre oportuerit. Diſtribuatur communicantibus vbicumque tunc communicent aliquod impreſſum ſymbolum, ſeu teſſera, qua communicantes à ceteris internoſci queant, faciantque Parocho fidem. Quisque in propria Parochia, vel in Cathedrali Eccleſia ſemel in anno communicet, idque tempore Paſchæ, niſi quis a Parocho, vel ordinario alibi facultatem communicandi habeat, & Epiſcopo certiore facto ſe communicaſſe. In Euchariſtiæ adminiſtratione nihil ſordidum ſit, vel indecens, vt tantum decet ſacramentum, ſed ſint omnia munda, nec calice conſecrato, vel alio vaſe ad ſacri Calicis formam facto vinum

Seſſ. 13. c. 8.

vel

vel aqua fundatur,ſed vitreo,quod à miniſtro ſuperpelliceo induto Sacerdoti porrigatur.Caueat, & diligēter aduertat ſacerdos, ne qua particula inter miniſtrādum excidat:idquod patena communicantium mēto ſuppoſita, vel alia commodiore ratione præſtabit. Curent Epiſcopi quàm diligētisſime vt ſacroſāta Euchariſtia in Eccleſia cōſeruetur colloceturque in ſūmo Altari in Tabernaculo ornato,ac bene ſepto,in pyxide mūda,ac decora,in vaſculo demum argenteo cum corporali. luceat diu noctuq; lampas accenſa,vel plures,ſi Eccleſię facultates id patiantur, antè Tabernaculū,quod claui bene obſeretur,ipſa autem clauis penes Parochum ſemper ſeruetur.Curet Parochus octauo quoque die particulasin pyxide reſiduas abſumere,aliaſque conſecrare.Vt ſanctisſima Euchariſtia ad ægrotos ſumma cum veneratione, & canticis, & vmbella deferatur Parochorum ſit, populum ſæpisſimè hortari, vt frequens asſiduuſque illam comitetur.Ea de re ſocietates Corporis Chriſti in Parochiis inſtituantur, vt audito campanæ ſono accurrāt.Si enim erga vmbram tam celebrē cultum pius,ac ſanctus ille Rex Dauid legitur exhibuiſſe, quid faciendum erga purisſimam illam arcam, vbi omnis inhabitat plenitudo diuinitatis corporaliter?Parochi plures ſacræ Euchariſtiæ particulas ſecum afferant, ne, dum ab ęgroto ad Eccleſiā reuertuntur, populus inane vaſculum adoret.Vt mortis ſupplicio perituris Euchariſtiæ Sacramentum non eſt ſubtrahēdum, ſi oſtenderint euidentia pœnitentiæ ſigna; ità nec conferendum non ieiunis

2.Reg.c.6.

iunis

iunis. Significetur itaque ſæcularibus iudicibus, vt parochum admoneant vt antè diem, quo mortis ſupplicium ſubiturus eſt reus Euchariſtiæ Sacramentum ei conferre poſſit, vel ſaltem manè eiuſdem diei, quo ad mortẽ trahendus eſt, nullique dubiũ ſit ad id de iure teneri iuxta ſacrorum canonum conſtitutiones. neque enim decet eos tanto viatico priuari, quo fortiores in conflictu tanto inueniri poſſint. Neque vero quod propter ſcelera patiantur idcirco illis negandum eſt ad ſalutem, cum pœnitentibus poſſint apud occultum iudicem tormẽta pro martyrio quodammodo reputari.

Abuſus ille quo Laici, vel Clerici ſepulchrum Domini noſtri, quod quinta feria in Cœna Domini erigitur ſigillis obſignãt ad tollendã omnẽ occaſionem ſuperſtitionis funditus euellatur, ceræque aſſeruandę ſuperſtitio, cuius ſupra meminimus, aboleatur.

DE SACRAMENTO POENITENTIÆ Cap. 16.

SERVETVR conſtitutio fe. rec. Innocentii iij. vt ſaltem ſemel in anno proprio ſacerdoti vel alteri ab ordinario approbato ſinguli peccata ſua confiteantur ſub pœnis ibi contentis, atque aliis arbitrio ordinarii pendendis. Ipſa autem conſtitutio in Eccleſiis Cathedralibus, & Parochialibus quotannis publicetur. Reuocetur ad vſum alia quædam eiuſdem Innocentii

petrent. Sacerdotes abſq; cauſa neceſſaria ab Ordinario approbanda in priuatis cuiuſuis ædibus, nec maris, nec fęminæ confeſsionem audiant; nec mulieres ante ſolis ortum, nec poſt occaſum in eccleſiis maneant faciendæ cō feſsionis ergo, ne qua occaſio detur aduerſario maledicti, excepta cauſa neceſſaria, & dum ſecus Ordinario iuſta de cauſa viſum fuerit. Sint confeſſorialia ad hoc munus ſatis accomodata, atq; in patenti apertoq; loco ſita, & quo ad eius fieri poteſt non alibi, quam in illis fiant exomologeſes. Pœnitens dum confitetur genuflectat: ſacerdor ſedeat, idq; non in confeſsionibus laicorum modo, verum etiam in ſacerdotum reconciliationibus. Vt autē ſancta ſanctè adminiſtrentur, mandat prouincialis Synodus, vt nullus è confeſſariis à nobis audiendis confeſsionibus expoſitis, vel approbatis petat, aut exigat à pœnitentibus pecuniam, aliudue temporale lucrum, ſiue ob pœnitentiam pro peccatis perferendam, ſiue quod res ſit reſtitutioni obligata, ſiue pro votorum commutatione, ſiue pro celebratione miſſarum, nec omnino quicquam quouis quæſito colore, ne quis iuxta Apoſtolum nos vituperet in hac plenitudine gratiæ, quæ miniſtratur à nobis. Qui vero id ſceleris committere præſumpſerit, ſit ipſo facto ab audiendis confeſsionibus perpetuo ſuſpenſus, ac aliis pœnis ſubiaceat à Sacr. Can. ſtatutis. Et ne quis cito manus imponens, alienis peccatis communicare conuincatur, caueant ſacerdotes, ne ante debitam, vel famæ, vel pecuniæ ſatisfactionem, vbi reſtituendi facultas fuerit, ali-

D quem

quem abſoluant, præcipue vbi pœnitẽs datum in ſuperiori confeſsione de ſatisfactione præceptum neglexerit. Cõfeſſarii tam ſæculares, quam regulares caſus ſummo Pontifici, & Epiſcopo reſeruatos ſcriptos apud ſe habeant.

Omnibus, & ſingulis noſtræ prouinciæ, vel in ea pro tempore exiſtentibus, aut commorantibus præsbyteris ſæcularibus, & regularibus interdicimus iuxta decretũ Sacroſancti Conc. Tridẽt. ne ſæculariũ, etiam ſacerdotũ confeſsiones audiant, niſi parochiale beneficium obtineant, vel ab Ordinario loci fuerint per examen ad id idonei iudicati, aut alias approbati, & ad confeſsiones audiendas admiſsi, ipſa autem approbatio gratis detur. Volumus, etiam, vt hoc decretum quotannis, & ſæcularibus, & regularibus publicetur. Ab excommunicatione maiori à iure, vel ab homine lata, vel ob manus clerico violenter iniectas in caſu etiam Epiſcopo reſeruato, ne dum Papæ, ſimplex ſacerdos abſoluere non poſsit, neq; à ſuſpenſione, & interdicto, ſed neq; à ſequentibus caſibus.

Seſſ. 23. cap. 15. Clement. dudum. de ſepult. §. ac deinde.

CASVS RESERVATI.
Cap. 17.

QVI ordinario loci, vel eius Vicario pro tempore exiſtenti ſua peccata confeſſus, non fuerit abſolutus.

Qui dolosè vel ex propoſito ignem inferens fecerit incendium.

Qui

Qui vites alienas, ſeu arbores fructiferas inuito domino inciderit.

Voluntarius homicida, quiq; eiuſdẽ criminis mandãdo, vel faciendo, vel conſulendo, vel auxiliando particeps fuerit.

Qui membrũ abſciderit, aut debilitarit ſimul, & qui id fieri mandarit, fauerit, conſuluerit, vel auxiliũ dederit.

Reſtitutio incertorum, non exiſtentibus quibus reſtitutio fiat excedentium ſummam decem aureorum.

Qui infantulos in lecto oppreſſerit ſtudio, vel caſu.

Qui ſterilitatem procurarit, vel abortum cum effectu poſt iam animatum fœtum.

Qui clam matrimonium contraxerit contraq; ſacroſanctæ Trid. Syn. decretum, vel contra Eccleſiæ interdictum, vel in gradibus à iure prohibitis. Seſſ. 24. cap. 1.

Sortilegus, & diuinator, qui expreſſa, vel tacita dæmonum vſus fuerit inuocatione.

Teſtis, qui falſum in iudicio malitiosè depoſuerit, quique literas, tabellas, bullas, ſchédulas, proceſſus cauſarũ, & alias quaſcumq; ſcripturas corruperit (ſiue ut aiunt) falſificarit, necnon periurus in alterius detrimentum, falſarius tam eccleſiaſticæ, quam ſæcularis curiæ ſcriba, notariuſq; ſiue actuarius, qui dolosè, vel diminutam (vt dicunt) capiunt informationem, neq; omnia teſtium dicta ſcribunt.

Publicus vſurarius, qniq; in contractibus vſurariis conficiendis ſcienter interueniunt.

idoneo præsbytero facile committi poſſet. vt.

Qui publicè maledicta in Deum, vel in beatam Virginem, vel in ſanctos dixerit.

Qui patrem, matrē, aut parentes verberibus affecerit.

Qui contra naturam coierint, vel cum beſtiis.

Sacrilegus, ſiue rem ſacram de loco ſacro, ſiue nō ſacrā de ſacro, ſiue domum ſacram de non ſacro ſurripuerit.

Qui in Eccleſiis piiſq; locis fuerit actu fornicatus.

At verò ſacerdos, qui ad confeſsiones audiendas admiſſus, vel deputatus, à caſibus reſeruatis abſoluere præſumpſerit, à nemine, niſi ab Ordinario loci, vel eius Vicario abſolui poſsit.

Impuberibus verò, & pueris qui non dum decimum quartum agunt annum, nullus ex pręmiſsis caſibus intelligatur reſeruatus. Integrum autem erit locorum Ordinariis hos caſus, habita temporum, rerum, & perſonarum ratione addendo, vel diminuendo mutare.

DE EXTREMA VNCTIONE, Cap. 18.

CVRET Parochus, vt extremæ Vnctionis ſacrāmentum ægroto dum integris eſt ſenſibus conferat, nec in quendam articulum temporis differatur, inquo infirmus ſenſu omni caret, ſpeq; recuperandæ ſanitatis; ſed dum mentis compos eſt, & ſenſus adhuc vigent, vngatur. hinc enim fiet, vt Sacramentum maiori

in Deum

in Deum affectione, & vberiore fructu recipiat. ſubleuatus enim & morbi incommoda, ac labores leuius feret, & tētationibus dęmonis calcaneo eius inſidiantis facilius Geneſ.cap.3. reſiſtet, & ſanitatem corporis interdum, vbi animæ expedierit, conſequetur. Vt autem ſacramentum hoc neq; ſanis corpore miniſtrandum eſt, nec iam iam ingreſſuris mare ventorum vi turbatum, nec paulo poſt prælium cōmiſſuris, nec capite damnatis, nec deniq; infantibus nondum rationis vſu præditis, ita neque iis denegandum eſt, quibus, mortifero vulnere accepto, mortis imminet periculū, ſiue ſuperueniēte febre correpti, ſiue ex vulnere tantum è vita decedant, et ſi nec peccata confeſsione expiare, nec Euchariſtiam ſumere potuerūt, modo tamē oſtēderint ſigna contritionis. & contrarius abuſus extirpetur. neq; enim infirmos quiſquam eſſe negauerit, quos aliena malitia, vel caſus repente percuſſerit. Cur igitur luctaturos non vngamus qui extremo iam prælio aduerſus ſpiritales nequitias in cœleſtibus colluctantur.

Exhortetur etiam aſsiſtentes Parochus, vt dum hoc ſacramentum miniſtratur pias ad Deum fundant preces. Curet etiam, vt dum Sanctum oleum ad ægrotos defertur, crux lumenq; præferatur. Cum vero ad ægrotum venerit, eum diligenter conſoletur horteturq; vt bono animo eſſe velit, atq; animum à terrenis ad cœleſtia ſtudeat abducere transiturus in domum æternitatis.

In mortis agone tam Sacerdos, quàm ægroti conſanguinei illum ſalutaribus monitis, ac verbis conſolatione

plenis adiuuare laborent, quare adſit aſsiduè ægrotanti ſacerdos, præſertim verò in hoſpitalibus domibus id œconomi curent diligentiſsimè.

DE SACRAMENTO ORDINIS.
Cap. 19.

EPISCOPI Conſecratio intra tres menſes facienda, vel in Curia Romana, vel in propria Eccleſia, vel in propria Prouincia celebretur: nam cum diu differtur Epiſcopi ordinatio non minima creatur officiorum diuinorũ offenſio. Epiſcopus per ſe ipſum ordines conferat: iuſta tamen de cauſa impeditus ſuos iã bene examinatos, ac probatos ad alium tranſmittat. Literæ dimiſſoriæ non ab aliis, quam ab Epiſcopo concedãtur etiam exemptis, vt ſtatuit Sacroſanctum Concilium Trident. Quare nec Hieroſolymitani milites poſſunt dimiſſorias ſuis ſubditis ſæcularibus literas concedere, nec alii quouis obtinentes priuilegium. Qui autem non ſuos ſubditos ſine dimiſſoriis proprii ordinarii litteris ad ordines promouerint, meminerint per annum ſe à collatione ordinum ſuſpenſos. In aliena verò diœceſi cum litteris dimiſſoriis ordinarii, & licentia Epiſcopi loci ordines conferre licebit, vt declaratũ eſt in Cap. vltimo ſextæ ſeſsionis.

Seſſ. 23. c. 3. c. 8. ſeſſ. 14. c. 14. Concil. Cart. 3. c. 22.

Seſſ 7. cap. 10 & 23. c. 10. & c. cum nullis de temp. ordinat. in 6.

Cum ad ſæcularem militiam temerè non admittantur, quos carnalia arma tractare conſtat, indignum ſanè fuerit ſpiritalia militiæ arma, & potentia Deo, ad inimicorum

cerum deſtructionem accepturos paſsim, ac ſine delectu clericali militię adſcribi, quare iuxta decretũ ſacroſancti Concil. Trid. prima tonſura nõ initientur qui nondũ ſeptem nati ſunt annos, vel confirmationis Sacramentũ non ſuſceperunt, vel fidei rudimenta ignorant, vel legere, & ſcribere neſciunt, vel demum de quibus probabilis coniectura nõ eſt, eos, non ſæcularis iudicii fugiendi fraude, hoc vitæ genus ſibi elegiſſe, iuxta decretum Sacroſancti Concilii Tridentini. Nullus in minoribus ordinibus conſtitutus fori priuilegio gaudeat, niſi habitum, & tonſuram deferat clericalem, & alicui Eccleſiæ, vel in Seminario ex mandato Epiſcopi inſeruiat, vt inibi decretum eſt. Prima tonſura initiatus beneficium Eccleſiaſticum, ſiue in propria, ſiue in aliena diœceſi habens, clericalem habitum, & tonſuram deferre teneatur. Curẽt Epiſcopi in cõferendis tum minoribus, tum ſacris ordinibus diligenter ſeruare canones, non antiquos modo, verum etiam in Sacroſan. Trid. Synodo conditos, vt non omnes ſine vllo delectu ad ordines prouehant, ſed quos exacto præcedẽte examine approbauerint tantum admittent. Pro denunciationibus ordinandorum, proq; illorum fide nihil exigatur. Nemo ad ſacros ordines admittatur, niſi ſub Eccleſiaſtici beneficii, vel veri patrimonii titulo iuxta ſacroſancti Conc. Trid. decretum. Aliter verò ordinatus nouerit ſe ab ordinum executione eſſe ſuſpenſum, iuxta eiuſdem Sacroſancti Concilii decretum. Caueant ordinantes, vel ordinandorum examinatores, vt quidquam ab illis

Seſſ. 23. cap. 4. c. nn. de tip. ord. in 6. & c. cum contingat. extra. de ætat. & qualit.

Seſſ. 23. c. 7.

Seſſ. 21. c. 2.

ab illis accipiant,vt ſic ab omni Symoniacæ labis ſuſpitione,vel turpis quæſtus Eccleſia Dei, vt bonos diſpenſatores decet multiformis gratiæ Dei,ſit aliena. Initiati ſacris ordinibus ante legitimam ætatem à Concilio Tridētino diffinitam,vel extra tempora ſtatuta,vel abſque dimiſſoriis proprij Epiſcopi litteris,vel cũ illis quidem,ſed deprauatis,aut fictis,aut abraſis, ſint ipſo iure ſuſpenſi, &, ſi ſuſceptum ordinem exercuerint,irregularitatẽ contrahant, iuxta Pii II.conſtitutionem vſu receptam. Quilibet Clericus in ea,cui ſemel adſcriptus eſt eccleſia reſideat, atque inibi ſua obeat munera,nec ſine dimiſſoriis proprii Ordinarii litteris alio vagetur,ſuiq; ordinis actum exerceat. In minoribus conſtituti ſuffragium in Capitulo dare nequeant: initiati verò ſacris poſsint. Seminarium Clericorum (vbi fieri poterit) in prouincia vel diœceſi cõſtituatur, iuxta Sacroſancti Concilii Tridentini formam,quam Epiſcopi diligentiſsimè ſeruare debent. Quod ſi tanta paupertate laborent Eccleſiæ,vt Collegium,ſiue ſeminarium conflari,ac ſuſtineri non poſsit,curent Epiſcopi vt ad celebriorem prouinciæ locum,vbi ſeminarium ſit,ſuos transmittant cum neceſſariis expenſis.neque enim ignorare poſſumus,quanta Eccleſiæ Dei mala ex hac peſte proueniant, vbi miniſtrorum deeſt aut doctrinæ ſoliditas, aut vitæ ſanctitas.

Seſſ. 23. c. 12. & c. in ſingulis. cũ multis ſequẽti. d. 77. & c. ſubdiaconus. cum ſequẽt. 77. diſt. c generalem. de ætat. & quali. in eleemoſ.

Seſſ. 23. c. 18.

DE VITA EPISCOPORVM. Cap. 20.

POSTVLAT Epiſcoporum dignitas,cum ſint lumina Mundi,vt præ ceteris religione,ac vitæ ſanctitate fulgeant. propterea perfectam illam Epiſcopi imaginem ab Apoſtolo deſcriptam præ oculis ſemper habeant,cum ait:Oportet Epiſcopum irrepræhenſibilem eſſe,ſobrium,prudentem,ornatum, pudicum,hoſpitalem,doctorem, non vinolentum, non percuſſorem, ſed modeſtum,non litigioſum,non cupidum, ſed domui ſuæ bene præpoſitum.tantum enim debet(vt merito D.ait Gregorius) actionem populi actio tranſcendere præſulis, quantum diſtare ſolet à grege vita paſtoris.Epiſcopus Dominicis,feſtiſque diebus,niſi legitimè impediatur,miſſam celebret,tùm vt mediatoris fungatur officio,offerens ſacrificia pro peccatis, tum vt fiat in illo duplex ſpiritus domini,quem lucere populis neceſſe eſt per exemplum,& ardere ſibi per caritatem.

1.Timo.c.3.

Quoniam verò Epiſcopo auctoritatem fide,& vitę meritis quærendam,non profano ornatu,aut ſeculari apparatu & ſanctorum patrum exempla monſtrarunt, & ſacra Concilia docuerunt: ideo caueat; nimium apparatū, neq; pretioſis,aut inauratis vtatur veſtibus. Veſtimenta, quibus intra domeſticos parietes induetur ea ſint, quę dignā Epiſcopo grauitatem,atque modeſtiam redoleant.

Trid.Seſſ.25. c.1 & Concil. Cartagi 4. c.15.Tolet.3. c.7.c. Epiſcopus 41. diſt.c. pro reuerentia. 44. diſt. Concil. Antioch.c.35. Trid. Seſſ 2. de modo viuendi.

In menſa frugalitas,in victu eluceat temperātia,deniq; appareat in omnibus ſanctitatis quidam potius, & hone-

ſtatis,quam ſuppellectilis fulgor, ne contra Eccleſiaſticos vel ab ipſis aduerſariis contorqueri poſsit, ipſis etiam ſecularibus fugiendum,quod ſcilicet propheta domini cõqueritur contra eos,qui ingredientes pompaticè domum Iſrael optimo delibuti vnguento,& delitiis omnibus affluentes nihil patiebantur ſuper cõtritione Ioſeph. valde enim & Dei,& Sanctorum oculos offendere poteſt, ſi deſpectis pauperibus,qui neceſſariis indigent, ipſi ſuperflua multiplicare videantur. Initio menſæ benedictio, in fine gratiarum actio Epiſcopi menſam exornent: in medio verò, vt Euſebius inquit papa,non ludicra ſpectacula, non fatuorum ſtultiloquia,non ſcurrilia admittantur præſtigia, ſed ſacra lectio; vt non tãtùm corporali cibo, immò verbi ſpiritualis alimento conuiuantes ſe refectos gratulentur. Amos.6.

Adhibeant Epiſcopi curam,vt eorum familia in officio contineatur. habeant proinde, vbi id commodè fieri poteſt,eccleſiaſticum virum moribus, & doctrina probatũ, qui toti familiæ præficiatur, cuiq; curæ ſit ſpiritualis omnium ſalus. Caueant denique ne in famulatus ſtipendium eccleſiaſtica beneficia famulis conferant,ne fidelium oblationes temporalium eſſe mercedes incipiant,tanto vtique fœdius, ac deteſtabilius, quanto & ab indignioribus ad huiuſmodi gradus aſpiratur. Epiſcopi Synodum diœceſanam quotannis cogant, ſub pœnis à Sacroſancto Concilio Tridentino ſancitis.

Seſſ.24.cap.2. de reformat. Conci. Tarracon. cap. 8. & Cõci. Agath. c.71. & c. ſicut olim. de accuſ. ca. annis. cum ſequent. 18. diſt. Cõcil. Aurelian. 5. c. 18. Cõci. Cõſtant. 6. c. 8.

DE IVDICIALI EPISCOPI FORO. Cap. 21.

CVret Epiſcopus vt idoneos in foro iudiciali miniſtros habeat,ſintq; proinde artis periti, non infamis vitæ,ſed probatæ, & ab auaritiæ labe prorſus auerſi. quomódo enim iudicia non peruertat quæ malorum omnium radix ab Apoſtolo comprobatur? Statuat præterea cõmune certũq; notariis ſcribiſq; pro opere & officii mercede ſtipendium,pro loci reiq; cõditione,quod qui exceſſerit,priuatione officii, vel alia ad arbitriũ pœna mulctetur. Animo etiam diligenter excubet,ne quid falſi ſiue in ciuili,ſiue in criminali cauſſa Notarii fabricẽtur, & confingãt,de quibus queritur dominus: Iudices eius lupi veſpere nõ relinquebãt in mane. In litteris dimiſſoriis, ſeu (vt vocant) teſtimonialibus,à decreto Concilii Tridentini non recedatur: nimirum, vt vltra decimam auri partẽm non exigatur. qui ſecus fecerit,amiſſione officii,vel aliis,arbitrio Epiſcopi,pœnis plectatur. Curent Epiſcopi,vt carceres non ita ſint incommodi,vel ſubterranei, vt ibi obtruſi in vitæ periculum diſcrimenq; vocentur. Sit qui miſerabilium perſonarum cauſſas agat, & defendat, idq; gratis: cum oporteat Epiſcopum patrem eſſe orphanorum, & iudicem viduarum.

1. ad Tim. 6. 6.

Sopho. c. 3.

Seſſ. 21. c. 1.

Carceres Epiſcopus per ſuum Vicarium, vel per alias perſonas frequẽter viſitet. In irrogandis mulctis, vel pœnis commutandis abhorreant Epiſcopi ab omni auaritiæ

ſuſpi

ſuſpitione,quæ populo ſcandalum parere, ſibi vero magnam infamiæ notam inurere poſſet. Impetratas à ſede apoſtolica diſpenſationes, ac vltimarum voluntatum cõmutationes Epiſcopus perpẽdere,ac examinare debet, vt in Sacroſancto Concilio Tridentino ſancitum eſt. Gratiã Ordinarius circa publica delicta obtentam cognoſcat, iuxta decretum Concilii Tridentini. Studeat quilibet Eccleſiaſticus Iudex, ne dum Epiſcopus, vt quãta poterit breuitate cauſſæ expediãtur, &, litibus præciſis, calumniantiũ dilationibus finis imponatur, neque muneribus, aut fauore, vel quauis gratia retardetur, cum ſcriptũ ſit: Noli quærere fieri Iudex, niſi valeas virtute irrumpere iniquitates. Sciant Epiſcopi ſibi licere Eccleſiaſticos in ſuis Eccleſiis reſidentes, quamuis exemptos, atque etiam extra viſitationem, corrigere, & punire, non obſtantibus regiorum Capellanorum, vel militum, & ſimilium priuilegiis, ex vi decreti Sacroſancti Cõcilii Tridentini. In cauſſis viſitationis, etiam criminalibus, ante diffinitiuam ſententiam nemo poſsit ab Epiſcopo, vel eius Vicario ad alium Iudicem appellare, iuxta formam Sacroſancti Concilii Tridentini. In ſuſpenſionibus, & irregularitatibus ex delicto occulto prouenientibus, & non dum in forum contẽtioſum deductis diſpenſare, ea excepta, quæ ex homicidio oritur voluntario, in qua neque ad ordines, neque ad beneficia diſpẽſare poſsit Epiſcopus, niſi tale homicidium ad ſui defenſionẽ fuerit cauſſatum, & cauſſa ſibi ab Apoſtolica ſede cõmiſſa, & accuratè cognita, iuxta Sacroſancti Cõcilii Tridentini decretum.

Seſſ.22 cap.6.

Ibidẽ cap.5.

Eccleſiaſtici cap.7.

Seſſ.14.cap.4.

ſeſſ. 13. c. 1. & ſeſſ 24. c. 20. & c. licet. de offic. ordin. ſeſſ. 24. cap. 6. de reformat.

ſeſſ.14.cap.7.

DE VITA, ET HONESTATE Clericorum.

Cap. 22.

CVm formam eſſe fidelium oporteat eos, qui à rebus ſeculi in altiorẽ ſublati locum hęreditas domini facti ſunt, ad quorum exemplum ſeſe populi Chriſti ſanguine redempti componere ſtudeãt, dicente Apoſtolo, vt noſmetipſos formã daremus vobis ad imitandum nos, cauendum vigilantiſsimè ne contra per vitæ exemplum, laqueus potius ſimus fidelium animabus, iuxta, quod S. Oſeas conqueritur: Vobis, inquiens, iudicium eſt ſacerdotes, quoniam laqueus facti eſtis ſpeculationi, & rete expãſum ſuper Thabor. Laqueus quippe ſumus in Eccleſia, & rete in monte ſancto domini, ſi poſiti ſuper candelabrum vt luceamus, inde offẽdiculo ſumus alijs, vnde in eis Chriſtum formare debemus. Quæ igitur de honeſta Clericorum vita, deq; cultu corporis ſummi Pontifices ſacraq; concilia decreuerunt, ea Epiſcopi ſtudeant in ſua quiſque diœceſi in ſuo robore permanere, integreq; ſeruari iubeant. Omnes Eccleſiaſticæ perſonæ, tam in ſacris, quàm in minoribus ordinibus conſtitutę, quacumque ſint dignitate, perſonatu officioq; prædiţi, beneficioq; gaudeant, habitum ordini graduiq; ſuo conuenientem, nec non Clericalem tonſuram geſtent. qui verò non paruerit monitus, etiam per edictum publicum, per ſuſpenſionem, ab ordini-

2. Theſſ. c. 3.

Oſeæ. c. 5.

ordinibus,ac officio,& beneficio,ac fructibus,& reditibus, ac prouentibus ipſorum beneficiorum; necnon, ſi ſemel correctus,denuo in hoc deliquerit,etiam per priuationem officiorum,& beneficiorum huiuſmodi coerceri poſsit,& debeat, iuxta Sacroſancti Concilii Tridentini decretum. Seſſ.14.cap.6 de reformat. & clem. quoniam. de vita & honeſt.Cleric.
Presbyteri ſuperioris labii pilos tonſos ita gerāt, vt nullum ſanctiſsimæ Euchariſtiæ ſumptioni impedimentum afferant, nec eos Clerici, nedum Sacerdotes, vſque eo excreſcere ſinant, vt retorti,& hirſuti turcharum, vt aiunt, inſtar ſint. Pileum nigri ſit coloris: veſtis itidem ſuperior, ac interior,atque vtraque talaris. non anulos in digitis geſtent, niſi aliud dignitatis,vel honoris ratio poſtulet.Pallio,quod vulgo ferraiolum vocant, vt Clericali conuenit honeſtati, ad frigoris tantum pluuiæq; iniurias repellendas vtantur, veſtemq; interiorem numquam deponant. Clericus, ſi cum dimiſſoriis ordinarii litteris peregrinari contigerit, cum pallio iam dicto, & veſte interiori peregrinetur ita longa, vt ſaltem infra genua pendeat, ſeq; poſt quattuor dies Ordinario loci ſiſtat: &, ſi ſeculare tribunal adire pro iuſtis cauſſis, cumq; ordinarii facultate vſu venerit, nulla ei exhibeatur moleſtia. Dum pedibus iter facit, veſtibus poterit vti contractioribus,ex quibus tamen Clericus facilè cognoſcatur. galero, cum opus fuerit, non turbinato, vt aiunt, ſed ſimplici vtantur,quique à militaris galeri forma valde diſcrepet. Nec turgida, nec inciſa femoralia nec corrugatas ad collum,vel manus, aut acu pictas interulas, nec calceos deferant inciſos. Pretioſiores pelles, vn-

guenta,

guenta, ſuaues odores, ſericas, aut ſerico ornatas veſtes: à fræno ephippioq; mulæ aurum, argentum, ac ſericum amoueant. ſclopetas ſiue longas, ſiue breues ne deferant, atque adeò nullum armorum genus, præter quàm in itinere ſuſpectis in locis, eaq; honeſta ſint, ac defenſiua. Perſonati ne ambulent. Si quis autem in horum aliquid peccauerit, pręter veſtium aliarumue rerum amiſsionem, aliis grauioribus pœnis, æſtimata delicti, & perſonæ qualitate, ad Epiſcopi arbitrium mulctetur. ſi quis autem breuiores ſclopetas, vel pugiones, vel alia, quæ ad triũ palmorum menſuram nõ perueniunt, arma geſtauerit: is, præter ſupradictas pœnas, triremis ſupplicio per tres annos damnetur, vel alia illi ſecundum Epiſcopi arbitriũ pœna irrogetur. In ædibus ad vſum Eccleſiæ miniſtrorum conſtructis fęminæ ne commorentur, quamcumque cum eis necesſitudinem cognationemq; habeant. in aliis vero, quæ Clericali vſui nõ ſunt aſsignatæ, nõ niſi ex cauſſa rationabili, ordinarii iudicio approbãda, poſsint Clerici cum mulieribus cohabitare. Cõtubernio inſuper, familiaritate, cõſuetudine publica, vel ſecreta quarumcumque ſuſpectarũ mulierum ſibi interdictum eſſe intelligant. hinc enim (vt Cabilon. Concilium ait) nõ minimum vita, & opinio polluitur, nec facile alligabit quis ignem in ſinu ſuo, vt veſtimenta eius non cõburantur. Caueant præterea ne in Reipublicæ, vel priuatorum hominum iacturã ſint latronũ, vel exulum, ſeu bãnitorum (vt aiunt) receptatores, aut fautores, ſub grauiſsimis pœnis ordinarii arbitrio irrogandis.

Tom. 2 Cabilon. 1. cano 3.

Comæ-

Comœdias, fabulas, choreas, equeſtres, ſeu haſtiles ludos, profana colloquia, atque ſpectacula, nec edant ipſi, nec ſpectent. Talis, teſſeris, pictis pagellis, globo miſsili, vel pila parua palmari palam, alioue ludi genere prohibito, nec ludant, nec ludentibus ſpectatores adſint: publicè verò nec etiam honeſto ſub pœnis grauiſsimis. Nullum venationis genus à ſacris Canonibus clericis vetitum exerceant. Comeſſationibus, compotationibus, aliiſque minus honeſtis conuiuiis non interſint. cauponas, ſeu tabernas, niſi iter facientes, non ingrediantur: at neque in tonſtrinis, vel aromatariis, vel aliis artificum, vel vendentium officinis tempus otioſè conterant, ne labia diuinis laudibus conſecrata ſcurrilia potius, & quæ ad rem non pertinent ſonare audiantur. Mercaturam non exerceāt, neque in negotiis agendis, aut vendendis, vel emendis rebus, vt medij, vel interpretes interueniant. nemo quippe militans Deo implicat ſe negociis ſecularibus, vt ei placeat, cui ſe probauit. Aliena prædia, niſi cum ordinarii facultate, non conducant. pro alio ne ſpondeant, niſi de rebus patrimonii eorum. Inter cetera ſanè, quibus à ſplendore illo ſuo facies eccleſiæ immutata cernitur, illud maximè dolendū, quod ſacerdotalis ordo nimium apparet viluiſſe: cum tamen ii ſint, de quibus dicitur: Qui tetigerit vos, tangit pupillam oculi mei, quos ſibi dominus familiares in tantum eſſe voluit, vt etiā aliorum hoſtias per eos acceptaret, atq; eorum peccata donaret, ſibiq; reconciliaret, ipſi quoque corpus Domini conficiunt, populiſq; tradunt. Quare cle-

Seſſ. 24. c. 12. Seſſ. 22. c. 1. de reform.

Seſſ. 24. c. 12. de reformat.

2. Timot. c. 2.

Zachar. c. 2.

rici omnes, atque in primis Epiſcopi ſuam vbiq; retineant dignitatem, nec ſecularibus principibus demiſſe inſeruiant; ſed in omnibus vt dignitas expoſcit ſeſe gerant, iuxta decretum Trid. Conc. Propterea dum laicis, & œconomis ſacerdos aſſurgit, vel aſsiſtit capite aperto, vel aliter inſeruit, haud dubiè abuſus eſt, atque ideo delendus. Ab iocis ſcurrilibus, & parum decentibus ludis ſe cohibeant, & paraſitos è ſuis tectis exterminent. Nullius laici, nedum magnatum negocia procurent, neque illis famulentur, niſi de Epiſcopi licentia, dum cauſſa à ſacerdotali dignitate non aliena id poſtularit. Dum autem in Eccleſiaſticarum perſonarum famulatu ſunt, vilia munera, quæ dignitati clericali maculam inurerent, ne obeant. nullas mulieres, neque nobiles, comitentur, neque illis officii ergo ad menſam aſsiſtant, nec monialibus velut internuncii inſeruiant ad deferenda earum munera, vel exterorum ſalutationes referendas.

Seſſ. 25. cap. 17. de refor. c. valentinianus. 63. diſt c. Epiſcopus in Eccleſijs 65. diſt. c. qs dubitet. cap. duo ſunt. cũ ſeq. 96. diſt.

Interdicimus quoque præsbyteris omnibus, & clericis aduocatione, procuratione, patrocinio, & omni cauſſarum apud ſeculares iudices actione, iis caſibus dumtaxat exceptis, qui à iure permittuntur. in quibus etiam Epiſcopi facultatem in ſcriptis gratis dandam volumus interuenire. Quicumq; verò ex ſupradictis aliquid violauerit, carcere, vel exilio, vel priuatione beneficii, vel grauioribus etiàm pœnis, pro perſonæ, ac peccati qualitate Epiſcopi arbitrio afficiatur.

Omnes Eccleſiaſticæ perſonæ cibum ſumpturæ menſam

ſam benedicant:ſumpto verò gratias Deo pro acceptis beneficiis agant. Omnes clerici, etiam in minoribus conſtituti, habitum, & tonſuram clericalem ſemper gerant. ſi ſecus fecerint, certo ſciant ſe fori priuilegio iuxta formam Conc. Trid. eſſe priuatos. Seſſ. 23. cap. 6.

QVI LIBRI SINT A CLERICIS legendi. Cap. 23.

HABEANT Clerici, qui commodè præſtare id poſſunt, vtrumq; teſtamentum, Romanum Catechiſmum, ſacroſanctum Conc. Trid. & prouinciæ hoc noſtrum, tractatum de Sacramentis, aliquot etiam ſpirituales libellos, vt, de cõtemptu mundi, & alios, prout ſua cuiuſq; facultas feret. hoc enim fiet, vt & potentiores reddantur in ſana doctrina exhortatores, & ſeipſos immaculatos cuſtodiant, iuxta Beati Hieronymi cõſiliũ dicentis, Ama ſtudia ſcripturarũ, & carnis vitia non amabis. imprimiſq; ſacerdotes, qui curam animarum ſuſcepere, vel qui ad confeſsiones audiendas expoſiti ſunt, aliquã de caſibus conſcientiæ ſummam habeant, in quorum ſtudiis nunc audiendo, nunc legendo diligenter verſentur: ne duces cæci iure poſsint à domino appellari, atq; vt animarum homicidæ merito puniantur. Math. c. 15.

DE MISSARVM CELEBRATIONE. Cap. 24.

SI mundi olim eſſe iubebantur qui domini vaſa ferebant, quanta putamus eos puritate fulgere oportere, qui modo mundiſsimam Chriſti carnem & Deo opt. max. offerunt, & ipſi ſumunt, & aliis ſumendam porrigunt. Quod ſi ſanctus ille Iob, qui domini
Iob. c. 9. teſtimonio rectus appellatur, propriæ infirmitatis cõſcius exclamat profundius: Si abluero me quaſi aquis niuis, & fulſerint velut mundiſsimæ manus meæ, tamen ſordibus intinges me: videant ſacerdotes ante quam tremenda myſteria aggrediantur (quod non alibi fiat, quàm in Eccleſiis, & Oratoriis ab Epiſcopo deſignatis) vt ſuam quiſq; conſcientiam primò diligenter examinent: deinde, ſi conſcii ſibi fuerint aliquod mortale peccatum à ſe commiſ-
1. Cor. c. 11. ſum eſſe, vel ſaltem de eo dubitauerint, iuxta Apoſtoli præceptum, & ſacros canones rite ſe ipſi probantes, illud confeſsione expient, & poſtremo miſſam celebrent.

Celebraturi verò vbi facta prius breui ſaltem oratione, ſacris veſtibus ſeſe induerint, cum aliis ne colloquantur, miſſamq; prælegant. Vt vaſa, calices, corporalia, palæ, mappæ, ſacræ veſtes aliaq; ad miſſam neceſſaria munda nitidaq; ſint curam adhibeant. Turpem quæſtum, & immoderatas eleemoſynarum exactiones effugiant. Peregrinos, atq; aduenas ſacerdotes abſq; dimiſſoriis litteris celebrare non ſinant. Et quamquam altari deſeruiens de altari viue-

ri viuere debet, caueant tamen omnes, ne plures pro cele brandа miſſa eleemoſynas accipiant. & proinde nemo plures cappellanias habeat, neq; ſingulis diebus in hebdomada ſe obliget. id quod vt melius facilius q; ſeruetur, ſtatuimus vt pro celebranda miſſa minus decima aurei parte in eleemoſynam, & ad ſuſtentandam clerici vitam nō detur. nihil tamen ante à ſacerdote exigatur. Nec qui ſacrum ſemel in hebdomada per totum annum pro ſe fieri voluerit, ſex aureis minus tribuat in ſingulos annos. id quod loci ordinarius pro locorum, & perſonarum conditione moderari, & temperare poſsit.

Si verò alicubi pro magno miſſarum numero, ita tenues aſsignatæ ſint eleemoſynæ, vt nullus ferè ſacerdos id oneris ſuſcipere velit, curet Epiſcopus vt vel augeantur eleemoſynæ, vel numerus miſſarum diminuatur, vel alio modo iuxta decretum Conc. Trid. prouideat.

In celebrando autem cæremonias miſſalis reformati ſtudeant integrè ſeruare, dumq; ad altare celebraturi eunt, vel inde facto ſacro reuertuntur, nemini caput aperiant. In fine miſſæ Euangelium Diui Ioannis, quod incipit: In principio erat verbum, legant: niſi aliud ratione Dominicæ, vel feriæ, vel alterius temporis eſſet legendum. Verba neque celerius, neque tardius quam par eſt proferant. Seſſ. 22. decreto de obſer. in miſſa.

Canonē memoriter non pronuncient; ſed quoad eius fieri poterit attentè legant. Candelæ non niſi abſoluto vltimo Euangelio extinguantur.

Cele-

Celebraturus corona clericali ſit inſignitus, ſine qua celebrare non permittatur. Aperto capite celebretur: nec pileum, nec aliud quidpiam in altari reponatur. Miſſæ miniſter clericus ſit, ſuperpelliceoq; indutus deuotè celebrāti ſacerdoti inſeruiat: vbi tamen commodè id fieri poterit. Sacerdotio initiatus non ante ſacrum faciat, quā ab Ordinario, vel alio ab eo deſignato, an cæremonias probè teneat, examinetur.

Miſſæ ſacrificium nec ante Auroram, nec poſt meridiem celebretur. Sacerdos ſacris iam indutus veſtibus neminem expectet: nec miſſam ſemel inchoatam iterum inchoet, ſed perſequatur. Laici propius ad altare non accedant, & præſertim mulieres, ſed aliquo intermedio ſcabello ab eo ſeiungantur.

Æditui,dum in maiori miſſa ſacroſancta Euchariſtia populo adoranda eleuatur, campana magna ſignum dabit. Sabbato Sācto tam ſecularium, quàm regularium Eccleſiarum campanæ ante maioris, vel Cathedralis Eccleſię ſignum non pulſentur, niſi aliud cenſuerit Epiſcopus.

Euangeliorum librum alicui non Epiſcopo ad oſculādum deferre, licet ille magna ſit præditus dignitate ſeculari, & abſit Epiſcopus, abuſus eſt, & quod cōſequens eſt, ab Eccleſiis, vbi erit, remoueatur. Dum ſacroſanctū Euāgelium legitur, qui ſacro interſunt ſtantes audiant. In nouæ miſſæ celebratione ſumptuoſa conuiuia, ludi, aliiq; abuſus, omnino tollantur. Sacerdos perfecto ſacro in Sacriſtiam reuerſus, Deo opt. max. gratias agat, ac proinde

vbi

vbi Oratorium defuerit, conſtruatur.

Canonici celebranti Epiſcopo, aliaue pontificalia exercenti diligenter aſsiſtant, & inſeruiant. alioquin pœnam Epiſcopi arbitrio perſoluant.

Non permittantur laicorum domus feneſtras eccleſiis ita vicinas, vel contiguas habere, vt inde in eas introſpici poſsit. ſi quæ verò eiuſmodi fuerint, obſtruantur, iuxta edictum fel. record. Pii V.

Curet Epiſcopus vt deſignata, ne dum deſignanda oratoria diuino cultui dicata ab omni ſint profano vſu remota: nec ſuper illis habitandi licentia permittatur.

DE DIVINIS OFFICIIS. Cap. 25.

PRÆSCRIBAT Epiſcopus horas, quibus clerici in celebrandis diuinis officiis occupentur. præcipiat etiam ne veſperi matutinæ preces, ſed diluculo recitentur. Clerici ſtatis horis eccleſiam adeuntes, ſuperpelliceo, vel aliis pro conditione, ac officii dignitate indumentis induantur.

Ad tertium campanę ſignum ę Sacriſtia, aut capitulo ſimul omnes egrediantur: ordine tamen, & decoro ſeruato, coramq; altari flexis genibus paulſper orent: deinde ad chorum accedentes, ſuum quiſq; locum teneat, vbi clericalibus veſtibus, non pileo, vel galero vtantur, nec locum mutent.

Dum

Dum diuina officia celebrantur nullus cum alio collo quatur. nullus item pſallentibus aliis in Choro priuatim legat aliquid, vel ſeorſum ab aliis recitet. alioquin certo ſciat ſe in pœnas à iure ſtatutas incurrere.

Vnuſquiſq; recitet officium ad modum Romani Breuiarii nouiſsimè reformati, inferioreſq; Eccleſiæ ad Cathedralem, vbi fieri poteſt, ſeſe omnino cõforment. In Choro nemo rideat, aut dormiat, aut aliud quidpiam indecorum faciat; ſed in ſua quiſq; ſede Deum, ac Dominum noſtrum pro viribus laudare ſenſuſq; ſuos ab omni vanitate nitatur auertere. Cum in fine Pſalmi, aut Hymni, Gloria patri, vel quid ſimile pronunciatur, cumq; ſanctiſsima Ieſu Mariæq; nomina proferuntur, omnes religioſè aſſurgant, apertoq; capite magna cum reuerentia ſuper pectus inclinent. Choro ſtatis temporibus adſint, & quæcumq; ad ipſum pertinuerint eccleſiaſtica miniſteria alacriter obeant. Si quis ad matutinas horas ante finem primi nocturni, hoc eſt ante finem tertii Pſalmi, vel ad alias ante finem primi pſalmi illius horæ non venerit, diſtributione careat, proq; abſente reputetur. idemque de illo dicitur, qui ad miſſam ante finem Epiſtolæ nõ acceſſerit. Si quis officium ante inchoare præſumpſerit, quã in Choro præ dicto ordine conueniant, illius horæ diſtributionem amittat, grauiuſq; ab Epiſcopo mulctetur. eaſdemq; pœnas perferet, qui ſupradicta ſeruare neglexerit. Intra Eccleſiã maturè incedant, ibiq; numquam deambulent, de inanibus rebus ſermonem non ineant. Ex Choro non niſi per-

ſecto

perfecto officio egrediantur. quod ſi quem neceſsitas exi
re compellat, is à chori præfecto exeundi poteſtatem pe-
tat. Recitatis horis Canonicis, flexis genibus aliquãtiſper
orent, & vbi ſignum chori præfectus dederit, ſurgant om
nes, ſeq; inuicem ſalutent, atq; exhibita altari debita reue
rentia, ad ſacriſtiam, vel Capitulum modeſtè quieteq;
ſe conferentes, inibi ſuperpelliceum deponant. Caueant
deniq; omnes, qui vel ſacro ordine initiati ſunt, vel bene
ficio eccleſiaſtico gaudent, vt diuinum officium (licet
Chori legibus obſtricti non ſint) numquã prætermittãt.
Qui verò penſiones obtinet Eccleſiaſticas vt Clericus, of-
ficiũ B. M. Virginis recitare teneatur. alioquin in pœnas
à Conc. Lateranen. ſub Leone X. ſtatutas, & per fel. rec. *Tomo. 3. ſeſſ. 9. c. de refor matione curiæ, & aliorũ.*
Pium V. innouatas, & declaratas incidet, nimirum, vt
præter mortalis culpæ reatũ, perceptos ex beneficio fru-
ctus ipſo iure in beneficicii fabricã, aut pauperũ eleemoſy
nas reſtituere pro rata teneatur, niſi legitimè fuerit impe
ditus, certoq; ſciat ſe neq; literarũ ſtudiis, neq; aliis tẽporali
bus occupationibus excuſatũ. Ad diuina officia celebran
da, vel audiẽda progredientẽ Epiſcopũ in propriã Eccle-
ſiã Canonici, atq; Hebdomadarii deducãt, & reducant.

DE OFFICIO PRÆFECTI CHORI.
Cap. 26.

EPiſcopi erit aliquẽ Choro pręficere, qui proinde
Chori præfectus vocetur, ac peruigilet ne quid
eorũ p̃tereatur, quæ diuinis officiis celebrandis

præſcripta ſunt, ac ne quid indecorè fiat. ſi quis autem ſuo haud bene fungatur officio, corrigat: ſi verò res grauis ſit, ad Epiſcopum deferat.

DE OFFICIO MAGISTRI CÆREMONIARUM. Cap. 27.

CÆREMONIARVM Magiſter ſequentis diei officium denunciet, doceatq; quando pedibus ſtare, quando ſedere, quando demum genu flectere opus ſit. præſcribat omnibus, idq; in Sacriſtia, quod quiſq; munus ſit per hebdomadam obiturus. cui Epiſtola, vel Euangelium palam decantandum erit, is à cæremoniarum magiſtro prius audiatur, &c, ſi opus fuerit, ad bene legendum inſtruatur.

DE OFFICIO SACRISTÆ. Cap. 28.

CVRAM ædituus adhibeat non mediocrem, vt quæ de ſacroſanctę Euchariſtiæ adminiſtratione, deq; miſſarum celebratione dicta ſunt diligenter quiſq; exequatur. Item, vt aqua benedicta ſingulis ſaltem hebdomadis renouetur. Altaria, præſertim feſtis diebus, decore ornentur, & chorus verratur. Item vt pro mortuis miſſæ aliaq; id genus celebrentur. Sacerdotē clericalem tonſuram, vel ſuperioris labii pilos abraſos nō haben-

habentē, celebrare non permittat. Curet deniq; ne mendici eleemoſynæ cauſſa huc, atq; illuc per eccleſiā vagētur.

DE OFFICIO PVNCTATORIS. Cap. 29.

PVNCTATOR ſtudioſè inquirat an omnes clerici Canonicis horis interfuerint, & diuina officia obierint; ac eos, qui in his deliquerint, in libro, quem vocant punctationum, notet.

Libros pūctationū diligēter fideliterq; cuſtodiat, exhibeatq; Epiſcopo, vel Capitulo ſingulis mēſibus, & quoties ille, vel illud eos petierit. Sint duo pūctatores: quorū vnus ab Epiſcopo deligatur, alter à Capitulo: vel ſit vnus tantū à Capitulo, cū Epiſcopi conſenſu electus, qui, cōfirmatus ab Epiſcopo, vel inuitus, cogi poſsit vt officio fungatur.

Initio ſui officii ordinario iuſiurandum det, ſe diligenter fideliterq; omnia præſtiturum. Seruet deniq; Punctator ea, quæ de celebratione diuinorum officiorum præſcripta, & imperata ſunt.

DE OFFICIO THESAVRARII. Ca 30.

PERVIGILET Theſaurarius, vel alius, ad quē ſpectabit, vt ſanctorum reliquiæ, Eccleſiæ ornamenta, ceteraq; bona, quibus cuſtos præfectus eſt, integra inuiolataq; ſeruentur.

DE OFFICIO CELLARARII. Cap. 31.

IS, cui curæ eſt quotidianas diſtributiones partiri, æſtimata pro rata laboris officiiq; dignitate, atq; ex ordine librorum punctatoris, in ſingulos diſtribuat. Qui ſine iuſta cauſa choro abſunt, vel adſunt quidē, ſed priuatim officiū recitātes nō cantant, iis nihil diſtribuat, vt in conſtitutione de diuinis officiis dictū eſt.

DE OFFICIO MAGISTRI SCHOLArum. Cap. 32.

SCHOLARVM Magiſtri, vel alii, quibus incumbet, ad præcantandum officium miſſamq; ſtatutis diebus chorum adeant, curentq; poni, & reponi libros choro deputatos, ac cetera, quæ ſui muneris propria ſunt munera diligenter exequantur.

DE OFFICIO PAROCHI. Cap. 33.

VT plenius oues ſibi creditas cognoſcere, earūq; rationem habere, ac reddere cum opus fuerit, accuratius poſſit, habeat Parochus librum, qui omniū ſuæ curæ cōmiſſorū nomina, conditiones, ætates, ac ſexus contineat: in quo etiam qui ad habitandū in ſuæ paro-

parochia recenter veniunt, quiq; ab ea diſcedunt: item qui naſcuntur, quiq; è vita migrant ſcribantur.

Habeat inſuper Catalogum omnium pauperum ſuæ Parochiæ, præſertim nobilium, puellarum, orphanorũ, viduarum, atq; aliarum miſerabilium perſonarum, quæ mendicare erubeſcunt, vt eius induſtria iis prouideri poſſit, dicente ſcriptura de domino cuius miniſtri ſumus: Pupillum, & viduam ſuſcipiet. Meminerit ſe patrem eſſe eorũ præcipuè, quos eccleſiæ cõmendatos nouimus. Curet, etiam non accerſitus, infirmos viſitare, maximè in principio infirmitatis, eoſq; ad peccatorũ cõfeſsionẽ exhortetur cæleſtiſq; medici miſericordiã auxiliumq; implorare doceat. Oleũ Sanctũ, ſeu Chriſma nõ laycis, ſed presbyteris, nec externis, niſi prius de hac re cõſulatur Epiſcopus, ſed domeſticis, & notis cõmittat: nec aliquo prætextu oua, vel aliud eius gratia exigatur. Det ꝑterea operam, vt qui ſacramentorũ, & præſertim cõfirmationis, & ſacroſanctæ Euchariſtiæ capaces fuerint, illa ſuo tẽpore ſuſcipiant, ne per incuriã (quod ſæpe euenit) omittãt, aut in longius, quã par ſit, tẽpus differãt, quia indignum valde eſt in loco Paſcuæ, & aquæ refectionis à Domino collocatos, paſtorũ incuria fame ſitiq; macerari. De quibus omnibus Epiſcopũ certiorẽ faciat, idq; ſæpius, prout tẽporis ratio poſtulabit. In hebdomada ſãcta Parochi, aut ſacriſtæ ꝑ ſe ipſi, aut alii ſacerdotes de eorum licentia, aut ſaltem ſacris initiati, decenti habitu, ſuperpelliceo, & orario ornati, fidelium domos aqua benedicta aſpergant, ouaq; & cetera

Pſal. 145.

Pſal. 22.

bene-

benedicant, ne tam laudabilis conſuetudo vileſcere incipiat, ſi fuerit minus decenter à clericis miniſtratum quod pia eſt religione introductum.

DE BENEFICIIS ECCLESIASTICIS. Cap. 34.

IN Eccleſiaſtici beneficii collatione, vel nominatione, ſeu præſentatione, tam iuriſpatronatus, quam aliorum beneficiorum omnino caueatur, vt nihil prorſus illius gratia detur, vel accipiatur. hac enim maxime in re, iuxta id, quod Sãctus Eſaias loquitur,
Eſa. c. 33.
excutiendæ manus ſunt ab omni munere, ne, quod meritis vitæ, aut Eccleſiæ debetur vtilitati, ſummulorum induſtriæ, aut conferentiũ gratiæ tribuatur, ſed vt omnis auaritiæ, vel ſimoniacæ labis ſuſpitio euitetur, abſit omnis pactio, omniſq; temporaliũ pro ſpiritualibus promiſsio, etiam ſub prætextu redimendæ vexationis, vel litis ſuper beneficio motæ, ac ceterorum caſuum, qui de iure permitti poſſent, ſine Epiſcopi licentia. Proinde moneant ſæpe parochi, idq; teſtis ſollemnibus, & in publicis ad populum concionibus tam dantes, quam recipientes aliquid ob beneficii collationem, patronos quoq; pretio præſentantes, vel vocem præſentationis vendentes, vel ius præſentandi ementes, talium etiam internuncios, ac mediatores, pœnę excommunicationis in Simoniacos latæ, atq; aliis iuxta ſacros Canones ſubiacere.

Norint

Norint etiam dantes, ac recipientes beneficium ad alterius nutum, ſeu ad confidentiam, vt vocant, in excommunicationem aliaſq; pœnas, tam in conſtitutione fel. rec. Pij IIII. quam Pij V. ſancitas incurrere.

Extirpetur abuſus ille, ſicubi fuerit, retinendi nimirum omnes vacantium beneficiorum fructus, vel earum medietatem, vel aliam quotam, qui aut Epiſcopo, aut Capituli menſæ deberentur, veluti in conſtitutione fel. rec. Pii V. continetur. Aduertant patroni, tam clerici, quam ſeculares, non licere ſibi in perceptione fructuum, aut prouentuum diſtributione ex beneficiis iuriſpatronatus ſeſe ingerere, multoq; minus iurapatronatus venditionis titulo, alioue quouis modo transferre contra Canonicas ſanctiones. alioquin dicto iurepatronatus ipſo iure priuati ſint, iuxta Conc. Trident. decretum. Seſſ. 25. c. 9. de reform.

Ius patronatus neq; impetrari poteſt, neq; de nouo inſtitui, niſi præuia ſufficienti dote. Curent Epiſcopi vt quot annis eligantur examinatores, quibus, vacante eccleſiaſtico beneficio, clericos ad beneficia idoneos examinare incumbat, Epiſcopoq; referre. nihil autem ratione huius examinis recipiant ſub ſtatutis à Conc. Trid. pœnis. Seſſ. 24 c. 18. de reform.

Beneficia curam animarum habentia non, niſi dignis conferantur, quiq; per ſe ipſi ſuo munere fungantur, & reſideant. In beneficiis conferendis ciuis peregrino, incola preferatur externo, vbi fuerint æquè idonei, iuxta decreta ſacrorum Canonum. quando. 24. diſt.

Vnum tantum beneficium eccleſiaſticũ ſingulis conferatur,

ratur, quod quidem ſi ad vitam eius, cui confertur, honeſtè ſuſtentandam non ſufficiat, liceat nihilominus aliud ſimplex ſufficiens (dummodo vtrumq; perſonalem reſidentiam non requirat) eidem conferre, iuxta decretum Sacroſancti Conc. Trident. Qui verò plura curata comperiantur, habere ab ordinariis omnino renunciare cogãtur, iuxta decretum Conc. Trid. alioquin poſt tempus à iure ſtatutum ſciant ſe ipſo iure priuatos beneficiis, & fructus ab eo tempore perceptos, reſtituere obligatos eſſe.

Seſſ. 24. c. 17. de reform.

Seſſ. 24. c. 17. & c. execrabilis. §. qui vero. in extrauagan. com. tit. de præb.

Curet Epiſcopus vt parochiale beneficium, quod plus oneris, quam fructuum habet, ex beneficiis augeatur (non regularium tamen, nec iuriſpatronatus) vel ex Parochianorum collectis, vel alia commodiore via, vt ſacroſanctum Concilium Tridentinum ſtatuit, atq; decreuit: cogatq; rectores eccleſiæ, vel alios, ad quos pertinet, vt ſibi tot ſacerdotes adiungant, quot ad miniſtranda ſacramẽta, & diuina officia celebranda, iuxta beneficiorum facultatem ſatis ſint. Vbi autem populus ita frequens, ac copioſus eſſet, contraq; parochiales eccleſiæ ita paucæ, vt ſine magno incõmodo Parochiani eò accedere ad percipienda ſacramenta non poſsint, nouas ibi parochias, velint nolint rectores, conſtitui conueniet, atq; decebit, ſecundum ſacri Conc. Trid. facultatẽ. Quoniam verò ſacerdotalis ordo confunditur, & populorum ſalus maximè læditur ſi ad beneficia eccleſiaſtica aſſumantur, qui ſuo muneri minimè reſpondere poſsint, Sacroſancti Conc. Trid. decretum exactiſsimè ſeruetur, vt nullus ad dignitatem

Seſſ. 24. c. 13. de reform.

Seſſ. 21. c. 4. de reform & c. ad audientiam. de eccl. ædif.

Seſſ. 24. c. 12. de refor. & c. cũ in cunctis. de elect. elec.

curam

curam animarũ habentem aſſumatur, niſi quintũ & vigẽſimum attigerit annum, fueritq; idoneus. Ad alias verò dignitates, aut perſonatus à cura animarũ immunes, ac liberos aſcendere nõ prohibentur: ſi tamen haud minores viginti duob⁹ annis, & digni fuerint. Ad dignitatẽ, canonicãtum, vel perſonatũ nemo aſſumatur, niſi qui eo ſit ſacro ordine initiatus, quẽ dignitas, vel præbẽda poſtulat, vel ad eam peruenerit ætatẽ, vt infra legitimũ tẽpus valeat initiari, quemadmodũ in ſacroſancto Conc. Trid. præcipitur. Ibidem. Numerarii quóq;, atq; hebdomadarii non minores duobus & viginti annis aſſumãtur: quibus tamẽ onus celebrãdi miſſam adiunctũ non ſit. Cetera deniq; beneficia nulli cõferantur, qui decimũ quartum non dum agat annum.

DE RESIDENTIA, Cap. 35.

QVONIAM, vt S. Damaſus Catholicæ eccleſiæ paſtor vigilãtiſsimus monuit, omnis negligenter paſcens toties ſibi commẽdatũ dominicũ gregẽ, couincitur ſummũ non amare paſtorẽ: & qui infantes ſuos, ideſt, populos ſibi commiſſos aliis educandos tradunt, vt pro ſuo libitu ſecularibus curis inhient, multorum ſunt cauſſa malorum. inde enim animæ negliguntur, oues pereũt, morbi creſcunt, hęreſes, & ſchiſmata prodeunt, eccleſiæ deſtruuntur, ſacerdotes vitiantur, & reliquã mala proueniunt: meminerint paſtores ſibi peruigilandum, quaſi rationem reddituris pro animabus gregis:

Hæbr. c. 13. Geneſ. c. 31. meminerint beatum Iacob per viginti annos ita Laban paſcendis gregibus ſeruiſſe, vt diceret: Die noctuq; æſtu urebat, & gelu, fugiebatq; ſomnus ab oculis meis, ſi ergo Trident. ſeſſ. 6. c. 1. de reform. & c. pernenit. cum ſequenti. 7. q. 1. & de cleri. nõ reſid. per totum. & c. cum exco. de elec. in 6. ſic laborat, & vigilat qui paſcit oues Laban, quanto labore quantiſq; vigiliis debet intẽdere qui paſcit oues Dei, pro quibus etiam ipſe animã poſuiſſe cognoſcitur? Vigilent itaq; per ſe, & excubias agant, & iuxta ſacrorum Canonũ atq; conciliorum decreta reſideant.

Quod ſi à propria eccleſia abſuerit Epiſcopus, aut Metropolitanus cõtra decreta ſacroſancti Conc. Trid. quæcumq; Ibidem. hoc caſu aduerſus nõ reſidentes in eodem Conc. ſtatuta, & declarata, & quæ de legitimæ abſentiæ cauſis approbandis, licentiis datis iudicandis, & creſcente contumacia Rom. Pont. denuncianda diſpoſita ſunt, inuiolabiliter obſeruentur. Porrò fructus, quibus is, qui nõ reſedit, Ibidem. iuxta eiuſdem Conc. conſtitutiones editas tam ſub Paulo III. quàm ſub Pio IIII. mulctandus erit, ad xenodochium ſuæ Ciuitatis, quod maiori laborat inopia, applicentur, ad pauperum miſeriam ſubleuandam. id quod vt melius ſeruetur, cathedralium eccleſiarum capitulis præcipimus, vt Metropolitanum, vel, in eius abſentia, antiquiorem Prouinciæ Epiſcopum de eorum paſtoris reſidentia, vel abſentia bis in anno faciant certiorem. Si verò alii curæ animarum præfecti à propriis beneficiis abſuerint, ad ea redire teneantur, qui contrauenerint, modis, & pœnis per ſacroſanctũ Conc. Trid. conſtitutis coerceantur. Sciant præterea Eadem ſeſſ. c. 12. & 23. c. 1. de reform. Parochi omnes, ſui muneris eſſe, Epiſcopum de bene-

neficiatis intra eorum Parochiæ terminos curam animarum habentibus admonere: in quo qui negligens fuerit, præter pœnas à ſacris Canon. ſtatutas, aliis arbitrio Epiſcopi ſubiicietur. Canonici Cathedralium, aut collegiatarũ eccleſiarum hebdomadarii, vel numerarii, vel alii in prędictis eccleſiis portiones habentes, per ſe ipſi, non per ſubſtitutos diuina officia compellantur obire: nec eis vltra tres menſes quotannis abeſſe licebit. alioquin priuatione fructuum aliiſq; pœnis vt ſacra Trident. Synodus ſtatuit puniantur. Seſſ. 24. c. 12. de reform.

DE VISITATIONE.

Cap. 36.

NIHIL ita proprium Paſtoris eſt, ac ea, quæ quotidie hominum vitio in deteriora labuntur paterna vigilantia emendare, & iuxta Ezechielis vocem, quod perierat, requirere: quod abiectum erat, reducere: quod confractum, alligare: quod infirmum, conſolidare: & quod pingue, & forte, cuſtodire. hoc enim eſt viſitare, vt ibi dominus ait. Itaq; Epiſcopi paſtores animarum, in ſalutem gregis animum intendentes, diœceſim quiſq; ſuam per ſe, vel per alios quotannis viſitet: nec non omnes in earum diœceſi conſiſtentes eccleſias, quantumuis exemptas, beneficia quoq; curata, atq; ea regularium monaſteria qualitercumq; commendata, vbi regularis obſeruantia non viget: vbi vero viget, intra præfixos à Ezech. c. 34.

ſacra Trid. ſynodo terminos, tãquã à ſede Apoſtolica de legati, in ſuperiorum defectum negligentiamq; viſitent.

Seſſ. 5. c. 1. & ſeſſ. 25. c. 14. & ſeſſ. 21. c. 8. de reform.

In fraterna correctione illum ſibi Viſitatores finẽ proponãt, eamq; teneant formam, quæ à ſacroſancto Conc. Trid. præſcripta eſt. legẽ quoq; de victu, procuratione, deq; aliis huiuſmodi ab eodem Conc. diffinitam ſeruent.

Seſſ. 24. c. 3. de reform. & Conc. Bracaren. 2. c. 2. & Conc. Ticinen. verſ. ſtatuimus etiã ne Epiſcopi. & extauendũ. & c. inter cetera 10. q. 3.

Abuſus ille, exigendi videlicet ab eccleſiis certam procurationis pecuniã cum non viſitantur, auferatur. Pulchrè enim Alex. III. monuit, cum dicat Apoſtolus: Nõ debẽt parentibus filii theſaurizare, ſed parentes filiis, multum longe à paterna pietate videri, ſi præpoſiti ſuis ſubditis graues exiſtant, quos in cunctis neceſſitatibus paſtoris more fouere debent. Caritatiuum, vt vocant, ſubſidium, non niſi in caſibus à iure permiſsis, exigatur. Si ſimplicium beneficiorum eccleſiæ penitus dirutæ, ob eorum inopiam innouari, & inſtaurari nequeunt, curent Epiſcopi, vt erecta ibi Cruce, in profanos, non tamen ſordidos, conuertãtur vſus. Priuatorum quoq; hominũ oratoria diuino cultui dicata, viſitent, ac diligenter aduertant, ne quis eis ad profana abutatur.

2. Cor. c. 12.

Quoniam euenire ſolet, idq; non raro, vt diuino cultui Deiq; miniſtris ſuſtentandis, & alendis dicata bona, vel vt pauperibus ſubueniatur erogata, miniſtrorum negligentia vitioue temporum pereant, vel dilapidentur: propterea mãdat Prouincialis Synodus, vt tam Epiſcopi eccleſiarumq; capitula, quàm hoſpitalium rectores, ac quorumcumq; piorum locorum adminiſtratores, aliiq; eccle-

eccleſiaſtica beneficia, ſiue curata, ſiue ſimplicia habentes ab huiuſce ſynodi confirmatione deinceps, à die, quo in poſſeſsionē venerint, intra ſemeſtre tempus, omnium bonorum mobilium, & immobilium, iurium, actionū, cenſuum, & quorumcumq; redituum Repertoriū, quod vulgo inuentarium dicitur, per publicum Notarium cōficiant, cōfectūq; in armario, ſeu archiuio, quod Epiſcopo ſit cum Capitulo, vel cum inferioribus eccleſiis cōmune, aſſeruetur: tempore autem viſitationis accurate diligenterq; perſpiciatur, num quid deſit eorum, quæ in Repertorio ſcripta, in Archiuio repoſita ſunt.

Curent præterea Epiſcopi ſacroſancti Conc. Trid. decreto inhærētes, vt cum vno de capitulo, altero de Clero ab eis eligendo, quaſcumq; bonorum eccleſiaſticorum locationes recognoſcant; ſint, nec ne ad longum tempus, vel cōtra ſacros canones contractæ. Ad hæc moneāt Epiſcopi, & Parochi Chriſti fideles, per ſe ipſi, vel per Concionatores hortentur ſummopere, vt decimas de iure debitas, aliaſuè oblationes prout Conc. Trid. decreuit, eccleſiis eiuſq; miniſtris pendant, ac vſus diſtribuendi candelas per ſingulas parochianorum domos omnibus domeſticis tollatur. at verò die Purificationis Beatiſsimæ Virginis Candelarum diſtributio in eccleſiis populo præſenti ita fiat, vt qua decet animi affectione ſuſcipiātur, ad eūq; finem ſeruentur, ad quem hoc feſtum eccleſia Catholica direxit. quare caueant, ne hiſce candelis ad ſuperſtitioſum vanumq; cultum abutantur.

Seſſ. 25. c. 11.

Seſſ. 25. c. 12.

Mo-

Moneant itaq; Parochi laicos, ne quid auarè, vel ſuperſtitioſè, ſeu indecorè clericis faciant, neuè illis oblationes de iure debitas denegent, quod benedictas candelas eorum familiæ non distribuerint. Aduertant ergo ne propterea debitas oblationes, aut decimas illis ſubtrahant.

DE HOSPITALIBVS, CONFRATRIIS, ſeu Sodalitatibus, atq; aliis piis locis. Cap. 37.

QVI hoſpitalia aliaue pia loca in cōmendam, vel adminiſtrationem obtinent, quæcumq; de hac re in Viennenſi, ac Trid. Concilio præſcripta ſunt præſtare diligenter curent. Adminiſtrationis ordinē vel ordinariis locorum, vel deputatis, ſeu deputandis ab eis quotannis reddant, ſub pœnis ſecundum ordinarii arbitrium infligendis: cuius erit viſitare hoſpitalia omnia etiam exempta (non tamen quæ ſub Regum immediata protectione ſunt, ſine eorum licentia) ac Confraternitates laicorum, Montes Pietatis, aliaq; pia loca quomodocumque nuncupentur, vt in ſacroſancto Concilio Trid. cautum eſt. Deſtinet proinde Epiſcopus aliquos piorum locorū viſitatores, eoſq; fideles, qui huiuſcemodi loca ter ſingulis annis viſitent, & Ordinario referant.

Clemēt. quia contingit. de relig. Domibus. & Trid. Seſſ. 25. c. 8. de refor.

Seſſ. 7. c. 15.

Qua propter, qui piorum locorum adminiſtrationi præficiendi ſunt, Epiſcopo loci ſe fideliter accurateq; hoc munus executuros iurent. quod ſi deinde male adminiſtraſſe

ſtrâſſe depræhẽſi fuerint, eos Epiſcopus pœna afficiat ſce lere digna, & nonnullas res, quas haud bene diſpenſarint reſtituere compellat. Diſcant laici eccleſiarum, vel piorũ locorum Oeconomi, eam reuerentiam exhibere clericis, quã dignitas expoſcit clericalis: cum extrà modũ abſurdum ſit clericis in minoribus, ne dum in ſacris cõſtitutis pro famulis, vel mancipiis abuti. Quamobrem caueant, vt clericos Eccleſiæ piiſue locis inſeruientes, inhoneſto indecoroue aliquo titulo non dimittant, nec in eorũ codicem dimiſsionis cauſſas referant: quin potius relatas omnino deleant: ac ne ferus, & immanis humani generis hoſtis inter bonum triticum zizania de more ſuo diſſeminet, magna cum diligentia aduertant Epiſcopi, vt laicorum confraternitates, ſeu ſodalitates ad magnum animarum fructum inſtitutæ, ab illicitis colloquiis, vel parũ catholicis dogmatibus, tum propter rerum ſacrarum imperitiam, tum propter temeritatem, ſeu falſam Religionẽ penitus abſtineant. ideo optimè huic malo conſultum, ac prouiſum iri cenſemus; ſi aliquem regularem, vel ſecũlarem doctrina, ac moribus probatum ſacerdotem illis præfecerit Epiſcopus, qui eorum ſermonibus ſemper interſit, quemq; in rebus dubiis conſulãt omnes. Nullus audeat animalia oneraria per eccleſiã agere, imo nec ingredi cum illis, neq; in capellis, vel eccleſiis aliquid reponere, cum ſcriptum ſit de Domino: Nõ ſinebat vt quiſquã trãſferret vas per templum. Marci c. 11. Tollãtur publicę comeſſationes, quæ à confraternitatibus in eccleſia, vel circa eam ſpecie

pietatis fieri ſolent, neq; alibi de ſodalitatis, aut eccleſiæ bonis fiant. Adminiſtratores, ſeu rectores, & Confraternitatum, vel aliorum piorum locorum Oeconomi non eligãtur, niſi per plura confratrum ſuffragia ſecreto lata, præter quam vbi ad alios de iure ſpectaret electio: nec poſſint vllo pacto iterum eligi, vel confirmari, donec integram ſuæ adminiſtrationis rationem reddiderint. Quiſquis in laicorum confraternitatis numerum adſcribetur, omnia capitula à Sede Apoſtolica, vel ab Ordinario confirmata ſeruare teneatur. ſi ſecus fecerit, è confraternitate eiiciatur. Ne piæ defunctorum voluntates propter hominum cupiditatem fine ſuo defraudentur, diligenter attendãt omnes piorũ legatorũ executores, vel diſtributores, vel Oeconomi, vel exactores, vel alii, quocumq; nomine nuncupentur, ne fructus, reditus, prouentus, vel alia tam mobilia, quam immobilia bona ad pauperes ſuſtentandos, vel ad puellas in matrimonium collocandas, vel ad alios certos pioſq; vſus à Teſtatoribus, aut fundatoribus relicta, in proprios vſus, vel in cõſanguineorum commoda, vel, alicuius fauore, in aliam cauſſam à Teſtatoris voluntate alienam conuertant. alioquin intelligant ſe obligatione reſtituendi obſtrictos teneri: quodq; magis formidandum eſt, exactam horum rationem, non tantum ordinario loci tempore viſitationis, vel cũ opportunius viſum fuerit, ſed & domino noſtro vſq; ad quadrantem reddet, &, iuxta quod ſcriptum eſt: Diuitias, quas deuorauit, euomet: & de ventre illius extrahet illas Deus. neq; enim qui finxit

Iob. c. 20.

finxit oculum, hæc non conſiderat:in cuius profectò manus incidere horrendum eſt.

DE PROCESSIONIBVS.
Cap. 38.

GENERALES proceſsiones à Cathedrali,vel cuiuſuis loci maiori eccleſia proficiſcantur, eodẽq; reuertantur, niſi aliud Ordinario videatur: particulares verò ſatis eſt à maiori proficiſci. Exempti, ſeu regulares illi ſint, ſeu ſeculares, ex decreto ſacroſancti Cõc. Trid. ad publicas proceſsiones venire tenẽtur: vt puta,cũ Prælatus ipſe aderit. Clerici,cuiuſuis dignitatis ſint,qui ad proceſsiones ire de iure, vel conſuetudine tenentur, eas cum ſuperpelliceis, & aliis ſacris veſtibus obeant. Si qua controuerſia inter regulares, vel ſeculares confraternitates de priore loco exorta fuerit,eam Epiſcopus ex auctoritate Conc. Trid, componat, & tollat. Seſſ.25.c.13. Seſſ.25.c.13.

Procedant autem grauiter modeſteq; omnes: nõ huc, atq; illuc oculos coniicientes, vel ad feneſtras attollentes, colloquiiſq; excluſis, & ommiſsis curioſitatibus, Pſalmis, Hymnis,& reliquis ſacris precibus ſedulo dẽt operã: memores ſe corã oculis cũcta cernẽtis maieſtatis,iunctoſq; angelicis agminibus ita procedere. Nemo etiã in via inaniter curioſeq; ſpectãdi cauſſa ſubſiſtat. Sollẽnis illa ꝓceſſio, quæ ad venerationẽ ſanctiſsimæ Euchariſtiæ inſtituta eſt, vel ipſo illo die feſto, vel infra octauã celebretur, idq;

mane tantum ante prandium. Spectacula, quæ vulgo in genia dicuntur, non edantur: quippe quæ periculoſa ſint, & tantam ſollemnitatem minus deceant. Nec actiones pro foribus ędium, aut in via repręſententur; ne ab intentione tantorum mirabilium auocetur potius animus, ac diſtrahatur.

DE CENSVRIS.

Cap. 39.

QVONIAM eccleſia Catholica eccleſiaſticas cenſuras non ad animarum interitum, ſed ad medicinam adinuenit, & exercet: ideo aduertāt diligenter Epiſcopi, vt Epiſcopali gladio, præterquam in grauiſſimis delictis cauſiſq; non vtantur: neq; pro minima quaq; re ſint ad excommunicationis, vel ſuſpenſionis pœnas infligendas faciles, atq; procliues: ſed, vt ſacra Trid. Synodus optimè docuit, ſobrie, & magna circumſpectione, atq; ad animarum ſalutem anathematis mucronem exerceant: nec ſpe lucri temporalis, aut fauore magnatum adducantur, vt pro leui quaq; re terribilem excommunicationis ſententiam ferant. Sed in iudicialibus cauſis vbi alia via, aliiſq; iuridicis remediis ſubueniri poterit, à cenſuris eccleſiaſticis, quoad eius fieri poterit, abſtineant. Cum verò ad manifeſtandum furto ſubtractas, vel quouis alio modo perditas res, excommunicationis remedium erit adhibendum, tunc non aliter eo vti licebit

(Margin: Seſſ. 25. c. 3. de reform.)

licebit,quam æſtimata prius rei magnitudine,& cauſſa diligenter matureq; per Epiſcopum examinata, ac demũ monitionibus præmiſsis. Promulgare excommunicationis ſententiam per loca ciuitatis publica, ac per plateas, ridicula quædã extra eccleſias,& minus decentia,maledicta proferendo,abuſus eſt: &,quod conſequens eſt,auferendus. Proferatur autem excommunicationis ſententia in eccleſia inter miſſarum ſollemnia, à ſacerdote ſuper pelliceo ſtolaq; induto: deinde plura edantur illius exempla,etiam in ipſis parochialis, vel matricis eccleſiæ foribus, atq; aliis in locis affigatur, vt omnibus patere poſsit.

DE MATRIMONII SACRAMENTO. Cap. 40.

PAROCHI magnum ſtudium, multamq; operam eo conferant, vt quæ de matrimonii reformatione à Conc. Trid. conſtituta ſunt,ſeruentur adamuſsim. Singulis ſaltem menſibus,atq; vbi populus in eccleſia frequens aderit,quæcumq; de matrimonio contrahendo,ab eodem Conc. decreta ſunt,materno ſermone expromant: inſtruantq; mulieres,ne ſe illudi decipiq; ſinant,clandeſtina matrimonia contrahentes. Cõmonefaciant itaq; ante omnia fideles, non aliter matrimonium contrahi poſſe, quam mulieris in matrimoniũ collocandæ interueniente Parocho, vel alio ſacerdote de illius, vel Epiſcopi licentia, vna cum tribus teſtibus. Seſſ. 24. c. 1.

Qui contra quã dictum eſt matrimonium contrahere præſumpſerint, licet illud poſtea promiſsione, fide, ac iureiurando: quin etiã oſculo, & copula carnali conſecuta, confirmarint, certo ſciant irritum, & nullum eſſe, ſeq; grauiter, arbitrio ordinarii mulctatum iri. In prohibitis conſanguinitatis, & affinitatis gradibus ſcienter contrahere nemo præſumat. Et quamuis neceſſariæ denunciationes matrimonium anteceſſerint: interuenerint etiam Capitula matrimonialia: caueãt tamẽ ne copulẽtur, ſub pœnis excõmunicationis aliiſq;, arbitrio ordinarii ſuſtinẽdis. neq; vir mulieris domũ, niſi cum matrimoniũ, præſente Parocho, vna cũ teſtibus cõtrahendũ eſt, adire audeat. Ad hæc hortentur Parochi ſuos, ne ante benedionem cohabitent.

Impedimentum, quod propter affinitatem ex fornicatione contractum inducitur, & matrimoniũ poſtea factũ dirimit, primum, & ſecundum gradum non excedat: Iuſtitiæ verò publicę honeſtatis, non vltra primũ gradũ extẽdatur, juxta ſacroſan. Conc. Trid. definitionẽ, & Pii V. ſe. re. cõſtitutionẽ, quę incipit: Sanctiſsimus in Chriſto pater. Quibus in gradibus contrahendi matrimonii impedimẽtum ex baptiſmo, & confirmatione oriatur, vbi de his ſacramentis egimus declaratũ eſt. cetera enim de iure antiquo impedimenta ita ſunt ablata, vt iam matrimoniũ liberè contrahi poſsit, non tantum inter ipſum baptizatũ, vel cõfirmatũ, & tenentis filiã: ſed etiã inter tenẽtis vxorẽ viduã, & baptizati, vel confirmati fratrem, & ipſum baptizatũ, vel confirmatũ. nec obſtat quod cognatio ante

Conc.

Conc. Trid. fuerit contracta. Cum nuptiæ interdici dicũ tur, id quod fit ab aduentu domini, vſq; in diẽ Epiphaniẹ: rurſus à feria quarta Cinerũ, vſq; ad octauam Paſchatis in incluſiue, doceãt Parochi populũ, duo tantũ eo tempore ab eccleſia prohiberi: quorũ alterũ eſt, ſollẽnis benedictio coniugũ: alterũ verò, ne domũ viri cũ choræis, muſicis, aliiſq; ſollẽnitatibus noua vxor traducatur. Erũt autẽ mo nendi, vt his tẽporibus ab eccleſia prohibitis, quoad eius fieri poteſt, matrimoniũ ſine Ordinarii licentia non cõſu ment. quę licentia propter humana pericula facile, & gra tis poterit cõcedi. Hortãdus etiã eſt Populus, vt coniuges triduo ante matrimonii cõſumationẽ, ſe Pœnitentiæ, Eu chariſtiæq; ſacramentis cõmuniant. Quæ autẽ Parochus in matrimonio cõtrahẽdo efficere præſtareq; debet, hęc fere ſunt. Ter proprius cõtrahentiũ parochus, idq; tribus cõtinuis diebus feſtis in vtriuſq; parochia: nec in matrice tãtũ parochia, ſed etiã in qualibet alia, vbi populus aderit frequẽtior, inter miſſarũ ſollẽnia denunciet, inter quos ſit matrimoniũ cõtrahendũ. has tamẽ denũciationes quandoq; cõuenit ommittere. id quod ordinarii prudẽtiæ, ar bitrioq; relinquitur: poſt vltimũ verò denũciationũ diẽ, de diebus, nominibus, cognominibus, patria, & cõtrahere vo lentium parochia, deq; impedimentis, ſi quę fuerint, fidem in ſcriptis faciat. Exteros vero, vel non ſuos, iuxta Conc. Trid. decretum matrimonio coniungere caueat, niſi prius ordinario deferat: qui re diligẽter inueſtigata licentiã neget, vel concedat. ſi verò poſt denunciationem Seſſ. 24 c 7. Conc. Tol. par. 7. c. 45 Tom. 3.

intra

intra bimeſtre tempus nec ipſe vt fidem faciat fuerit rogatus, nec matrimonium celebratum, denũciationes quidem denuo fiant, matrimonium verò non niſi cum Epiſcopi facultate celebretur. Habeat proinde Parochus librum, in quo coniugum, & teſtium nomina, cognomina etiam patriamq;, diem, & locum contracti matrimonii deſcribat, quem diligenter apud ſe cuſtodiat. Coniuges in parochiali tantum eccleſia, vel alibi de licẽtia ordinarii ſollemniter benedicat. In Monialium verò Monaſteriis nuptias benedici omnino prohibetur. Miſſam pro ſponſa, & ſponſo iuxta miſſale Romanum nouiſsime reformatum proprius contrahentium Parochus, aut alius de illius, vel Ordinarii licentia ſacerdos, apertis ianuis celebret miſſæ: quam vocant ſiccam, abuſu euulſo. Caueant deniq; Parochi, ne quidquam ratione futuri funeris exigant, dum extra Parochiam ad virum ducitur vxor. Atq;, vt quæcumq; magno huic ſacramento iniuriam faciunt ab eccleſia prorſus extrahantur: Parochus omni vigilantĩa, ac diligentia inquirat, ſint ne in ſua Parochia concubinarii, an non: & ſi, quod abſit, eſſe compererit, eos perinde, ac pater filios moneat, vt concubinas eiiciant: & ſi quidem matrimonio coniuncti fuerint, in eo ſanctè, vt par eſt, viuant: ſin minus, qui continere nolunt, nubant: vt ſi perfectiora non attingunt, ſaltem ſecundum indulgentiam conceſſo matrimonio vtantur. Qui nõ paruerint, eos ſub pœna ſuſpenſionis ab officio, & beneficio, Epiſcopo, vel eius generali Vicario denunciare teneatur

tur, vt quemadmodum generalis Trid. Synodus præſcri- Seſſ. 24 c. 8.
pſit, in hos concubinarios mucrone anathematis, aliiſq; Conc. Tolet 1. c. 17. & c. is qui. 34. diſt.
Canonicis pœnis ſeuere, vt par eſt, animaduertatur. Nuptiæ multæ ſub vna vmbella, vnoq; ſacro, ne benedicantur: ſed ſingulæ ſeparatim, vel ad ſummum binæ: niſi ſecus ordinario videatur. Caueat ſacerdos ne ſecundas nuptias benedicat. virgo tamen, vel non dum benedicta, benedicatur. Moneant deniq; Parochi temporales dominos, ne ſuos ſubditos directè, vel indirectè cogant, quo minus matrimonia liberè contrahant. alioquin excommunicationi latæ ſententiæ, prout in Conc. Trid. conſtitutum eſt, ſe ſubiacere nouerint. Seſſ. 24. c. 9.

DE MERETRICICIBVS, LÆNONIBVS, Circulatoribus, Zingaris, Turcis, & Mauris mendicis, & Aleatoribus.

Cap. 41.

SECVLI Principes non ſine cauſſa gladium portantes, vt ſummi Regis, qui aufert ſpiritum Pſal. 75.
principum miniſtri, recogitent neceſſe eſt, ſi ciues velint bonos, quod gubernanti cuiq; ſcopus eſſe debet, Chriſtianæ vitæ puritatem eſſe retinendã: quin etiã neq; ſibi ſatis eſſe præſidii in reliquis conſtitutum, ad eos continendos, niſi erga Regem Regum populo ſint fideles. Quapropter per eum, per quem Reges regnant, Principes imperant, potentes decernunt iuſtitiam, rogat Nea- Prouer. c. 8.

politanæ prouinciæ Synodus, & in domino hortatur Principes, & magiſtratus ſeculares, vt vrbes à vitiorum contagionibus expurgare non negligant: ac proinde meretricum infame genus, quantum res patientur, ab honeſtarũ mulierũ cohabitatione, ac multo magis à locis prope monialium cœnobia ſitis arceant: neq; in meritoriis tabernis, vel publicis cauponis hoſpitiiſue, diu cõmorari permittant. Curent prætera, vt diuerſo habitu inductæ ſint, quo à matronis honeſtiſq; mulieribus diſcernantur. Curru bigarum vehi, ſelliſq;, matronarum inſtar, vti omnino prohibeantur. Lænones cuiuſuis ſexus, præterquã quod grauiſsimas in foro ſeculari pœnas ſuſtinebunt, anathematis gladio ſe nouerint feriendos, vt qui animas Chriſti ſanguine redemptas diabolo aucupentur. Circulatores, qui pręſtigiis quibuſdam, & fallaciis, & loquacitate vulgus ſuſpenſum detinent procul eiiciantur.

Zingari, vt vocant, vagum genus hominum, qui partim furtis, partim præſtigiis, & fallaciis quibuſdam hominibus damnum inferunt, & quidem magnum, vel ex Chriſtianorum finibus exterminentur, vel certis in locis habitantes, vitam honeſtis artibus ducant.

Turcæ, Mauri, ceteriq; infideles, ſigno aliquo à Chriſtianis diſtinguantur, quiq; ex illis libertate donati à fidelium commercio, quoad eius fieri poteſt, arceantur.

Quemadmodum ſperamus fore, vt pii Chriſtiani populi Principes mendicos illos, qui oſtiatim ſtipem cogũt, vnum in locum congregent: ita non dubitamus quin

Epi-

Epiſcopi animarum paſtores eorum ſaluti ſint conſultu-ri, vt ſaltem ſemel in anno ſua peccata confeſsione expi-ent, & in Paſchate Sacroſanctam ſumant Euchariſtiam. hoc enim ad miſeriæ cumulum pertinens paterna pietas omnino caueat oportet, vt qui corpore afflictati fame pereunt, ii etiam anima tabeſcant. neq; enim minus oui-culas huiuſmodi proprio ſanguine redemit qui contem-ptibilia mundi ad confundenda fortia elegiſſe cognoſci-tur. Qui tamen, ne diuina diſturbent officia, curandū ne mendicando vagentur per Eccleſiā; ſed extra portā elee-moſynam petant. Moneatur idcirco populus, vt quos per Eccleſiam mēdicare viderit, iis eleemoſynas minime lar-giatur: quibus nihilominus ad portas mendicantibus deeſſe non debet. 1. cor. cap. 1.

Quoniam experientia compertum eſt tabernas, ſeu do mos expoſitas ad infames ludos, omnis nequitiæ ſenti-nas eſſe: atque ex aleæ ludo ſępe furta, rapinas, fraudes, blaſphemias, aliaq; id generis flagitia oriri: propterea ſe-culares Principes in huiuſmodi homines grauiter animad uertere debent, & quicumque tabernam, vel domum ad recipiēdum aleatores ludentes expoſitā habent, excōmuni cationi ab ordinariis locorū ſubiiciantur. magna eſt enim in ipſa ſeueritate pietas (vt Turonen. Cōci. verbis vtamur) per quam tollitur peccandi facultas. nā vbi inſana libertas generat vulnera, Sacerdotalis diſtrictio dat medelam. Turon. 2. in proemio To-mo. 2.

Latini, qui Rom. Eccleſiæ ſubditi ſunt, quiq; ad illius ritus legeſq; ſeſe cōformāt, à Græcorū ritibus omnino abſti

neant, nec prætextu legis Oriẽtalis Eccleſiæ, ieiunia eccle ſiaſtica violent, vel carnes diebus prohibitis edant. alioquin pœnis debitis puniantur. Græci ab Epiſcopis locorũ diligentiſsime viſitentur.

In primis, credant ſpiritum ſanctum à patre filioq; procedere: atq; ita ipſorum clerici recitent tum in miſsis horiſq; canonicis, tum etiam extra diuinum officium.

Credant Purgatorium animarum eſſe poſt mortem, eaſq; ſuffragiis fidelium ſubleuari, & adiuuari. Credant Pontifici Romano, eiuſq; iuriſdictioni, excommunicationibus, & indulgentiis.

Credant feſtos dies, videlicet Beatiſsimæ ſemperq; Virginis Mariæ, Apoſtolorum, & ſanctorum omnium, quos Romana Eccleſia omnium caput, mater, & magiſtra eccleſiarum inſtituit.

Euchariſtiæ Sanctiſsimum Sacramentum nuper natis infantibus non exhibeant: ſed tãquam pro viatico infirmorum ſeruare procurent. Mortuorum cadauera à ſepulchris non eruant, neq; comburant. Concilium Occumenicum Tridentinum inter cetera agnoſcant, eiuſq; decretis humiliter obediant: remanentibus tamen iis tantum ritibus, quos diuturno vſu receptos, & à fide Catholica
Tom. 3. non alienos ſummi Pont. & ſacroſanctũ Conc. Florent. approbarunt.

DE VINDEMIATORVM OBSCOENIS verbis abolendis. Cap. 42.

QVONIAM vſu cōpertum eſt, quam vera ſit Apoſtoli ſententia: Corrūpunt, inquit ille, bonos mores colloquia mala: idcirco Epiſcopi, & Parochi quantam poſſunt curā adhibeant, vt antiqua illa loquendi corruptela tollatur, quæ præcipue in agris, & vinetis viget, quaq; freti illius regionis ruſtici, aliiq; vindemiatores, impune ſibi licere exiſtimant, tempore vindemiarū obſcœniſsima quæq; verba, aut dictu audituq; turpiſsima in tranſeuntes, cuiuſuis ſexus illi ſint, &, quod execrabilius, ac minus ferēdū eſt, in religioſas eccleſiaſticaſq; perſonas, ſine ſexuū, ac ſtatuū diſcrimine paſsim eructare, ſicq; tenellas innoxiaſq; animas puertere. Hortatur itaq; Principes, ac Magiſtratus ſancta Synodus, vt tantam, ac talē peſtē ē Cāpania exterminare velint. quia horrendum nimis eſt quibus Apoſtolus præcipit à ſcurrilibus, & turpiloquio vt caueant, eos per omne turpitudinis genus laxatis linguæ habenis tam præcipites peruagari.

1. Cor. c. 15. — Ephes. c. 5.

DE VSVRIS, Cap. 43.

QVONIAM Vſura velut Cancer in pauperum bona, &, quod execrabilius eſt, in vſurariorum animas ſerpit: ideò omnes oportet contendere

neruos, vt è populo Chriſtiano tãtũ malũ reſecetur. Caueãt ergo omnes, ne vllum vſurę genus, vel monopoliũ exerceant, neue aliũ quemuis ſiue apertè iniquũ, ſiue, vt aiunt, palliatum faciant contractum. Ex mutuo, vel depoſito, tam apud numularios, quam apud alios nihil præter ſortem exigi poſsit, licet pecunia mutuo data, vel depoſita pupillorum ſit, vel viduarum, vel quorumcumq; aliorum. non enim quia neceſsitate premuntur inuiti, ideo voluntate licenter peccant: quinimmò, vt tales decet, iactent cogitatum ſuum in domino, & ipſe enutriet illos, qui fœnum agri ſapientiſsimè ueſtit. Cambia ſicca, nempe cum litteræ ad deſtinatum locum verè non mittuntur, ſed in eodem, quo datur loco pecunia ſoluitur, ceſſent: quippe iniqua ſunt. Caueant ne quid lucri ob dilatam, vel anticipatam ſolutionem accipiant, vel ne carius quidquam propter expectatam pecuniam, quàm præſentem vendant. Tollatur omnino abuſus ille, nimirum conducendi operarios ad meſſem, vel vindemiam, vel alia quęuis opera certo quidem prætio, minori tamen quam locorum conſuetudo, & laboris ratio expoſcit, idq; ob anticipatam ſolutionem: ne iuxta quod ſcriptum eſt, Paſcua diuitum ſint pauperes. nam potentiores huiuſmodi terribiliter increpat ſcriptura: Ecce merces operariorum, qui meſſuerunt regiones veſtras clamat, & clamor eorum in aures domini Sabaoth introiuit.

Pſal. 54.

Eccl c. 13.

Iacobi. c. 5.

Abſtineant à diſtractionibus rerum vſu conſumptarum,

rum, ſiue gemmarum, ſiue aliarum rerum vltra iuſti prętii limites cum modica pecuniæ ſumma, quas diſtractiones partitorum contractus vocant. Caueant denique à quouis ſuſpecto contractuum, vel negociationum genere. propterea tutius erit ſi hiſce de rebus homines cõſuluerint, qui ſint artis periti, & diuino timore repleti; ne in animas ſuas dicant videntibus: Loquimini nobis placentia, videte nobis errores. fit enim ſępe, vt eos conſulant, à quibus praua audiant quæ volunt, non vt recta velint quę audierint. Qui verò in horum aliquid deliquerint, certo ſciant ſe, præterquam quòd mortale peccatum committunt, reſtitutioni obligatos eſſe, aliaq; pœna puniendos. id quod Ordinarii relinquitur arbitrio. Hortamur autem Principes, ac Magiſtratus, vt ipſi etiam huic peſti quibus melius poterunt remediis occurrant. quid enim mali nõ timendum ſit vbi ipſa malorum omnium radix tantopere excreſcit? Eſai. cap. 30.

DE FALSIS TESTIBVS, ET FAMOSOS libellos edentibus. Cap. 44.

QVONIAM Experientia nos ſatis ſuperq; docuit quantum detrimenti Reip. afferant falſa teſtimonia diuina, atq; humana lege damnata: cum falſus teſtis, Auguſtini ſententia, tribus obligatus ſit: primum Deo, cuius præſentiam nihili facit: deinde Iudici, quem mendacio fallit: poſtremo innocenti,

quem

quem falſo teſtimonio offendit. quippe in eius eſt poteſtate, innocentes bona fama, & vita, ne dum facultatibus orbandi. idcirco, ne tantum crimen inultum impunitumq; dimittamus, contra quã debemus, quia ſcriptum eſt: Abominatio eſt domino labia mendacia: Et teſtis falſus non erit impunitus, ſtatuimus, vt qui falſum teſtimonium in iudicio dixerit contra innocentem ſiue in cauſſa Ciuili, ſiue Capitis, vel vt dicatur ſcienter effecerit, præter pœnas à ſecularibus iudicibus irrogandas, excommunicationis vinculo ſit eo ipſo irretitus, ſathanæque poteſtati traditus: à quo vinculo enodari numquam poſsit, niſi famæ, ac facultatum iacturam meliori, quo poterit modo reſarſerit.

Prouer. c. 12.
Prouer. c. 19.

Eandemq; pœnam luent qui ad inurendam famæ aliorum maculam famoſos libellos componunt, ac propalam collocant, vt omnibus noti fiant: præter pœnas in Conſtitutione Pii V. ſtatutas, & innouatas. Qui ad duellum verbo, vel ſcripto prouocant, quiq; ad id fauorem, conſilium, uel auxilium præſtant, præter excommunicationis ſententiam, aliis ſe pœnis, vt in Concilio Tridentino ſancitum eſt, ſubiacere ſciant.

Seſſ. 25. c. 19.

Eodem excõmunicationis vinculo innodamus actuarios, ſubactuarios, ſcribas, notarios, aduocatos, cauſsidicos, procuratores, ac ceteros, quocũq; nomine nuncupẽtur, qui contra conſcientiam, ac iuſtitiam, cum alterius partis offenſione, vel cum Reip. detrimento, cuius permagni intereſt ne delicta impunita ſint, in iudicio teſtes fauo-

fauore, vel pecunia corruperint, aut ſeduxerint, aut teſtiũ dicta non integrè, nec fideliter ſcripſerint, vel ſcribi fecerint, vel ad id efficiendum opem ferre, ac fauorem ſcienter præſtare præſumpſerint.

DE TESTAMENTIS, AC VLTIMIS voluntatibus. Cap. 45.

NE Pia fidelium diſpoſitio aliena auaritia pereat, voluntaſq; fraudetur, cum ad Epiſcopos vltimarum voluntatum in caſibus à iure conceſsis executores eſſe ſpectet ex Concilii Tridentini decreto: Seſſ. 22. c. 8. de reſor. mandat ſacra Synodus quibuſcumque notariis, & tabellionibus, idq; ſub excommunicationis pœna, vt infra bimeſtre à die publicationis, & confirmationis horum decretorum, omnia legata ad pias cauſſas, vel propter bona malè parta: & deinceps, infra menſem ab obitu teſtatoris, omnia item legata, teſtamenta, vltimas voluntates, codicillos, donationeſq; ad pias cauſſas per quaſcumque perſonas factas tam in teſtamentis in ſcriptis, quàm in nuncupatiuis locorum ordinariis patefacere, &, ſi opus erit, in ſcriptis, ſoluta pro meritis mercede, exhibere teneantur. atque, vt melius effici poſſit, Parochi hæc populo ſingulis annis ſemel, atque iterum diuulgent.

Vt autem ius ſuũ cuique tribuatur, ſtatuimus vt huiuſmodi legatorum quartam, ſeu Canonicam portionem exigere poſsint Epiſcopi, dummodo huic noſtræ conſtitu-

tioni

tioni conſuetudo per ſubditos legitimè præſcripta cõtraria non ſit:exceptis tamen his legatis, quæ pro ornamentis,miſſis, cereis, fabrica, luminaribus, anniuerſariis,tertio, ſeptimo, decimotertio, vigeſimo, & quadrageſimo, monumentis, habitu religioſorum, foſſis, calicibus, cruce, thuribulis, libris, pace, atq; aliis ſimilibus relicta fuerint in perpetuum Dei cultum Eccleſiis, ſeu piis locis:modo tamen in fraudem id non fiat.

Seſſ.25.c.13. Quarta funeralium portio,vbi conſuetum eſt,ex decreto Concilii Tridentini exigatur ab iis, qui eam in hunc uſq; diem exegerunt:prout iuris,ac moris eſt.

Cabilon.2. c.14. Tomo 2.Concilio. Quoniam,ut ſanctè monuit Concilium Cabilonenſe, animarum ſalutem inquirere Sacerdos, non lucra terrena debet: fideles quippe ad res ſuas dandas non ſunt cogendi, nec circumueniendi.oblatio namq; ſpontanea eſſe debet: idcirco maxime cauendum, ne per auaritiæ ſpeciem ſupplantemus, quos confirmandos à Domino accepimus. Cenſet igitur ſacra Synodus conſuetudinem, vt conficiant Epiſcopi teſtamenta eorum, qui inteſtati moriuntur,omnino de medio tollendam eſſe,etiam immemorabilem. Verum vbi iſthæc viget conſuetudo,Epiſcopus qua decet pietate,temporis,locorum, ac perſonarum conditione perpenſa, cum expreſſo legitimi hæredis conſenſu, ac voluntate aliquam pecuniæ quantitatem, moderatam tamen,in miſſas, atque alia pia opera in ſuffragium animarum eorumdem defunctorum diſpenſare poſsit, quæ integrè, & ſine ylla diminutione,& perceptione

ne quartæ, ad pios vſus tantum erit applicanda.

Si vero Peregrinum, & aduenam à longiſsime remotis orbis partibus, cuius proinde legitimi hæredes non ſint, vel certè ingorentur, inteſtatum è vita migrare contigerit: tunc ius commune ſeruetur, iuxta ſacros Ca nones.

DE FVNERE EPISCOPI. Cap. 46.

VT pietas erga animarum patres religioq; ſeruetur, Epiſcopo iam in extremis laborante tres de Capitulo vicinum Epiſcopum, vel alium, qui commodius poterit haberi, inuitent, ac conuocent, qui illum animam efflantem ſalutaribus verbis conſoletur, ac mortuum vna cum ſeculari, ac regulari clero, ſollemni more ad ſepulchrum proſequatur. Curet Capitulum, vt circa illius corpus clerici ſint, qui pro eius anima ad Deum preces fundant. Eidem Capitulo curæ ſit, vt primo quoq; tempore Prouinciales Epiſcopos omnes de Epiſcopi obitu certiores faciant: qui in Cathedralibus eccleſiis ſollemne ſacrum pro eius anima faciant. Exequiæ vacantis Eccleſię fiant impenſis. Anniuerſaria verò quotannis celebrentur in Cathedrali Eccleſia viuentis Epiſcopi, & Capituli ſumptibus quanto tempore proximus eius ſucceſſor in Epiſcopatu vixerit.

DE SEPVLTVRIS, ET FVNERIBVS.
Cap. 47.

VT fidelium corpora, quę cum animarentur tem pla fuere Spiritus ſancti, ad ſepulturã quo par eſt ritu efferantur, atq; humentur, quiſq; hoc decreto contenta exacte ſeruare curet. Clerici ad celebrã das fidelium exequias accerſiti, ſuperpelliceis, ac talari veſte induti ordine, & bini prodeant: cruce pręeunte pſalmos canentes, ac orantes funus concomitentur. Feretrum neq; ſacerdotes, neq; Clerici externi, multoq; minus laici ferant: ſed parochialis cuiuſuis eccleſiæ miniſtri, qui vulgo Laconi dicuntur, vel confratres, vbi commodè id fieri poterit. Horum verò miniſtrorum in ſingulis parochialibus eccleſiis certus ſit numerus, quibus etiam ex officio incumbat ſacerdotes ad exequias conuocare. Nõ laicis, ſed clericis tantum liceat exequias faciendas curare, ac ſacerdotes inuitare. Nec defuncti cadauer extra domum quiſquam efferat, Parocho non accerſito. Ante ſolis ortum, & poſt occaſum cadauer efferri, ac ſepulturæ mandari prohibemus, ſine Epiſcopi licentia. In efferendis cadaueribus longi viarum circuitus euitẽtur, vel certè clerici præmoneantur, qua ſibi, quantaq; via ſit proficiſcendum, ne quando, non minimo populorum ſcandalo, aliquid poſsit contentionis oriri. Diſtributio funeris his tantum, qui funeri interſunt, atq; ita fiat, vt abſentium portio præſentibus accreſcat. Infirmus verò, aut alia iuſta

cauſſa impeditus, portione, quæ illi obueniret non defraudetur. Si verò plures tribus ad funus clerici deeſſent, cellararii, ſeu procuratoris, vel alterius, cui ex officio incũbet, erit externos in eorum locum ſufficere, qui & exequias proſequantur, & eleemoſyna donentur. Cellararii, ſeu procuratores ab eccleſia Cathedrali cum cruce ne diſcedant, antequam ceteri clerici ad funus conueniant. Vltra verò ſtatutum tempus integram adhuc expectent horã; qua elapſa ſi non adfuerint, tunc illis cum cruce abire liberum erit. ſi ab eccleſia cum cruce egreſsi non fuerint, exequiarum careant diſtributione.

Nemo duplicatam mercedem exigat, neq; duorum fungatur munere. quocirca neq; duobus in locis Cellararius quis eſſe, neq; clericus duplici portione gaudere poſſit. qui autem duabus adſcriptus cõfraternitatibus, vel pluribus collegiis fuerit beneficiatus, aut eis inſeruierit, ſi omnes ad funus cõuocentur, in vna dumtaxat, vel vno, quod maluerit, erit particeps.

Fratantiæ, vt vocant, diaconatus, & ius deferendi, vel humandi defunctos neq; locentur, neq; conducantur. ſi contrauentum fuerit, contractum irritum, inanem, & nullum eſſe decernimus. Prouideant inſuper Rectores, vt nullus ex hebdomadariis portionem Diaconatus obtineat, neq; is, qui non ſeruit actu.

Singulis annis ſub pœna excõmunicationis noui Cellararii, eccleſiarumq;, & capitulorum procuratores ex ipſa clericorum, ſeu Canonicorum congregatione fide-

liter, ac ſine dolo cõſtituantur, qui eleemoſynas & cãdelas pro parochis,ſacriſtis, & diaconis exigãt,ac cetera huiuſmodi diſtribuãt: quibus abſentibus parochi,vel ſacriſtę eorũ vicem ſuppleant. In Cellararii electione vltra præfixũ tẽpus integra hora expectetur, donec oẽs conueniant: deinde electio per ſuffragia ſecreta fiat, nec Canonice cẽſeatur electus qui plura medietate ſuffragia nõ habuerit. Cũ nouus eligitur,qui ſe officio abdicabit ſuæ adminiſtrationis ratione infra menſem, ſub eadem pœna, teneatur reddere: cum in eccleſiæ corpore (inquit Alex. III.)omnia debeant ex caritate tractari, nec ſatis vtiliter auaritia in populo redarguatur, ſi ab iis, qui in clero conſtituti videntur modis omnibus non cauetur.

Rectores eccleſiarũ de pauperis obitu certiores facti,ſi platearum capitanei,vel electi vnà cum Parocho de mortui paupertate fidem fecerint, illum propriis ſumptibus humandum curent,ſi in ſua parochia è vita deceſſerit. Capellani cum huiuſmodi pauperis mortem reſcierint,Rectores admoneant. Parochorum quoq; erit mortuos in carceribus, mortiſq; ſupplicio affectos, & ad triremes damnatos, dum à confratribus in eorum eccleſias afferũtur, gratis ſepeliendos recipere.

Clerici vita functi ſacerdotalibus veſtibus induti efferantur, & cum alba ſepeliantur, vt quos viuentes omniũ dominus tanto munere decorauit, eos etiã mortuos à ceteris diſtinguamus. Cũq; inhumaniſsimũ eſſe nemo non videat hominũ cadauera ſepultura carere ob debitum nõ dum

dum ſolutũ: propterea ſtatuimus vt defuncti corpus neq; propter decimarũ quartæue exactionem, neq; propter nõ dũ exhibitũ teſtamẽtum, neq; propter ius ſepulturæ nõ adhuc ſolutũ, & (vt breuiter dicamus) nullo modo inſepultũ detineatur, vel ſepultura denegetur. Verum vt laici laudabilem conſuetudinem, vt decet, obſeruent, dent Parocho pignora, vel idoneam adhibeant cautionem, ſe quod iuſtum fuerit, ſoluturos: vt abſq; lite, & ſcandalo parochus debitam ſibi mercedem recuperare poſsit.

Amoueatur, atq; omnino tollatur abſurda illa conſuetudo impietatem potius, & barbariem, quam religionem ſapiens, qua imperitorum vulgus ſentit morientes extra vrbis mœnia, ſiue naturali, ſiue violenta morte afficiãtur, intra vrbem non eſſe inferendos, neq; in eorum eccleſiis, quin immo neq; in ſuis, vel ſuorum maiorum ſepulchris: ſed in Monaſteriis, vel eccleſiis extra vrbem ſepeliendos eſſe. Vt igitur irrationabilis huiuſmodi conſuetudo extirpetur, omnibus cuiuſcumq; conditionis illi ſint, quocũq; mortis genere intereant, & vbicũq; locorum è vita excedant, liberũ ſit ſibi ſepulturam eligere, ſitq; ſatis id ſuo cõfeſſario, vel teſtibus aperuiſſe, vel ita teſtamento diſpoſuiſſe: ac proinde inteſtati, in propriis Capellis, vel ſepulturis, ſi quas habuerint: ſin minus, in eccleſia matrice humentur, ſaluis tamen iuribus capitulorum, ſiue paruo tempore, ſiue diu extra mœnia vrbis incoluerint.

Cumq; ſancta, ac ſalubris ſit cogitatio pro defunctis exorare, vt à peccatis ſoluantur, ſicut ſacra ſcriptura 2. Machab. c. 12.

teſta-

teſtatur, cumq; mortuorum animæ, ſacerdotum oblationibus, ſanctorumq; precibus ab igne purgatorio liberentur, & eruantur, quam impium eſſet pia defunctis ſuffragia denegari, præſertim ab iis, qui vel ex eccleſiæ inſtitutione; vel ex fructuum perceptione tenentur? propterea mandat Prouincialis Synodus omnibus cuiuſcumq; eccleſiæ, etiam exemptæ, clericis, capitulis, & congregationibus, vt debita defunctis anniuerſaria, miſſas, aliaq; pia ſuffragia perſoluant exactiſsimè, & pro eis ſtatis diebus ſatisfaciant: alioquin, præter pœnam, quam ab eis ordinarius ſumet, districtam ſe Deo Omnipotenti rationem nouerint reddituros.

Et, ne cunctis abſq; diſcrimine liceat profana quædam, aliaue minus decẽtia ſepulchris ſuperſcribere, Epiſcoporũ erit in viſitatione prouidere, vt ſi in eccleſiis, aut ſepulchris, aut aliis ſacris locis epitaphia, vel alia huiuſmodi notulis, vel literis inſculpta, ſeu depicta cõpererint, ea deleantur: quæ verò in poſterum inſculpenda, vel inſcribenda fuerint, Ordinario loci præmonſtrentur. Qui contra fecerit, pœna ad Ordinarii arbitrium mulctabitur. Viuificæ præterea ſaluatoris noſtri Crucis ſignum in terra incidere, vel in pauimento depingere nullo pacto liceat. quæ autem ante hac inciſæ, vel depictæ fuerant, tolli omnino iubemus: ne incedentium conculcatione victoriæ nobilis trophæum iniuria afficiatur, prout in ſacris legibus, canoniciſq; ſanctionibus, & præſertim in ſexta Conſtantinop. Synodo cautum eſt. Religioſi, cuiuſcumq; ordinis illi ſint,

fide-

fidelium cadauera ſine parochi licentia ad ſepeliendum ne efferant, ne eorum quidem, qui ſe cum religionis habitu humari mandarint. Quiſquis in iis peccauerit, quæ his decretis præſcripta ſunt, ab ordinario loci graui pœna afficiatur.

Vt piæ mortuorum voluntates perpetuo, quo ad eius fieri poteſt, conſeruentur: ac ne è poſterorum animis diſcedat vmquam piorum fundatorũ memoria: prohibet Prouincialis Synodus ne eccleſiæ, capellæ, ſepulcra, monumenta maiorum intra eccleſias, vel monaſteria, vel alia tam regularium, quam ſecularium loca vlla ratione, vlloue quæſito colore diruantur, aut euertantur, aut alienentur ante quàm de hoc locorum ordinarii cõſulantur, etiam ſi nulla ſit fundatorum, aut hæredum memoria ſuperſtes, ſub pœnis à iure ſtatutis aliiſq; ad arbitrium perferendis. Caueant tamen Ordinarii ne licẽtiam priſcorum inſignia amouendi præſtent.

Vtq; omnis importuna, atq; illiberalis eleemoſynarũ exactio à clericis euitetur, auferaturq; omnis laicorum tumultus, & ſuſurratio, ceſſetq; omne ſcandalum: operæpretium nobis viſum eſt certam quandam mercedis ſummam præfigere præſcribereq; omnibus eccleſiis, quam tranſilire nulli vmquam liceat, ſub pœna Ordinarii arbitrio danda.

Hortamur inſuper in Domino laicos, vt os trituranti boui alligare nolint; ſed animo hilari, & Chriſtiana caritate, ſine vllo oris, vel cordis murmure præfixam præ

ſcri-

ſcriptamq; piæ mercedis ſummam inuiolate ſeruare velint. Deiq; miniſtros duplici, vt par eſt, honore proſequantur.

Pro dimittendo è cubiculo efferendoq; cadauere in quamcumq; eccleſiam, ſingulis diaconis carolenos duos ſtatuimus: dummodo Ciuitatis portas, vt modo ſitæ ſunt, non egrediantur. quod ſi opus fuerit, tertius carolenus addatur ſingulis, quocumq; proficiſcantur; ſiue prope, ſiue longe.

Pro efferendis corpuſculis in quemcumq; Ciuitatis locũ carolenos tres: extra vero Ciuitatis mœnia, quattuor. Pro Campana, atq; ſepultura, vel fouea in quauis parochia, carolenos duos cum dimidio. Pro precibus, quæ in exequiis decantari ſolent, candelarum libras tres, carolenos verò quinq;. Sacerdotibus, qui cadauer è cubiculo in cohortem deponunt, carolenos ſex. Pro ſingulis funalibus facibus, ſeu, vt vocant, intortiis, quæ feruntur, cum loculo, quem vulgo baram vocant, duos aſſes, ſiue grana, vt noſtri dicunt: cum pheretro vero, vnum tantum. Pro exequiis infantium infra ſecundum, & ſeptimum annum è vita decedentium, qui in ſcutulo, ſeu ſcutillo portantur, dimidiam exequiarum portionem: &, ſi ſacerdotes voluerint, integram.

Pro exequiis ſine vllo diſcrimine, intra mœnia quidẽ vt iam ſita ſunt, carolenos decem & octo, cum denariis viginti, vt Neapolitano more vocantur. Extra vero Neapolim iuxta præſentem ſitum, carolenos quidem vnum, & vi-

& viginti: denarios verò viginti.

Pro duplicibus cũ quauis Religione, & numero, Carolenos quidem ſex ſupra viginti, denarios verò viginti. Cũ verò extra nouas ciuitatis portas in quemuis locũ exeundum eſt, abſq; differentia, carolenos quidem triginta, denarios verò viginti. Clericis autem, qui extra Parochialem Eccleſiam accerſuntur ad exequias, octo ſaltẽ aſſes, ſiue grana ſingulis.

Per hæc autem Sacra Synodus nihil immutare intendit circa portionem Abbatibus, ſeu Rectoribus aliiſq; dari ſolitam: quæ ex prædicta taxa erit ad antiquæ proportionem deducenda.

DE MONIALIBVS. Cap. 48.

NIHIL Æquè delectare cæleſtis ſponſi oculos credẽdum eſt, ac ſi viderit virgines ſibi deſponſatas iis ornatas monilibus, quæ tantas Reginas deceant, quæ dicere cum ſponſa poſsint: Dilectus meus mihi, & ego illi. Quamobrem neceſſe eſt vt in coenobiis monialium, quæ Religionem ingreſſæ diuino ſeſe cultui emãciparunt, vetus diſciplina integra perduret: &, ſi forte (quod abſit) collapſa fuerit, ſubleuetur, eamq; ipſæ ſeruare omni conatu ſtudentes, in rerum diuinarum contemplationem maiori cum libertate incumbant. Idcirco nos haſce religioſe recteq; viuendi regulas partim ex Tridentinę Synodi decretis erutas, partim pro ratione præſentiũ

temporum ad noſtri prouentus emolumentum conditas ab vniuerſis huius Prouinciæ Monialibus ſeruari inuiolate præcipimus, & mandamus.

DE NVMERO MONIALIVM. Cap. 49.

IN Monialium Monaſteriis is tantum conſtituatur numerus, & in poſterum conſeruetur, prout Sacroſanctũ Conciliũ Tridentinũ decreuit, qui vel ex propriis Monaſteriorum reditibus, vel ex conſuetis eleemoſynis pro modo, & facultate loci commodè ſuſtẽtari poſſit, vt in Cõſtitutione Sanctiſsimi D. N. Gregorii xiii. videre eſt. Neq; illum numerum liceat augere, niſi ſufficiens annuorum redituum in Monaſterio fieret acceſsio.

Seſſ. 25. c. 3. de regularibus, & Monialibus. & Concil. Arelaten. c. 8. & Cõcil. Moguntiac. 4. c. 19. tomo. 2. & c. auctoritate, de inſt.

DE PVELLIS AD RELIGIONEM, ET Profeſsionem admittendis. Cap. 50.

NVLLA Puella minor xii. annis ab Abbatiſſa in Monialium numerum adſcribi, neque in Monaſterio, ſine Ordinarii conſenſu, locum habere queat. Neque vllam ſecularem Virginem intra Monaſterii clauſtra admittant Abbatiſſæ. quæ verò iam admiſſæ ſunt, vt in parentum domum redeant, procurent. Nullam poſthac mulierem prætextu Religionis recipiãt, niſi prius eius exploratam habeant voluntatem, & cum Ordinarii facultate.

Si quæ vero profeſſionē emiſſura eſt, maior ſit ſexdecim annis neq; illam prius emittat, quàm illius voluntas ab Ordinario exploretur, ſecundum Sacri Concilii Tridentini decretum.

Sess. 25. c. 15. Sess. 25. c. 17. & c. Puella. 20. q. 2. c. illud. 20 q. 1.

Octauo autem die, antequam eius exploret voluntatem curet Ordinarius, vt eiuſdem Concilii decretum, cū excommunicatione latæ ſententiæ in Monaſterio, paternisq; domibus publicetur. Expleto Nouitiatus tempore omnes habiles aptaq; ad profeſſionem, profiteri teneātur, aut pellantur è Monaſterio. Abbatiſſa, vel alia Monaſterio præfecta, cum puella profiteri in animum induxerit, Epiſcopum certiorem faciat, idq; ante menſem ſub pœna ſuſpenſionis ab officio Ordinarii arbitrio imponenda.

DE ABBATISSÆ ELECTIONE.
Cap. 51.

QVÆ Vaſa ſancta in miniſterium Domini præparata (vt eſt in Concilio Cabilonenſi) ideſt, Virgines Deo dicatas gubernanda ſuſcipiunt, quanto difficilius, atque ſanctius aggrediuntur opus, tanto eas oportet quaſi vas auri ſolidum, ornatum omni lapide pretioſo ceteris prælucere ſororibus, & ſuper cuſtodiā ſtātes omni ſollicitudine vigilare: Abbatiſſa itaq; ex Trid. Cōc. decreto nō minor annis quadraginta, & quæ octo annis poſt expreſſam profeſſionem laudabiliter vixerit,

Sess. 25. cap. 7. & Conci. Carthagi. 3. Conc. Agath. c. 19 & c. ſanctimoniales 20. q. 1.

deligatur: quæ ceteris dotibus polleat, quas Sacros Canones diſtrictius exegiſſe cognoſcimus. quod ſi in Monaſterio eiuſmodi non reperiatur, ex alio eiuſdem ordinis poſsit eligi. Quod ſi hoc etiam incommodum ſuperiori, qui electioni pręeſt, videatur: ex his, quę in eodē Monaſterio annum trigeſimum exceſſerint, & quinq; ſaltem annis poſt profeſsionem recte vixerint, Epiſcopo vel alio ſuperiore cōſentiente eligatur. Tollatur abuſus, ſicubi fuerit, eligendi eam, quæ ceteris Monialibus fuerit ætate prouectior; quin potius fideliter, ac ſine auaritia, vel ambitione in ea deligenda procedatur: nec ætatis modo, vel antiquitatis Profeſsionis emiſſę, verum etiam multo magis morum probitatis, vitæq; integritatis ratio habeatur. Corporis etiam incolumitatis, & virium, quibus huic oneri ferendo par eſſe poſsit.

Vbi duæ pluréſué ſórores germanæ, vel mater, & filia fuerint: ſi vna illarum Monaſterio præfuerit, altera in Vicariam, vel diſcretam, vel Ianitricem, vel Cellarariam, vel demum in aliud officium non eligatur: electa uerò priuetur.

DE COMMVNI VITÆ VSV, DEQVE proprietate tollenda. Cap. 52.

ORDINARII Locorum abſoluta Synodo, quam primum id commode præſtare poterunt, monialium Monaſteria uiſitent, curentq; in

in primis, ut Sanctæ Paupertatis uotum, Religionis murus, & antemurale, inuiolabiliter ſeruetur: ac proinde propria cuiuſq; Monialis bona, cenſus, legata ceteraq; iura, ſint Monaſterio omnino communia, & ad communem illius vtilitatem conuertantur, ſoluto prius omni ære alieno, quod moniales ante legitimè ſibi conflauerant. id quod Ordinarii loci iudicio committatur. Eleemoſinæ verò, aut ſuis cuiuſq; parta laboribus, aut reditus à parentibus, vel conſanguineis promiſſi, aut dari conſueti, non in proprios cuiuſq; conuertantur vſus; ſed in communi quadam reponantur arca, ex qua Moniales nihil ſine Abbatiſſæ licentia poſsint accipere. Huius arcę duæ ſint claues: quarum altera penes Abbatiſſam perpetuo aſſeruetur, altera penes Cellarariam, vel quocumque illa nomine dicatur. Habeat Abbatiſſa librum, in quo omnes pecuniæ, quæ in arca poſitæ ſunt, ſcribantur, fideliterq; notetur quidquid acceptum fuerit, & expenſum. Alium huic ſimilem Cellararia habere teneatur, vt cum opus fuerit Ordinario loci pecuniarum ratio fideliter, abſq; vllius dãno iniuriaue reddatur. Abbatiſſa de bonis in cõmunem vſum conuerſis, ac repoſitis monialibus in neceſsitate ſubuenire, atq; opitulari teneatur. præcipuam tamen quandã curam adhibeat, vt iis ſubueniatur, ad quas repoſita pecunia magis pertineret, niſi votum obſtaret Paupertatis. in quo tamen caueat ne inter ipſas, & reliquas diſcrimen

ſcrimen notabile aduertatur. Nulla Monialis ab Aromatariis, vel pharmacopolis quidquam accipiat; ſed Abbatiſſa ſingulis in neceſsitate prouideat: quæ accepti expenſiq; ratione inita, huiuſmodi debita ſoluere teneantur. Extra tamen veræ neceſsitatis caſum: ſi qua monialis in vana, ſeu curioſa, vel parum vtilia pecuniam expendere cuperet, id Abbatiſſa nullo modo ferat: niſi prius loci Ordinarium conſuluerit. quod ſi contra factum fuerit, vtraq; excommunicationis pœnæ ſubiaceat. Abbatiſſa inſuper ab officio ſuſpendatur. Vtq; omnis proprietas, Religionis venenum, è Monaſteriis exterminetur, nulla monialium quidquam proprii clam, vel palam habeat: nulli donare, legare, emere, vel vendere in poſterum liceat, nec alia quauis ratione, etiam prætextu eleemoſynæ faciendæ, ſine Abbatiſſæ facultate alienare quidquam: ne id quidem, quod ad proprios vſus iam applicatũ eſſet, & conuerſum: nec alio quouis modo nomine proprio contrahere. Verum Abbatiſſa communi totius monaſterii nomine contrahat, idq; in temporalibus, conſultoq; prius Ordinario. Cui decreto ſi contrauentum fuerit, meminerint omnes, qui monialibus quidquam dederint, huiuſmodi contractus irritos eſſe, & nullos: vt reuera pręſenti decreto irritos reddimus, & nullos: neque pecuniæ recuperandæ ſpes vlla relinquatur. Si quid autem monialibus ipſis, nulla excepta, ex contractu, vel cenſu, vel locato, vel alia quauis obligatione deberetur, illud debitores Abbatiſſæ, aut Monaſterii præfectæ omnino ſoluant. quod ſi Moniali, cui debe-

debebatur, ſoluerint, certò ſciant ſe eadem adhuc obligatione obſtrictos eſſe, neq; ſatis pro debito feciſſe, &, quod huic conſequens eſt, Abbatiſſam ius habere eos in ius vocandi, actionemq; repetendi, facta tamen præſentis decreti publicatione. Ad hæc lites cauſſæq; iudiciales in Moniales in Contentionis foro iam illatæ, vel inferendæ, non ab ipſis, ſed à Præfecta, & Monaſterii nomine agantur: ac propterea omnis in poſterum auferatur occaſio, tractandi nimirum cum Aduocatis, Cauſidicis, Notariis, Procuratoribus, & quibuſcumq; cauſſarum actoribus, vt omni Iudiciali ſtrepitu longe remoto diuinæ omnes vacare poſsint contemplationi. Quæ contra ac dictum eſt fecerit, per duas hebdomadas pedē è cella nō efferat: vel certè ad cancellos, rotamue non accedat, quandiu loci Ordinario, perpenſa delicti, & perſonę conditione videatur. Bellaria Moniales, paneſq; dulciarios, aliaq; id genus neq; donandi, neq; vendendi cauſſa conficiant per quindecim ante Paſcha dies, totidemq; ante natalem Domini diem: at neque in aliis Sanctorum feſtis, qui in ſuis ipſarum Eccleſiis ſollemniter celebrātur: cum hiſce temporibus Sacroſanctæ communioni, orationi, ceteriſq; ad diuinum cultum neceſſariis impenſius ſit, ac ſollicitius incumbēdum. Reliquis verò temporibus abſq; Abbatiſſæ licentia neque conficere, neq; confecta vendere, donoue dare poſsint: quia indignum profecto eſt huiuſmodi occupationibus eas diſtineri, quæ vt Deo ſe penitus darent ſeculo renunciaſſe debuerunt. Tantumdem volumus intelligi de operibus

ribus acu pictis manuq; factis: vt videlicet, neque conficienda ſuſcipi, neque confecta vendi, vel donari queant.

DE MONIALIVM HONESTATE. Cap. 53.

VT Monialium modeſtia perſpicua ſit notaq; omnibus, nulla earum pretioſis vtatur veſtibus: neq; illæ, quibus vtitur, diuerſi coloris à communi Religionis habitu ſint; ſed prorſus eiuſdem, pretiiq; vilis, qualis pauperem decent.

Itemq; ab omni fuco abſtineant: corporis inſuper ornatus, capillorum Capitiſq; concinnitas, pretioſa flabella, chirotecæ, manicæ ex ſerico, vel ex pretioſis pellibus confectæ, odores, vnguentaq; ab eis procul abſint: neq; catellos apud ſe retineant: ſpeculum non habeant in cella. neq; enim decet ſimilem vlla ratione eſſe ornatui ſecularium fœminarum ornatum ſponſæ Chriſti, de qua dicitur: Omnis gloria eius filiæ regis ab intus, in fimbriis aureis circumamicta varietatibus.

Pſal. 44.

Cellæ ſint ſemper apertæ, & paupertati quam profeſſæ ſunt, conuenientes. non eas impura aliqua, vel profana hominis effigie, aut vanis picturis, aut impudicis fabulis deforment, neq; aulæis parietes, aliiſuè minus decentibus vanitatibus parent: ſed ſanctitati loci conuenientibus Chriſti domini noſtri, & Sanctorum imaginibus exornent: quarum tamen exempla antequàm effingantur

tur Ordinariis locorum exhibeant.

Inanem etiam, ſeu ſuperuacaneam pretioſamq; ſupellectilem euitent. In exornandis quæ in hebdomada ſancta parari ſolent (vulgo ſepulchra vocant) inq; feſtis celebrandis viginti aureorum ſummam ne excedant: ne argentum ſcoria mixtum, ideſt, cultum humanis ambitionibus faſtuq; ſuperbo commaculatum (vt iis contingere interdum ſolet) Regum Regi conuincantur offerre. Depoſita ad cuſtodiendum ne recipiant: ante hac recepta, infra menſem reſtituant. Omnes in cœnaculo, ſeu refectorio, communiq; menſa comedant: iis exceptis, quæ ob infirmitatem valetudinis in valetudinario, vel alibi, ad arbitrium Abbatiſſæ comedent.

Expenſæ in Monialis conſecratione, vel in Profeſsionis emiſsione faciendæ arbitrio Ordinarii præfiniendæ ſunt, ac moderandę. moderatas enim eſſe oportet, & quę religionem, non inanem gloriam præſeferant. Munera neq; à conſanguineis recipiant, neq; ad eos mittant, niſi cum facultate Abbatiſſæ. ſi qua tamen erunt mittenda, ea ſint moderata, vt pote, quæ vnius aurei pretium non excedant. Si qua Monialis in horum aliquid peccaſſe deprehenſa fuerit, vel conuicta: ea biennio actiua, & paſſiua voce priuata ſit, quemadmodum Tridentina Synodus ſtatuit, ac decreuit: vel ad cancellos tandiu interdicatur acceſſu, quamdiu loci Ordinario videatur; aliaue pœna pro modo culpæ eiuſdem arbitrio afficiatur. Seſſ. 25 c. 4. vbi ſupra.

Si Abbatiſſa in corripiendo, vel denunciando ſuperiori negligenter ſe geſserit, ab officio ſuſpendatur quoad ordinario videbitur.

DE CLAVSVRA. Cap. 54.

MONIALES expreſſam trium votorum ad completam Religionis rationem pertinentem profeſsionem emittant; & perpetuam ſeruent clauſuram, iuxta Sacroſancti Conc. Trid. decretum, & S.D.N.Greg.xiii. conſtitutionem. Ad omnes cuiuſcumq; Monaſterii feneſtellas duo ferrei cancelli cum perforatis conſtruantur laminis, qui ſaltem palmo diſtent alter ab altero, vbi cum maribus loquendum eſt; vbi verò cum fęminis, abſq; laminis eſſe poſſunt: eo tamen accedere mares nullo pacto queant. Intra verò Monaſterii Eccleſiam neq; cum maribus, neq; cum fęminis locus detur colloquendi.

Seſſ.25.c.5. de Religioſ. & Monial.

Pręfecta Rotæ, aliaue audiendis ſermonibus præpoſita, & ianitrix fidelis eligatur: quæ, cum aliqua monialium à ſuis, vel externis fuerit acceſſita, eàm non ante vocet, quàm Abbatiſſa illi vocandæ eius dederit facultatem: Cuius erit iudicare num expediat monialem illam cum ſuis colloqui, vel externis: ſi verò ſenſerit haud conuenire, nihil Ianitrix, aut Rotæ Præfecta dictæ ſorori ea de re dicat: ne forte perturbationis ei præbeatur occaſio.

Cum verò vna Monialium cum externis colloquitur, adſit

adſit altera, quæ vtriuſq; dicta auribus percipiat. Cancelli ſemper duabus obſerentur clauibus: quarum altera penes Abbatiſſam cuſtodiatur, altera penes Aedituam, aut Rotæ præfectam, aut Ianitricem aſſeruetur: nec cancellos vllo tempore aperire liceat, niſi id iuſſerit Abbatiſſa.

Ad Rotam nulla cum externis colloquatur, niſi adſint Ianitrix, & cui Rotæ cura cõmiſſa eſt: vt ea dare, ac recipere poſsit quæ vniuerſo Monaſterio neceſſaria ſunt.

Porta cum aperienda eſt, ſic aperiatur, vt quæ aperiunt ſorores ab iis, qui foris ſunt nequaquam videantur, neque aliæ iuxtam portam, præter Ianitricem ſint: neq; ibi colloquantur. Ad rotæ portęq; cuſtodiam tres ſemper aſsiſtant prudentes prouectæq; ætatis ſorores, quæ numquam inde recedant, nullaq; alia hoc fungatur munere. Porta ſine iuſta cauſa ne aperiatur. Intra Monaſterii ſepta nullus ingrediatur, cuiuſcumq; ille ſexus, ætatis, conditioniſq; ſit; pœna excommunicationis latæ ſententiæ contrauenienti propoſita, à Concilio Tridentino illata. Eos tamen excipimus, quibus Ordinarius ingrediendi fecerit facultatem: quales ſunt Medicus, Confeſſarius, atq; his ſimiles ex vi Conſtitutionis Sanctiſsimi Domini Noſtri Gregorii xiii. quos tamen ipſos, cum ingrediuntur, duæ ſemper ex prouectioribus comitentur. Nullus ſecularium, vel Regularium cuiuſcumq; ordinis, ſiue laicus, ſiue Clericus ille ſit, monaſteria adeat monialiũ, vt cum illis colloquatur: niſi colloquendi prius facultate; & in ſcriptis impetrata: alioquin excommunicationis Seſſ. 25. c. 5.

pœna puniatur: exceptis fratribus, & parentibus, quibus ſorores, aut filias, non alias alloqui permittetur.

Seculares mulieres cuiuſcumq; conditionis, & nobilitatis in Monaſterio ad breue tempus, ne dum in perpetuum ne recipiantur, neq; ſecuritatis, neq; cuſtodiæ, neq; vt aiunt, ſequeſtri cauſſa, ſecundum formam Breuis Gregorii ſummi Pontificis huius nominis. xiii.

Moniali profeſſæ nulla ratione è Monaſterii ſeptis egredi liceat, ſecundum Conſtitutionem Bonifacii viii. quæ incipit: Periculoſo: &c. à Tridentina Synodo innouatam: niſi ex legitima cauſſa, quæ ab Epiſcopo ſit approbanda.

Seſſ 25. c. 5. ibidem.

Huiuſcemodi autem exeundi licentiam concedere Epiſcopi nullo modo ualeant, niſi id ſumma neceſſitas poſtularit, prout in Conſtitutione Pii V. ſancitum eſt; contra quam ſi qua Monialis venire præſumpſerit, vt honeſtatis laxatis habenis, & Monachali modeſtia, ſexusq; verecundia impudẽter abiectis, extra ſui monaſterii ſepta exeat, ipſo facto excommunicationis ſententiam incurrat. Abbatiſſa verò, ſi eius permiſſione illa exiuerit, vel Præfecta Ianuæ, ſi eius incuria id euenerit, præter iam dictam Excommunicationis ſententiam, ab officio amoueatur: ad quod etiam perpetuò reddatur inhabilis. Nulli Moniali litteras ſcribere, vel recipere faſſit, niſi eas Abbatiſſa prælegerit: quæ contra fecerit, in Cellam includatur, vel certè ad Cancellos prohibeatur accedere, quoad Ordinario videatur. lit-

terę

teræ ab externis ad Moniales miſſæ, inſcia moniali conſignentur Abbatiſſæ; quæ vna cum Prioriſſa, vel Nouitiarum magiſtra, ſi ad Nouitiam mittantur, eas leget, iudicabitq; conueniat, necne pro diuino ſeruitio, bonoq; illius ſororis ſpirituali, miſſas illi reddere litteras. Idemq; de litteris è Monaſterio ad externos dandis ſeruetur. qua in re ſi Rotæ præfecta, aut Ianitrix fideles haud fuerint, officio priuentur, & ad Cancellos, vel Rotam, uel Ianuam Ordinarii arbitratu inhibeantur accedere.

Angiportus, quos vocant fundicos, è Monaſteriis monialium ſint diſiuncti, & Monaſteria, vbi commodè id fieri poteſt, reducantur in Inſulam: qua propter Ordinarii cum ſummo Pontifice, cumq; Regibus, ſub quorum tutela, & protectione illa erunt pro viribus agant, vt duplicia Monaſteria, ideſt, virorum & mulierum ſeparentur, & ſeiungantur, vt olim à maioribus in Agathenſi Concilio legimus conſtitutum.

Sit certus quidam, & præfinitus Conuerſarum numerus pro Monaſterii qualitate, ad ſuperioris arbitrium: hæ autem conuerſæ Communitati inſeruiant. Sin autem conuerſas habere nequiuerint, quæ ſub Ordinis regulis vitam degant, ad lauandos pannos, ad panem coquendum, ad purgandum frumentum, & deniq; ad cetera huiuſmodi munera obeunda, honeſtas alioqui bonæq; famæ habeant mulieres; iiſq; ad dicta munera intra monaſterii clauſtra utantur: quas

ſi ſe-

ſi ſemel è Monaſterio egredi contigerit, in idem iterum, vel in aliud ſine Ordinarii licentia recipi nequeant. Ne moniales vmquam ſuæ profeſsionis officii obliuione capiantur; ſed ſanctas ſuæ Religionis leges inſtitutaq; diligenter, vt Deo promiſere, obſeruent; in virtute ſanctæ Obedientiæ præcipimus; vt in ſingulis cænobiis regulæ crebro legantur: ita vt initio cuiuſq; menſis integrè in Refectorio legantur: deinde nulla prætereat hebdomada, in qua bis aliquod conſtitutionum, ſeu Regularum Caput non legatur: & demum illas per ſe ipſæ lectitare teneantur. comœdias aliaſue pias actiones non repræſentent. perſonatæ ne animi quidem relaxandi cauſſa incedant: nec vllo modo, ac tempore ſecularem, ſiue virilem, ſiue muliebrem induant habitum.

Vniuerſæ moniales, vbi commodè fieri poſſet, vno in loco dormiant, vel ſaltem ſingulæ in ſingulis cellis, vel certè lectis cubent.

DE DIVINIS OFFICIIS. Cap. 55.

PRIMVM Omnium ſtatuimus, vt omnes ad matutinas horas conueniant; quas ſemper antelucano tempore recitabunt, niſi legitima cauſſa, quæ ſit ab Abbatiſſa approbanda, impeditę fuerint: aliis quoq; Canonicis horis intereſſe teneantur. Omnes expletis matutinis, vel poſt primam, vel alio commodiore

modiore tempore, Abbatiſſæ arbitrio, dimidiam ſaltem horam mentali orationi expendent, in qua Beatæ Virginis Roſarium, vel alia vitæ paſsioniſue Chriſti myſteria, vel, ſi placet, quattuor nouiſsima poterunt meditari. Nocte antequam cubitum eant conſcientiam quęq; ſuam, diligenter examinet: cum deceat maxime eas, quas cæleſti ſponſo ſemper præſto eſſe conuenit, quod ſcriptum eſt: Exercitabar, & ſcopebam ſpiritum meum. Pſal. 76. Omnes ſilentium vniuerſarum penè virtutum cuſtodem, & indicium ſuo loco, & tempore ſeruent: &, ſi opus fuerit cum externis colloqui, id ſine Abbatiſſę licentia minimè faciant. neque enim inanes fabulas, quas ſeculares fere narrare ſolent cęleſtibus collocutionibus poſſunt non grauiter obeſſe. Cantum quem figuratum vocant, & muſica inſtrumenta pulſandi artem, & grammaticam nulla vnquam addiſcat, ſi hæc inter ipſas diſci non poſſint, neq; doceat: illaq; ipſa, niſi arbitrio Epiſcopi, ne exerceant. quæ ſecus fecerit, per hebdomadam ad cãcellos, vel ad alium colloquendi locum deſcendere prohibeatur. In quouis Cęnobio Nouitiarum conſtituatur Præfecta, ex prudentioribus, & antiquioribus electa: cuius officium ſit, illudq; maxima proſequatur cura, commendatas ſibi nouitias in caritate, humilitate, ſui ipſius ſubmiſsione, patientia, oratione, præſertim mentali, paupertate, & omnium rerum contemptu inſtruere: vt in veris ſolidiſq; virtutibus, & ſuarum regularum conſtitutionibus ſint optimè inſtructæ.

DE

DE CONFESSARIIS, CAPELLANIS, & Procuratoribus. Cap. 56.

CONFESSARII Monialium non niſi ab Ordinario alioue ſuperiore approbati admittantur: qui licentiam præterea in ſcriptis impetratam, & ſexto quoq; menſe renouatam habeant. Illi tantum audiendis Monialium confeſsionibus præficiantur, qui ætate prouecti, & Deum timentes, vitaq; probatæ fuerint, quiq; animis tantum mederi ſtudeant, nec extra confeſsionem, vel quæ ad confeſsionem minimè pertineant quidquam dicant, vel faciant. Curent Epiſcopi, & ſuperiores Monaſteriorum ex decreto Sacroſancti Concilii Tridentini, vt præter ordinarium confeſſorem alius extraordinarius bis, aut ter in anno offeratur, qui omnium confeſsiones audire debeat. Socii confeſſorum, ſiue ſecularium, ſiue regularium Clericorum cum Monialibus ne colloquantur: nec, niſi ab Ordinariis approbati, admittantur. Capellani, & omnes Sacerdotes, qui in Monialium Eccleſiis rem diuinam ſunt facturi, ab Ordinario approbentur cum licentia in *ſcriptis* gratiſq; habita.

Seſſ. 25. c. 10. ibidem.

Nullus audeat, etiam ex cauſſa celebrandi, intra ſepta Monaſterii ingredi; ſed in publicis monialium Eccleſiis tantum ſacrum faciant: conſtituta in delinquentes excommunicationis latæ ſententiæ pœna, in ingredientes intra ſepta Monaſterii, tam à Concilio Tridentino, quam à San-

Seſſ. 25. c. 5. ibidem.

Sanctiſsimo Domino Noſtro Gregorio xiii. illata Eandē licentiam priuatarum monialium Capellani habere teneantur, factoq; ſacro, inde recedant: nec cum vlla moniali colloquantur, nec illis internuncii, ſeu famuli inſtar inſeruiant.

Actores, procuratores, œconomi, redituum exactores, vel alii huiuſmodi, quocumq; nomine appellentur, niſi fuerint ab Ordinariis approbati, à monialibus ne admittantur: quiq; ſingulis annis exactam totius adminiſtrationis rationem reddere teneantur, non tantum coram Monaſterii Abbatiſſa, verum etiam coram alio ab Ordinario deputando, cum libris rationum accepti, & expenſi. ſecus, elapſo anno amoueantur ab officio.

Quæ his regulis non obtemperauerint, eis Abbatiſſa mulctam dignam culpa irroget: vt in omnibus, & de diuino honore zelus, & in ſeruandis regulis ſollicitudo, & in Religione conſeruanda deſiderium eluceat. Si qua vero fuerit valde pertinax, & in ſuperiores contumax, Prælato denuncietur. Poſt menſem a die Confirmationis, & publicationis huius noſtræ Synodi, Monaſteriorum Abbatiſſæ Prælato denunciare teneantur quo modo hæ noſtræ conſtitutiones ſeruentur: vt opportunis remediis valeat prouideri. alioquin ab officio ſuſpendantur.

DE POENIS ALIISQVE AD HAS CONſtitutiones pertinentibus. Cap. 57.

STATVIT Prouincialis Synodus mulctas, aliaſue pœnas Ordinarii arbitrio relictas ob delicta vel à Clericis, vel à laicis cõmiſſa, nulla ratione ad Epiſcopi emolumentum, ſed ad pios vſus eſſe conuertendas. Ad hæc, facultates, quæ aliquibus ex cauſſis in hac Synodo expreſsis ab Epiſcopo petentur, gratis ſemper concedantur. Poſtremò decernit eadem Synodus, has conſtitutiones ad duos menſes poſt earum confirmationem, & publicationem, ab omnibus inuiolabiliter ſeruari debere: ac neminem ignorantiæ excuſationem afferre poſſe. Veruntamen omnia, & ſingula, quæ in hac ſacra Synodo decreta, actaq; ſunt, auctoritati iudicioq; S.R.E. omnium Eccleſiarum haud dubie matris, ac magiſtræ, ſemper emendanda, ac corrigenda, qua debemus obedientia, ac reuerentia ſubiicimus.

Deo Beatiſsimęq; matri laus.

FINIS.

Marius Carraſa Dei,& Apoſtolicę ſedis gratia Archiepiſcopus Neapolitanus.

Bal. Epiſcopus Auerſanus exemptus.

Ioan. Matthæus Epiſcopus Puteolanus.

Fabius Epiſcopus Iſclanus.

Philippus Epiſcopus Nolanus.

Scipio Epiſcopus Acerrarum.

Concordat cum originali correcto in ſacra Congregatione Concilii.

Antonius Card. Carraſa.

CONSVLTORES, THEOLOGI, OFFICIALES, & Notarii Sacræ Synodi Prouincialis Neapolitanæ celebratę anno 1576.

R. D. Carolus Baldinus V. I. D.
R. D. Paulus Taſſus V.I.D.
R. D. Io.Franciſcus Lombardus ſacræ Theologiæ Doctor.
} Canonici Neapolitani.

R. D. Lęlius Seſſa V. I. D.

R. D. Hieronymus Vignes V.I.D.

R. D. Gabriel Sances V.I.D.

R. D. Antonellus de Fulgure V.I.D. Vicari⁹ Auerſanus.

R. D. Vincentius Quatrimanus V.I.D. Conſultor Reuerendiſsimi Epiſcopi Nolani.

R. M. Balthasſar Criſpus ordinis ſancti Franciſci conuentualium:

R.M. Io. Antonius Sauiliano ord. Præd. Congrega:
tionis Lombardiæ.

R.D. Io. Baptiſta Arcutius clericus Neapolitanus Theo
logus.

R. D. Iulius Cęſar Mariconda Secretarius. } Canonici
R. D. Andręas Sarnus Promotor. } Neap.

Franciſcus Ioelis Neapolitanus, public⁹ Apoſtolica, & Regia auctoritate Notari⁹. } Actorũ Ma
Deodatus de Felice Neapolitanus, publicus Apoſtolica auctoritate Notarius. } giſtri Curiæ Archiep. Neap. & hui⁹ Sacrę Synodi.

Imprimatur.

Annibal Archiepiſcopus Neapolitanus.

Paulus Regius. f. 28.

NEAPOLI, Apud Horatium Saluianum. 1580.

BREVIS INDEX CAPITVM Neapolitanæ Synodi.

DE fidei profeſſione emittenda. 1
De editione atq; vſu librorum 3
De lectione ſacræ ſcripturæ. 4
De ludi literarum magiſtris. 4
De prædicatione verbi Dei. 5
De ſanctorum inuocatione, & veneratione, deq; reliquiis, & imaginibus ſacris. 8
De maleficijs,& veneficijs. 9
De prauis & ſuperſtitioſis conſuetudinibus. 10
De blaſphemia. 13
De dominicis feſtiſq; diebus. 14
De Ieiunio. 16
De ſacramentis 17
De baptismo. 17
De Confirmatione. 19
De Euchariſtiæ Sacramento. 20
De Sacramento pœnitentiæ. 23
Caſus reſeruati. 26
De extrema vnctione. 29
De Sacramento ordinis. 31
De vita Epiſcoporum. 34
De Iudiciali Epiſcopi foro. 36
De vita,& honeſtate Clericorum. 38
Qui libri ſint à Clericis legendi. 43
De miſſarum celebratione. 44
De diuinis officijs. 47
De officio præfecti chori. 49
De officio Magiſtri cæremoniarũ. 50
De officio Sacriſtæ. 50
De officio punctatoris. 51
De officio theſaurarij. 51
De officio Cellararij. 52
De officio magiſtri ſcholarum. 52
De officio parochi. 52
De beneficijs Eccleſiaſticis. 54
De reſidentia. 57
De viſitatione. 59
De hoſpitalibus,confratriis ſeu ſodalitatibus,atq; alijs pijs locis. 62
De proceſſionibus. 65
De Cenſuris. 66
De matrimonij ſacramento. 67
De meretricibus,lænonibus,circulatoribus,zingaris,turcis, & mauris,mendacibus,& aleatoribus,& græcis. 71
De vindemiatorum obſcœnis verbis abolendis. 75
De vſuris. 75
De falſis teſtibus, & famoſos libellos edentibus. 77
De teſtamentis, ac vltimis voluntatibus. 79
De funere Epiſcopi. 81
De ſepulchris,& funeribus. 82
De monialibus. 89
De numero monialium. 90
De puellis ad religionem, & profeſſionem admittendis. 90
De abbatiſſæ electione. 91
De communi vitæ vſu, deq; proprietate tollenda. 92
De monialium honeſtate. 96
De clauſura. 98
De diuinis officijs. 102
De confeſſarijs Capellanis, & procuratoribus. 104
De pœnis, alijsq; ad has conſtitutiones pertinentibus. 106

FINIS.

INDEX RERVM, ET VERBORVM IN NEAPOLITANAM SYNODVM COPIOSISSIMVS.

A

ABbatum portio in exequijs. 84

Abbatiſſa quid curabit in admittendis in moniales in monaſterium tantum. 90. ad profeſſioné. 91 eligenda qualis. 91. arcæ pecuniarum clauẽ alteram, & librum alterum habeat. 93. ſola contrahere poteſt monaſterij nomine conſulto ordinario. 94 actionem habet in debitores omnium monialium. 94. quas moniales corripiat. 105 excómunicationem incurrit, ſi eius permiſſu monialis profeſſa exierit clauſtra 100 & expendens in vanis pro moniali. 94. Si ante menſem ante profeſſionem monialis emittendam, id non denunciet. 91. Suſpendenda ab officio quando. 94. 98. 105.

Abortum, vel ſterilitatem procurantes cũ effectu poſt iam animatum fœtum. Reſer. 27

Abſcindens, vel debilitans membrum, & cum eo participantes conſulendo, &c. Refer. 27

Abſoluere à caſibus reſeruatis, Reſer. 29. & ab excommunicatione, interdicto, & ab alijs reſeruatis Epiſcopo in Synodo prouinciali ſimplex Sacerdos non poſſit. 26

Abuſus tollendi in ſanctorum venerationem. 8. Compatrum in confirmatione 20. Ceræ aſſeruandæ ſepulchri Domini. 22. in extrema vnctione conferenda. 29. in dignitate Sacerdotali. 39. in miſſæ celebratione. 44

Abutentes quouis modo Clericorum, vel religioſorum veſtibus, easq; commodantes. Reſer. 28. & quauis re ſacra, vel ſacramentis Reſer. 28

Acquiſita monialium ſuis cuiuſq; laboribus. 93

Actiones ſanctorum vbi, & quomodo repreſentādæ. 8. die Corporis Chriſti nec in via, nec pro foribus ſacrarum ædium repreſententur. 66. nec pias repreſentent moniales. 102

Actionum eccleſiaſticorum quarumcúq; inuentarium omnibus fieri præcipitur. 61. actionem habet abbatiſſa in omnes debitores monialium. 95

Actores reddituum monialium. 105

Actuarius vel &c. diminutam capiens informationem, &c. Refer. 27. qui & qualem excommunicationem incurrat, & ſubauctuarius. 78

Adminiſtratores hoſpitalium, & piorum locorum, iurent Epiſcopo. 62. puniendi. 63

Adminiſtrationis rationem reddere celle rarius tenetur infra menſem poſt officium ſub excommunicatione. 84
Admittendæ in religionem monialiũ. 90
Aduentus Domini tempore Eccleſia quid prohibeat. 69
Adulterantes monetas, vel menſuras Reſer. 28
Aduocare prohibitum presbyteris omnibus apud ſeculares iudices ſub quibus pœnis. 42
Aduocati qui, & qualem excommunicationem incurrant. 78
Circa Ædium ſacrarum, vel tẽplorũ fores ne choreæ ducãtur, paſtores curent. 10. nec actiones repreſentãdæ ſunt. 66
In Ædibus ad vſum miniſtrorum eccleſiæ conſtructis, fœminæ ne commorẽtur. 40
Æditutis quando campana magna ſignũ dabit in miſſa 46. eius officium. 50
Ægrotus aſſiſtentium precibus, ac monitis, & ſacerdotis, qui ei aſſidui adſit, iuuandus eſt. 30. dum integris eſt ſenſibus ſiue febri, ſiue mortifero vulnere ęgrotet, etiam ſi nec confiteri, nec communicare potuerit, modo contritionis ſigna oſtenderit, conferendum eſt ſacramentum extremæ vnctionis. 29 30
Ægyptijs mulieribus ſtrictè interdici mãdatur futura diuinare. 11
Æs alienum monialium legitimè conflatum ordinarij iudicio ſoluendum. 93
Ætas requiſita ad beneficia, & dignitates eccleſiaſticas, & curam animarum, & Numerarij, & Hebdomadarij. 57. monialium ad religionem. 90. earundem ad profeſſionem emittendam. 91. & eligendæ in abbatiſſam. 91
Agathenſe Concilium de monialium monaſterijs in inſulam reducendis. 101
Alba indutus ſepeliendus eſt clericus. 84
Alearum ludus ſeuerè prohibetur, & punitur. 73
Altaria, præſertim feſtis diebus decore ornentur. 50
Angiportus è monialium monaſterijs ſint diſiuncti. 101
Anniuerſaria pro Epiſcopi anima. 81. pro defunctis quando, & à quibus fieri mandet Synodus prouincialis. 82. pro anniuerſarijs legata. 80
Annunciationis Ouum reſeruare ſuperſtitio eſt, & tollenda. 12
Animalia oneraria per Eccleſiam agere nemo audeat. 63
Appellare ab Epiſcopo, vel eius Vicario ante diffinitiuam ſententiam in cauſſis viſitationis, etiam criminalibus nemo poteſt. 37
Approbatio ad confeſſiones audiendas neceſſaria eſt. 24. & gratis fiat. 26
Aquam benedictam curet ſacriſta ſingulis ſaltem hebdomadis renouari. 50. ea fidelium domus aſpergantur hebdomadæ ſancta. 53
Arbitrio Epiſcopi ſiue ordinarij denunciationes matrimonij poſſunt omitti 69
In Arca communi monialium propria reponantur. 93
In Archiuio communi Epiſcopo cum capitulo, vel cum alijs eccleſijs aſſeruanda inuentaria &c. 61
Argentum aurumq; à fræno, ephippioq; mulæ clerici amoueant. 40
Arbores fructiferas, vel vites alienas inuito domino incidens. Reſer. 27
Arma clerici in itinere quæ, & quando, & ſub qua pœna. 40
Ab Aromatarijs nulla monialis quidquã accipiat, ſed &c. 94
Aſcenſionis die, quæ ſuperſtitiones fieri ſoleant. 11. 12
Aſtrologiæ diuinationes omnes explodantur. 11
Auaritia in clero cauenda. 87. ſuſpitionem eius in pœnis epiſcopus fugiat. 36. in miniſtris ſui fori. 36. in ſe. 32. in eccleſiaſticis beneficijs, quàm ſtrictè, & ſub quibus pœnis. 54
Auctoris nomen libris imprimendis apponendum eſt. 3
Aulæis moniales cellarum parietes ne exornent. 96

B

Bannitorum fautores, vel receptores clerici quibus pœnis ſubiaceant. 40
Baptiſmi quænam leges à parochijs & obſtetricibus obſeruandæ ſint. 17

Bannitorũ fautores, vel receptatores clerici pœni quibus ſubiacent. 40
Beatæ Virginis Purificatio. 61
Bellaria monialibus, quando liceat conficere, & quando non. 95. vendere, & donare. 95
Benedictio, & gratiarum actio menſam Epiſcopi exornent. 35. & eccleſiaſticorum omnium. 42
Benedictio ouorũ hebdomada Sancta. 53
Benedictio nuptiarum à parocho 70. 71. à parentibus in templo quibus verbis facienda ſit. 12
Beneficiati quicunq; præcipiuntur inuentarium facere. 61
Beneficio qui nam priuetur, de iure, & fructus teneatur reſtituere. 55. priuandus in cauſſis agendis. 42
Beneficij eccleſiaſtici, vel patrimonij titulo non ordinatus ab ordinum executione eſt ſuſpenſus. 32
Beneficij ſiue eccleſiaſtici, ſiue iurispatronatus ob collationem, vel nominationem, ſeu preſentationem, omnino nihil exigatur ſub pœna excommunicationis latæ. 54
Beneficia curata aſſecuti intra bimeſtre à die poſſeſſionis, fidei poſſeſſionẽ tenentur emittere in manibus Epiſcopi, vel &c. 2
Beneficia ſimplicia. 55
Beneficium iuris patronatus. 55
Beneficiũ parochiale exigui fructus quomodo Epiſcopus augeat. 56
Cum Beſtijs coeuntes, vel contra naturã Reſer. ſed committi poteſt. 29
Bibliopola deprehenſus in bibliotheca habere librum prohibitum, qua pœna puniendus. 4
Bibliothecas crebro viſitent deſtinati ab Epiſcopo. 3
Bis vel ter in anno confeſſarius alius monialibus omnibus extraordinarius detur. 104
Blaſphemantes publice Deum, vel Beatã Virginem, vel Sanctos. Reſer. ſed committi poteſt. 29. qua pœna puniendi etiam Clerici eorum correptio fraterna commendatur, & quomodo ſint abſoluendi. 13
Bona inteſtatorum tàm aduenarũ, quàm aliorum morientium. 80. 81
Bona propria cuiusq; monialis, ſint monaſterio omnino communia. 93
Bonorum omnium eccleſiaſticorum mobilium, vel immobilium iurium, actionum, cenſuum, reddituum, inuentarium fieri omnibus præcipitur. 61
De Bonis eccleſię, vel ſodalitatis commeſſationes publicæ à cõfratibus ne fiãt. 63
Bonifacij VIII. conſtitutio, ne moniales profeſſæ exeant &c 100
Breue Gregorij XIII. de non recipiendis mulieribus ſecularibus in monialium monaſterijs. 100
Bulla Cruciatæ comedendi carnes in Italia vires non habet. 16

C

Cadauera mortuorum græci è ſepulchris non eruant, neq; comburant 74. nemo extra domum efferat parocho non accerſito. 82. illorum efferendorum, & ſepeliendorum ritus, ac leges. 32. ſolutio pro iiſdem, & pro candelis, funeribus. 88. efferentibus diaconis. 88
Cerę aſſeruandę, ex ſigillo ſepulchri Chriſti ſuperſtitio. 12. & abuſus. 23
Pro Cæreis legata. 80
Cærimoniæ ſeruandæ in miſſa. 45. de quibus examinandus quiſq; ante primum ſacrum. 46
Cæremoniarum magiſtri officium. 50
Calcei Clerici non inciſi. 39
Calices. 44. pro eiſdem legata. 80
Cambia ſicca, quæ nam iniqua, & prohibita. 76
Campanæ magnæ ſignum dandum, dum in maiori miſſa Euchariſtia adoranda eleuatur, & Sabbato ſancto Eccleſiarum Campanæ non pulſentur ante Cathedralis ſignũ. 46. tertio ſigno è Sacriſtia vel Capitulo ſimul clerici egrediantur, 47. pro ea ſolutio in exequijs. 88
è Campania quæ conſuetudo obſcena tollenda omnino ſit. 75
Cancelli ferrei duo cum perforatis laminis ad omnes monialium feneſtellas faciendi.

ſaciendi. 98. interdicenda quæ. &c. 96. per hebdomadā addiſcens, vel docens ſcientias, inſtrumenta muſica &c. 103

Candelæ in miſſa non niſi abſoluto vltimo Euangelio extinguantur. 45. illas in funeribus pro parochis, ſacriſtis, & diaconis procuratores, ſeu cellararij exigant. 84. pro ijſdem in exequijs quid ſoluendum. 88. illarum diſtribuendarū ratio, & abuſus in purificatione. 61

Canon in celebratione non memoriter, ſed legendo pronuncietur. 45

Canones tùm antiqui, tùm Concilij Tridentini ſeruentur in conferendis Ordinibus. 32

Canonicatus quam ætatem requirat. 57

Canonica portio, ſiue quarta legatorum piorum. 79

Canonicè electus cellararius. 84

Canonici fidei profeſſionem emittere iubētur ſub excommunicatione latæ ſententiæ in manibus Epiſcopi, vel eius officialis, & corā capitulo. 2. dum in alienis parochijs confeſſiones audire contigerit licentiam à parocho, vel ordinario habeāt. 24. Epiſcopo celebranti diligenter aſſiſtant, inſeruiantq; ſecus eius arbitrio puniendi 47. eundem in propriam Eccleſiam, ad officia diuina celebranda, vel audienda deducant, & reducant. 49. per ſe ipſos suorum diuina officia obire compellantur, & vltra tres mēſes abſentes priuatione fructuum puniendi. 59. quorum congregatio eligat, quomodo nouos cellararios, ſeu procuratores quotannis ſub pœna excommunicationis. 83

Cantoris magiſtri officium in choro, miſſa, & officijs. 52

Cantum figuratum moniales docere, vel diſcere &c. 103

Capite damnatis extrema vnctio non eſt conferenda. 30

Capitis, capillorum, corporisuè ornatus à monialibus procul abſit. 96

Capitula confraternitatum à Papa, vel ordinario confirmata quisque adſcriptus ſeruare teneatur, ſecus eijciatur. 64

è Capitulo, vel Sacriſtia ad chorum quando, & quomodo exeant clerici. 47

Capituli menſæ debitos fructus beneficij vacantis retinere non licet. 55

Capitulo, & Epiſcopo archiuium cōmune habendum. 61. ex eo vnus cum Epiſcopo bonorum Eccleſiaſticorum locationes recognoſcat 61

Capitulum punctatorē deligat. 51. & quid circa Epiſcopum agentem animam, vel mortuum, eiuſq; funus, & anniuerſaria facere debeat. 81

Capitulis Cathedralium præcipitur denūciare bis in anno abſentiam, vel reſidētiā ſuorū paſtorū metropolitano. 58

Capitulorum iuribus ſaluis in ſepulturis &c. 85

Capitula nouos Cellararios, ſeu procuratores eligant ſub excommunicatione quomodo. 83

Cappellæ, nec etiam priuatæ ad diuinum cultum erigantur ſine licentia: nec dirutæ, in profanos vſus conuertantur. 9

In Cappellis nihil reponendum. 63

Cappellani mortem pauperis reſcientes, rectores admoneant. 84

Cappellani monialium cōmunes ſepta illarum ingredientes celebrandi cauſſa incurrunt excommunicationem latæ ſententiæ. 104

Cappellanorum regiorum, vel militum priuilegium; vide priuilegium.

Cappellanias plures habere prohibetur. 45

Carceres Epiſcopus curet habere nō ſubterraneos, nec incommodos; quos ſæpe viſitet per ſe, vel alium. 36

Carduos nocte vigiliæ ſancti Ioannis Baptiſtæ colligere, ſuperſtitio eſt. 12

Carnes diebus prohibitis græcorum more latinis prohibetur comedere, ſecus puniendi. 73.74

Careleni quot in funere, & quomodo ſoluendi. 88

Caſus reſeruati Epiſcopo in Synodo prouinciali &c. 26. quorū abſolutio idoneo presbytero committi poteſt. 28. ab omnibus tamen excipiuntur impuberes decimūquartū annū non dū attingētes. 29

Caſuum conſcientiæ ſummam aliquam habeant clerici confeſſores. 43

Catalogus pauperum ſuorum parocho faciendus

ciendus. 51
Catellos moniales apud ſe non retineant. 96
Catechiſmum Romanũ Clerici habeãt. 43
Cathedralis Eccleſiæ ritus, ab inferioribus Eccleſijs in Sacramentorum adminiſtratione obſeruandi. 17. & in officijs recitandis 48. ante illius ſignum, aliarũ campanę non pulſentur ſabbato Sancto 46. ab in ea prædeceſſoris Epiſcopi anniuerſaria ſucceſſor quotannis ſuis, & capituli ſumptibus faciat dum viuit, & Epiſcopi prouinciales ſacrum ſemel ſolemne. 81. & publicetur quotannis conſtitutio Innocentij III. de confeſſione ſemel in anno facienda. 23. & ne vnquàm deſit lectio ſacræ ſcripturæ curetur. 4. & in ea ad dignitatem vel canonicatum promotis, quomodo fidei profeſſio facienda. 2
Cauponas, ſeu tabernas Clerici non ingrediantur, niſi iter facientes. 41
Cauſſæ quæcunq; in ſuo foro curet Epiſcopus, vt quanta poterit breuitate expediantur. 37. quæ nam, & quomodo liceat à Clerico agi in foro ſeculari. 42
Cautio, vel pignus parocho detur de ſoluendo funere. 85
Celebrantes mundos eſſe oportet. 44
Celebrandi cauſſa monialium ſepta ingredientes excommunicantur latę ſententiæ. 104
Celebrare ſine clericali corona nemo permittatur. 46
Cellæ monialium ſint ſemper apertæ. 96. in ijs ſpeculum non habeant. 96. in ſingulis ſingulæ cubent. 102 item ſcribẽs, vel recipiens ſine licentia litteras, & ianitrix dans, vel reddens &c. 100
Cellararij officium. 52. in funeribus. 83. duobus in locis in funere is eſſe non poteſt. 83. poſt annum infra menſem ratione reddat ſub excommunicatione. 84
Cellararia monialis, quæ non poſſit eſſe. 92
Cellararia clauem alteram communis arcæ, & librum alterum accepti expenſiq; habeat, vt rationẽ reddat ordinario. 93
Cenſurarum Eccleſiaſticarum finis, vſus, tempus, & leges ferendarum, & qui abuſus tollendus. 66
Cenſuum Eccleſiaſticorum quorumcunq; inuentariũ fieri præcipitur omnibus. 61
Cenſus monialis proprius ſit monaſterio communis. 93. Abbatiſſæ ſoluendus. 94
Chirotecæ à monialibus procul abſint. 96
Choræas, nec edant clerici, nec ſpectent. 41. nec circa ſacrarum ædium fores ducendæ. 10
Chori præfecti ab Epiſcopo conſtituti officium. 49
Choro libros deputatos poni, & reponi magiſter ſcholarũ curet, illumq; adeat ſtatutis horis. 52
Chorus verratur feſtis diebus. 50. illum adeuntes clerici, quid ſeruent. 47. ſuũ quiſq; teneat, nec mutet locum dum officia recitantur, nec priuatim legat, vel recitet ſub qua pœna. 47. nemo colloquatur, dormiat, rideat. 48. ſtatisq; temporibus adſint. 48. ne quis incipiat antequàm conueniant. non niſi perfecto officio egrediantur, & in neceſſitate à præfecto petant licentiam. 48
Chriſma ſuſcepturus ſi adultus ſit moneatur, vt prius confiteatur, & communicet. 20. conferendum tertiò quoq; anno curet Epiſcopus ſed nulli, niſi ſaltẽ quinquenni. 19. illo abutentes Reſer. 28. in illius collatione nihil omnino exigatur. 20. qui abuſus compatrum tollendi. 20. & quid populis de eo docendus ſit. 20
Chriſtianæ fidei rudimenta qui, quos, quãdo, vbi docere debeant. 5
Chriſtianæ doctrinæ ſocietas inſtituenda & conſeruãda vbi comodè fieri poteſt. 6
Chriſti corporis die, quæ euitanda. 68
Chriſtum blaſphemantes conuiciantes &c. Reſer. 29
Chyromantię nugis deditis &c. diſtrictè interdicatur futura diuinare. 11
Circulatores eijciantur. 72
Clandeſtina matrimonia irrita, & puniẽda. 6
Claues duæ cancellorum monialium. 9
item arcæ communis alteram Abbatiſſa, &c. 9
Clauſura monialium perpetua, & quibus legibu

legibus ſeruanda. 98

Clericali ſine tonſura ſacriſta celebrare ueminem permittat. 46

Clericalibus veſtibus vtendū in choro. 47

Clerici,& regulares, & ſeculares ad confeſſiones audiendas non niſi exactiſſimè examinati de vita,&doctrina,&probati admittātur.26. qui ad proceſſiones ire tenētur,quo habitu eant.65. qui Canonicis horis non interfuerint,vel diuina officia non obierint,notentur à punctatore. 51. apti ad beneficia vacantia examinentur referanturq; Epiſcopo ſine premio.55.in exequijs quid ſeruare debeant.82.eterni retetrum non ſeſant,ſed iaconi parochiarum.82.ijs,nō Laicis liceat faciendas exequias curare. 82.extra parochiam accerſitis quid ſoluendum ad exequias.88.omnibus eleemoſynarum ſiue mercedis exactio certa eſt præfigenda in exequijs.87.eorum nemo duplici portione in funere gaudere poteſt. 83

Clericis qui libri ſint legendi.43 horas celebrandi officium Epiſcopus præſcribat. 47

Clericorum ſeminarium,ſine collegiū,vbi fieri poterit, in prouincia fiat, vel dioceſi. 33

Clericorum pānos veſtes habituſuè commodantes, iiſq; abutentes quouis modo.Reſer. 28

Clericorum honeſtas,& vita. 38

Clericos in ſuis Eccleſijs reſidentes etiam exemptos quouis priuilegio etiam extra viſitationem Epiſcopi,& corrigere, & punire poſſint. 37

Clericus blaſphemans publice &c.13.vbi ſemel adſcriptus eſt reſideat,nec ſine dimiſſorijs aliò vagetur ſuique ordinis actum exerceat.33. adiens monaſteria monialium vt alloquatur ſine licentia, incurrit excommunicationem.99.adīēs ſeculare forum, non moleſtetur. 42. eī mulierum ſuſpectarum contubernio,& familiaritate interdicitur,ne ſit receptator fautorue latronum, vel exulum ſub qua pœna.40.nec venator ſit, neq; conuiua.41.in itinere tantum tabernas ingrediatur,in conſtrinis ne tempus terat, mercaturam nullam exerceat, nec in ea medius,vel interpres fiat. negotijs,& famulatu laicorum abſtineat,& comitatu mulierum monialiumuè internuncio.41. 42. ab omni procuratione,& actione in foro ſeculari à iure vetito interdicitur,& in alijs cum licentia,& in ſcriptis ſub qua pœna.42. ſepeliendus,cum alba,& efferendus cum veſtibus ſacerdotalibus. 84

De Clero vnus electus cum Epiſcopo bonorum Eccleſiaſticorum locationes recognoſcat. 61

Codicilli ad pias cauſſas. 79

Coeuntes cōtra naturam, vel cum beſtijs Reſer.ſed committi poteſt. 29

Cognatio ſpiritualis cum quibus contrahatur, ſitq; impedimentum ad matrimonium doceant parochi. 20

Cohabitare meretrices cum honeſtis non ſinantur. 72

Collegiatarum Eccleſiarum hebdomadarij,vel numerarij,alijq;portiones habētes, per ſe ipſos compellantur diuina officia obire. 59

Collegiū,vel ſeminariū Clericorū ſiat. 33

Colloqui Sacerdotes ſacris veſtibus induti non debent.44. item nullus in choro dum recitantur diuina officia.44. neq; Capellani priuati monialiū cū illis.105

Colloquia profana atq; ſpectacula Clerici nec edant,nec ſpectent. 41

Colloquendi locus ,& leges monialibus præſcriptæ,& pœnæ. 98

Comedant moniales in refectorio, communiq; menſa omnes, præter infirmas. 97

Comedias moniales nō repreſentent.102

Commeſſationes publicæ à confratribus non ſiant,nec de bonis ſodalitatis, 63

Comeſſationibus non honeſtis Clerici nō interſint. 41

cūm Commatribus,vel filiabus ſpiritualibus ſe commiſcens Reſer. 28

Commendatores hoſpitalium,& quorumcumq; locorum piorum quid ſeruare debeant. 62

Commutationes vltimarum voluntatum à ſede Apoſtolica impetratas Epiſcopus perpendat. 37

Compatres quot admittendi ſint à parocho

tho ſecundum concilium Trid. qui nō ignorent (ſi fieri poteſt) prima fidei rudimenta. 19 in baptiſmo vel confirmatione quid docendi ſint ſe teneri. 20
Compatrum nomina, & cognomina ſcribat parochus. 18
Concionari quomodo liceat, & quibus. 6
Concionatoris munus, & leges 6. idē hortetur populum ad frequentem Euchariſtiæ ſumptionem 21. & ad decimas, & oblationes debitas ſoluendas. 61
Concubinatorum delatio, & pœna, &c. 68 70.
Conduci non poteſt vis deferendi, vel humandi defunctos. 83
Conducere prædia Clericus non poteſt ſine licentia. 41
Confeſſarij in abſoluendis blaſphemijs quomodo ſe gerere debeant. 13. abſoluentes à reſeruatis epiſcopo Reſer. 29. abſoluant neminem ante pecuniæ, vel famæ reſtitutionem, ſi reſtituendi ſit facultas. 25. abſoluentes confeſſū, & non abſolutū ab ordinario loci, vel eius Vicario Reſer. 26. Caſus ſummo Pontifici, & Epiſcopo reſeruatos ſcriptos habeant. 26
Confeſſarij mulierum, ſiue laicarum, ſiue monialium, maturiores ſint ætate, & qui crebrò mutentur. 29. licentiam in ſcriptis habeant renouandā. 104. omnes ſūmam caſuum conſcientiæ habeant. 43
Cōfeſſarius monialium monaſterij ſepta de licentia Epiſcopi ingredi poteſt, quē duæ prouectæ comitentur. 99. altus illis extraordinarius bis terue in anno detur. 104. exigens, vel petens à pœnitentibus quidquam tēporale quouis quæſito colore, ipſo facto ſit ſuſpēſus in perpetuum ab hoc munere, pœnisq; canonis ſubiaceat. 25. ſtimulans ad turpia filias ſpirituales Reſer. 28
Cōfeſſiones audire, omnibus etiam regularibus interdicitur, niſi ſint parochi, vel ab ordinario per examen, vel aliàs approbati. 26. neq; vlli licet in alienis parochijs, ſine parochi, vel ordinarij licentia. 24. neq; in priuatis ædibus ſine cauſſa neceſſaria, ab ordinario approbanda. 25
Confeſſione, & Euchariſtia mendicos paſcendos curet Epiſcopus ſemel ſaltem in anno. 72. 73
Confeſſionis Sacramentum ſuſcipiēdum triduò ante matrimonij conſummationem. 64
Confeſſus, & ſumpto Euchariſtiæ ſacramēto adultus accedat ad chriſma. 20
Confeſſum, & non abſolutū ordinario, vel Vicario loci abſoluere Reſer. 26.
Confiteri ſemel in anno quiſq; proprio ſacerdoti, vel alij approbato debet, ſub qua pœna. 23
Confeſſionalia ſint accommodata, & in loco patenti tantum confeſſiones audiantur, ſi fieri poteſt. 25
Confraternitates, ſeu ſodalitates viſitare, Epiſcopi loci eſt. 62
Confratrum eſt tantum, vel iaconorum ſecretrum deferre. 82
Conſanguinitatis, vel affinitatis vſq; ad ſecundū gradū incluſiue inceſtus Reſer. 28
Conſcientiæ examen monialibus quotidie ante cubitum faciendum. 103
Conſcientiæ caſuum ſummā aliquam habeant clerici confeſſores. 43
Conſecratio Epiſcopi vbi, quando, & cur celebranda. 31
Conſecratione monialis expenſæ arbitrio ordinarij moderatæ tamen ſint. 97
Conſilium dantes ad duellum excommunicationem incurrent, præter alias pœnas. 78
Conſtantinopolitana Synodus Vicaria decrucis ſigno in pauimento non incidendo. 86
Conſtitutio Bonifacij VIII ne profeſſæ extra monaſterij ſepta vnquam exeāt. 100
Conſtitutio Gregorij XIII. de clauſura perpetua monialium. 98. & ſecundum eam Epiſcopus poteſt excipere, vt introeant ad earum monaſteria, ſine metu excommunicationis latæ ſententiæ. 99
Conſtitutio pij V. de non egrediendis profeſſis monialibus. 100. itē alia in famoſos libellos facientes, ac palam ponentes. 78. alia de matrimonio. 68. alia eiuſdem, & Pij IIII. cum pœnis circa beneficia eccleſiaſtica. 55. alia Pij II. de ordinibus vſu recepta. 33

Conſtitutio Innocentij III. ſeruetur de cõfeſſione faciẽda ſemel in anno ſub qua pœna,& quotannis publicetur in parochijs,& Cathedrali,& quod ibidem pręcipitur medicis iuxta conſtitutionem Pij V. ne vltrà triduum ad ægrotos nõ cõfeſſos redeāt,reuocetur ad vsũ. 23.24
Conſtitutiones Concil.Triden. de reſidentia. 58
Conſuetudo etiam immemorabilis, qua Epiſcopi inteſtatorum morientium teſtamenta conficiunt tollenda. 80
Conſuetudo obſcæna in agris, & vinetis ruſticorum eructandi in quoſuis,à quibus tollenda ſit. 75
Conſuetudines ſuperſtitioſæ, ac prauæ ab Epiſcopi extirpandæ. 10
Contractibus vſurarijs conficiendis ſcienter interuenire Reſer. 27
Contractus iuris deferendi, vel humandi defunctos irriti. 85
Contractus monialium particularium irriti,& nulli. 94. ex ijs debentes moniali quidquàm tenentur ſoluere abbatiſſæ ſolum. 94
Contrahentes matrimonium ſi clàm contra Concilium Trid. vel Eccleſiæ interdictũ,vel in gradu prohibito Reſer. 27
Contumacia paſtorum non reſidentiũ.58
Conuerſarum numerus ſit certus, & ſi nõ ſint, quid faciendum. 101
Conuitia palàm referentes in Deũ Chriſtum,vel ſanctos,qua pœna puniẽdi. 13
Conuiuia ſumptuoſa in miſſæ nouæ celebratione cauenda. 46
Correctio fraterna audientibus blaſphemantes commendatur. 13
Corrumpẽtes teſtes,&c.qui,& quales excommunicationem incurrant. 78
Corrumpentes,ſiuę falſificantes quaſcunque ſcripturas,ſchedulas &c. Reſer. 27
Corporis incolumitas requiritur in eligẽda in abbatiſſam. 92
Credere quæ debeant Græci. 74
Cruciatæ bulla carnes,&c. comedẽdi quocũq; tẽpore in Italia vires nõ habet. 16
Crucis ſignum in pauimento inciſum tollendum,& incidi pingiuè pœna ordinarij caueatur. 86
Crux pręcedat in proceſſione,in exequijs.83
item eſt erigenda in eccleſijs dirutis,nõ in ſordidos vſus cõuertantur.60. legata pro cruce. 80
Ad Curam animarũ nõ niſi aptus,& vigeſimũ quintũ annũ attingẽs eligatur. 56
Curata pura beneficia habentes,cogantur renũciare ſub pœna. 56.ea viſitet quotannis Epiſcopus. 59
Curati præcipiuntur inuentarium facere. 61.non reſidentes reſidere cogãtur ſub quibus pœnis. 58
Curru bigarum vti matronarũ inſtar, meretrices omninò prohibeantur. 72

D

Damaſi Papæ monitũ ad paſtores. 57
Debilitans,vel abſcindens membrũ, & cum eo participantes conſulendo vel &c. Reſer. 27
Ob Debitum non ſolutum nemini ſepultura denegetur. 85
Debitores monialis cuiuſq; abbatiſſæ ſoluere tantùm tenentur. 94
Decimarum ob ſolutionem nemini ſepultura denegetur. 85
Decretum de libris imprimendis, bibliothecis viſitandis, vſu verborum ſacræ ſcripturæ in profanis. 7
Decretum interdicti de audiendis confeſſionibus quotannis publicandum. 23
Decretis Concilij Trid. Græci pareãt. 74
Defuncti parentes per annum,vel aliquot menſes templum nòn adeuntes,adhortandi ſunt. 11
Denunciare abſentiam,vel reſidẽtiã ſuorum paſtorum bis in anno capitula tenẽtur. 58. & parochi etiam beneficiatorũ in ſuis parochijs ſub qua pœna. 58
Denunciationes in matrimonio. 69
pro Denunciationibus ordinãdorũ,proq; illarum fidè nihil exigatur. 32
Depoſita monialis cuſtodienda non recipiat,recepta iſ infrà menſẽ reſtituat.97
ex Depoſito tàm apud nũmularios, quàm alios nil præter ſortem accipi poſſit. 76
Diaconatus &c. non locentur, nec conducantur,ſecus contractus eſt nullus. 83
pro Diaconis candelas, eleemoſynas &c. exigant cellararij. muneo... 84

Diaconis pro efferendo cadauere è cubiculo in eccleſiam, quid ſoluendum. 88
Dignitas clericorum quanta. 41. videtur viluiſſe. 41. retinenda ab omnibus. 41
ad Dignitates curatas idonei tantū, & xxv annum attingentes eligantur, ad nō curatas non minores xxii. annis, & digni eligātur, vt canonicatus vel perſonatus. 57. ad eaſdem quaſcunq; in cathedralibus promoti, omnes fidei profeſſionem iubentur facere. 2
Dimiſſoriæ literæ non ab alio, quàm ab Epiſcopo concedantur, etiam exemptis quouis priuilegio. 31
Dimiſſorias propij ordinarij non habentes, promouens ad ordines per annum à collatione ordinum ſuſpenſus eſt. 31
Dimiſſorijs cum literis, & licētia Epiſcopi loci habita in aliena diœceſi conferre ordines licet. 31 ſine quibus, vel cùm illis ſed deprauatis, vel abraſis, ſacris initiati ſint, ipſo facto ſuſpenſi, & ſi ſuſceptum ordinem exercuerint, irregularitatem contrahant. 31. ſine ijſdem clericus ne vagetur, peregrineturuè nec ſui ordinis actum exerceat. 33. neq; aduenas, vel peregrinos celebrare ſinant. 44. in ijſdem vltra decimam auri partē exigentes, qua pœna puniendi. 36
Diœceſanam Synodum quotannis Epiſcopus cogat ſub pœnis Tridentini. 35
Diœceſi quiſq; ſciam Epiſcopus per ſe, vel per alium quotannis viſitet. 59
Diſciplina vetus monialium integra perduret, & collapſa ſicubi eſt, ſubleuēr. 89
Diſcipuli ad artium diſciplinarumq; gradum aſcenſuri, iubentur fidei profeſſionem facere ſuper excommunicationem latæ ſententiæ. 2
Diſpenſare in qua ſuſpenſione, vel irregularitate poſſit Epiſcopus per Concilium Tridentinum. 37
Diſpenſationes à ſede Apoſtolica impetratas Epiſcopus perpendat. 37
Diſtributione, qui Clericus priuandus ob officia recitāda in choro, & cuius ſit diſtribuere. 52
Diſtributores piorum legatorum. 64
Diuinator, ſortileguſue cū tacita, vel expreſſa dæmonum inuocatione Reſer. 27.
Diuino cultui deſtinata ad vſum perſo[...]torum, &c. commodantes, ijsq; quoq[...] modo abutentes Reſet.
Doctores & magiſtri cuiuſcunq; facul[...]tis infra duos mēſes à publicatione S[...]nodi ſub excommunicatione latæ ſe[...]tiæ iubētur profeſſionē fidei emitter[...]
Doctrinæ chriſtianę ſocietas inſtituen[...] & conſeruanda.
Domibus ad vſum miniſtrorum Eccle[...] conſtitutis fœminæ ne cōmorentur.
Dominicis feſtiſq; diebus quadrageſim[...] & aduentus ſaltem quid parrochi ſi[...] doceant.
Dominicos feſtoſq; dies tranſgredien[...] qua pœna puniendi.
Dominicis feſtiſq; diebus, niſi legiti[...] impediat, Epiſcopus miſsā celebret.
Donare moniales non poſſunt nullo pr[...]textu.
Donationes teſtatores ad pias cauſſas [...]uelandæ, ſub excōmunicatione, & qu[...]do.
ad Duellum verbo, vel ſcripto prouoca[...]tes, & fauorem, conſilium, auxiliūq; p[...]ſtantes excommunicationem incurr[...] & alias pœnas.
Dulciarios panes conficere, donare, ve[...]re, &c. quando liceat, vel non moni[...]bus.

E

ECcleſia duo prohibet in nuptijs [...] Eccleſiæ Romanæ ſubditi latin[...] græcorum ritibus abſtineant, ſe[...] puniendi.
Eccleſia tantum eſt locus excommuni[...]tionis proferendæ. 67. eius ianua [...] egredi oportere ſponſos, quàm qua [...]greſſi fuerint ſuperſtitio eſt. 12. eius [...]namenta theſaurarij eſt integra in[...]lataq; ſeruare. 51. ei vicinas feneſ[...] habere laicos, vnde introſpici in e[...] poſſit, non permittatur. 47. per illā [...]dici ne vagentur eleemoſynæ cauſ[...]rabit ſacriſta. 51. nec animalia oner[...] quis agat, nec ingredi ſinat, nec qu[...]quam reponat, nec commeſſatio[...]fiant à confratribus.

Eccleſiarum Capitulis mandatur à Synodo, vt inuentarium faciant. 61
Eccleſias quaſcunq; etiam exemptas Epiſcopi eſt viſitare quotannis. 59
Eccleſiæ cuiuſcunq; etiam exemptę cleris capitulis, & congregationibus debita præcipiuntur ſuffragia fieri. 86
Eccleſiarum pāni, veſtes, habitus, aliaue diuino cultui dicata commodantes ad perſonarum vſus, &c. vel ijs quouis modo abutentes Reſer. 28.
in Eccleſijs ante ſolis ortum, & poſt occaſum mulieres non maneant cōfeſſionis faciendæ cauſſa ſine neceſſitate, & ordinarij licentia. 25
in Eccleſijs tantum candelarum diſtributio fiat die purificationis, non domi. 61
Eccleſiæ nec etiam priuatæ ad diuinū cultum erigantur ſine licentia, nec dirutæ in profanos, ac ſordidos vſus conuertantur. 9
Eccleſijs cathedralibus ne deſit ſacra lectio curetur. 4
Eccleſiæ inferiores ad cathedralis ritus ſe conforment in ſacramentum adminiſtratione. 17
Eccleſiæ Romanæ ritus obſeruentur in ſacramentorum adminiſtratione. 17
Eccleſijs in parochialibus, cathedralibus publicetur quotannis conſtitutio Innocentij III. de confeſſione ſemel in anno facienda. 23
in Eccleſia monaſterij, neq; cū maribus neq; cū fœminis licet monialibus loqui 93
Eccleſiæ extra Vrbem. 85
Eccleſiaſtici beneficij, vel patrimonij titulo non ordinatus, ab executione ordinum eſt ſuſpenſus ſecundum concil. Tridentinum. 32
Eccleſiaſtica bona ad quos vſus cōuertēda nō ſunt ab œconomis ſecularibus. 15
Eccleſiaſticis pſonis clerici dum famulātur, vilia munera non obeant. 42
Eccleſiaſticæ perſonæ omnes quouis gradu, ordine, officio prędit, vel beneficio, habitum & tonſuram ſuo gradui conuenientem geſtent, ſecus quomodo puniendi. 43
Eccleſiaſtici ſeculares concionari ſine licentia Epiſcopi non poſſunt, 6. Edictum Pij V. obſeruandum de feneſtris obſtruendis. 47
Electio abbatiſſæ. 91. Cellarariorum, ſeu procuratorum Eccleſiarum & capitulorum, quotannis ſub excommunicationis pœna facienda. 83. œconomorum, ſeu rectorum, 64
Eleemoſynarum exactio certa præfigenda, & ſoluenda in funeribus ſub pœna ordinarij. 87
Eleemoſynas nec immoderatas, nec plures, nec minus Caroleno pro miſſa celebranda, nec ante exigant. 45
Eleemoſynarum exactores omnes à prædicatione arceantur omnino. 8
in Eleemōſynas pauperibus qui fructus ex beneficio precepti in pœnam diſtribuendi ſint. 49
Eleemoſynæ quęrendę cauſſa mendici per Eccleſiam ne vagētur, curet Sacriſta. 51
Epiſcopum abbatiſſa ſub pœna ſuſpenſionis, &c. faciat certiorem ante menſem profeſſionis à moniali emittendæ. 91
Epiſcopo, vel alio ſuperiore conſentiente in abbatiſſam quæ monialis eligitur. 92
Epiſcopi arbitrio, & alijs pœnis puniendi Clerici perſonati: & qualia arma gerentes. 40. & qui alij Clerici. 40. & mulctandi ēt diſtributione in recitandis in choro diuinis officijs. 48. & Canonici. 47
Epiſcopi locationes Eccleſiaſticorum bonorum cum quo recognoſcant. 61
Epiſcopus quid curet in Eccleſijs dirutis ſimplicium beneficiorum. 60
Epiſcopo mandantur à Synodo, vt inuentarium omnium bonorum Eccleſiaſticorum, mobilium, ſtabilium, ac iurium, cēſuum, actionum, redditium intrà ſemeſtre faciat. 61
Epiſcopus quomodo, & ex quibus augere debet beneficiū parochiale exigui fructus. 56
Epiſcopo fructus vacantis beneficij debitos retinere non licet. 55
Epiſcopus examinatores inſtituat Clericorum ad beneficia vacātia quotannis, &c. 55
Epiſcopus cogat rectores, vt iuxta beneficiorum facultatem ſacerdotes adiungant Eccleſiæ. 56

Epiſcopi ſine licentia redimere vexationem, vel litem ſuper beneficio Eccleſiaſtico non licet. 54
Epiſcopi moneant per ſe, vel per concionatores ad ſoluendas decimas, aliaſuè de iure debitas oblationes. 61
Epiſcopo contradicēte, vel ſine eius licentia, quæ gratis danda eſt, nulli liceat cōcionari. 6
Epiſcopo quotannis baptizatorum libri exemplum cum nominibus, & cognominibus, parentum, & compatrum detur à parocho. 18
Epiſcopus Chriſmatis ſacramētum quādo, quibus, & quomodo conferendū curabit. 19
Epiſcopo qui caſus ſint reſeruati in Synodo prouinciali &c. 26
Epiſcopi videant, vt non niſi exactiſſimè de vita, & doctrina probati Clerici ſeculares, & regulares ad audiendas confeſſiones admittantur. 24
Epiſcopus quando canonicam portionem ſeu quartam partem piorum legatorū exigere poteſt. 79
Epiſcopum Canonici, & hebdomadarij in propriam Eccleſiam deducant, & reducant. 49. eiq; celebranti, aliaue pontificialia emerenti diligenter aſſiſtant. & in ſeruiant, ſecùs eius arbitrio puniēdi. 47
Epiſcopi confeſſione, & Euchariſtia mendicos paſcendos curent. 73
Epiſcopi munus in aſſeruatione Euchariſtiæ in Eccleſia &c. 22
Epiſcopo, vel eius Vicario concubinarios denunciare, parochi quibus pœnis teneantur. 70
Epiſcopi eſt choro præficere aliquem, qui res graues ad eum deferat. 49
Epiſcopus diſpenſationes, ac vltimarum voluntatum cōmutationes à ſede Apoſtolica impetratas, perpendat ſecundum Tridentinum. 37
Epiſcopus diſpenſare in ſuſpenſione, & irregularitate poſſit, vel non. 37
Epiſcopi ſuā vbiq; retineant dignitatē. 42
Epiſcopus ægrotus eiuſq; funus, & exequiæ quales, & Eccleſiæ vacantis impenſis faciendæ ſepulchrum. 81
de Epiſcopi obitu capitulum prouinciale Epiſcopos certiores faciat. 81
Epiſcopi defuncti anniuerſaria quotannis celebrentur, & cuius impenſis in cathedrali. 81
Epiſcopi prouinciales pro Epiſcopo mortuo ſolenne ſaetum faciant in cathedrali. 81
Epiſcopi executores ſunt vltimarum voluntatum. 79
Epiſcopo antiquiori eiuſdem prouinciæ denunciare bis in anno ſuorum paſtorū abſentiam, vel reſidentiam, quando teneantur capitula cathedralium Eccleſiarum. 58
Epiſcopus præſcribat horas Clericis in celebrandis diuinis officijs, præcipuéq; ne veſperi, ſed diluculo matutinæ preces recitentur. 47
Epiſcopus vt pro defunctis miſſarum numerus minuatur, vel eleemoſynę pro tali onere augeantur, curet. 45
Epiſcopi dent operam vt librorum prohibitorum index cum pœnis, & cenſuris obſeruetur. 3
Epiſcopi loci, vbi imprimendi ſunt libri facultas habenda eſt antequam imprimantur. 3
Epiſcopo deferendus eſt liber Euangeliorum ad oſculandum. 46
Epiſcopo librum punctationum exhibeat punctator, quoties voluerit. 51
Epiſcopus deligat alterum, vel confirmet punctatorem electum à Capitulo, illūq; inuitum cogere poteſt. 51
Epiſcopi, vel parochi licentia in matrimonio. 67
Epiſcopi licentiam monialibus profeſſis exeundi nullo modo ſine ſumma neceſſitate concedere valeant. 100
Epiſcopi in litibus expediendis, ac terminandis ſtudium. 37
Epiſcopi quid in Eccleſiarum, vel monaſteriorum porticibus, ac ſeptis feſtis diebus exterminabunt. 1
Epiſcopi ſine licentia non licet indulgentias publicare.
Epiſcopus in foro iudiciali miniſtros habeat non auaros, artis peritos, nec infames, certūq; eis ſtipendium ſtatuat. 3
Epiſcopo in irrogandis mulctis, vel p[...]

commutandis, cauenda eſt ſuſpicio auaritiæ. 36
Epiſcopi qua pœna punient incantatores veneficos, maleficos, & huiuſmodi medentes. 9
Epiſcopi eſt componere cõtrouerſiam de priori loco in proceſſionibus. 65
Epiſcopus curet vt oratoria diuino cultui dicata ab omni profano vſu ſint remota, nec ſuper illis habitetur. 47
Epiſcopus per ſe ipſũ ordines cõferat. 31
In Epiſcopi manibus, vel eius Vicarij, vel Officialis quinam præcipiãtur fidei profeſſionem emittere. 2
Epiſcopi vita, mores, ſacrificium, veſtitus, menſa, familia, famulatus, qualia eſſe debeant, quid in his fugiat, vel ſeruet. 19
Epiſcopi negligentia in paſcendo & nõ rẽſidendo quot malorum ſit cauſa. 34
Epiſcopus diœceſanam Synodum quotannis cogat ſub pœnis Concilij Trid. 35
Epiſcopi in ſeminarium, vel collegiũ Clericorum conſtituendo tridentini formam ſeruent. 33
Epiſcopi circa Sodalitates, vel confraternitates quid curabunt. 62
Epiſcopus curet ne deſit lectio ſacræ ſcripturæ in Cathedralibus, & ſi fieri non poteſt, quid faciat; in Monaſterijs verò nũquam omittatur & in eo ſuperiores negligentes compellat. 4
Epiſcopo per Tridentinum licet quoſuis Clericos in ſuis Eccleſiis etiam exemptos extra viſitationem punire, & corrigere, à quo, vel eius Vicario, ad alium iudicem appellare, in cauſis viſitationis etiam criminalibus ante diffinitiuã ſententiam nemo poteſt. 37
Epiſcopi locorum diligentiſſimè græcos viſitent. 74
Epiſcopus quotannis per ſe, vel alium ſuã Diœceſim viſitet. 59
Epiſcopus viſitatores piorum locorum, qui ter in anno viſitẽt, & ad ſe referant, deſtinet. 62
Epiſcopi ſine licentia efferri, vel ſepeliri ante ortum, vel poſt occaſum ſolis non poſſunt cadauera. 82
Epitaphia profana tollenda in viſitatione, & poſthac præmonſtrentur ordinario inſcribenda, ſecus puniendi. 86
Epiſtolæ decãtãdæ ratio, & perſona à ceremoniarum magiſtro deſignetur. 50
Equeſtres, ſeu haſticos ludos nec edãt, nec ſpectent Clerici. 41
Euangeliorum librum deferre ad oſculandum ſeculari, abuſus eſt. 46
Euangelij palàm decantandi ratio, & perſona à ceremoniarum magiſtro deſignetur. 50
Euchariſtia, vel quauis re ſacra abutentes Relèr. 28
Euchariſtiæ ſacramenti inſtitutionis finis nomen. 21
Euchariſtiæ ſumptionem labij ſuperioris pili intonſi impediunt. 39
Eucariſtia ſumenda eſt triduò ante conſũmationem matrimonij. 69
Eucariſtiam græci non dent nuper infantibus natis, ſed tantnm pro viatico ſeruet. 74
Eucariſtię vſus frequens ſumẽdæ, tempus, locus, cauſa, licentia, modus miniſtrandi, vbi aſſeruanda, quibus ceremonijs, quot es cõſecrãdæ particulæ, ad ægrotos deferrendæ, modus ad quoſnam ſupplitio perituros deferendam, curent iudices. 21. 22
Euchariſtia dum in maiori miſſa eleuatur æditũs cãpanæ magnæ ſignũ dabit. 46
Exactores eleemoſynarum, & quodlbet genus eorum arceantur à prędicatione. 8
Exactores redditũum monialium approbãdi, eiſq; ratio reddenda ſecus amouendi. 105
Examen conſcientiæ monialibus quotidiè ante cubitum faciendum. 103
Examinatores ordinandorum, vel ordinantes, caueant ne quidquam ab illis accipiant. 32
Examinari & approbari oportet libros antequàm imprimantur. 3
ab Excommunicatione maiori ab homine, vel iure lata ſimplex ſacerdos abſoluere non poteſt. 26
Excommunicatione quandò vtendum eſt Epiſcopo, & quanta circumſpectione, vbi pronunciãda, & affigẽda, & à quo 66
Excommunicatio ferendã in concubinarios. 71. & in habentes domos, vel tabernas

ηas expoſitas ad infames ludos. 73. & in lenones cuiuſuis ſexus,in incantatores,malefacios,veneficos,& huiuſmodi medentes. 72
Excommunicatio circa legata pia &c. 79
Excommunicationem latæ incurrunt domini temporales cogentes ne ſubditi matrimonium &c. 71
Excommunicationem abbatiſſa,& monialis quæ in curioſis pœcuniam expendit, quando incurrunt. 94
Excommunicatio in monialem profeſſam exeuntem ex monaſterio. 100
Excommunicationem incurrit monaſteria monialium eas alloquendi cauſſa quicunq; adit,præter parentes,&c. 99
Excommunicationem incurrit ſepta monaſterij monialium ingrediens ſine ordinarij licentia,cuiuſuis ætatis,& ſexus 99 etiam Clerici celebrandi cauſſa. 104
Excommunicationem qualem incurrunt teſtes deponentes falſum in iudicio ſcientet in innocentis quacunq; cauſſa.78 & famoſos libellos componentes,ac palam proponentes,& ad duellum verbo, vel ſcripto prouocantes,conſulentes,fauentes,auxiliantes. 78
Exemplum figuræ,vel ſtatuæ faciundæ,pictores, & ſculptores ordinario præoſtendere præcipiuntur. 9
Exequiæ pro anima Epiſcopi, vacantis Eccleſijs impenſis fiant. 81
Exigere ab Eccleſijs certam procurationis pœcuniam,cum non viſitentur,abuſus eſt,& tollendus. 60
Exilio qui Clerici puniendi. 42
Exequutores vltimarum voluntatum ſunt Epiſcopi. 79
Extremæ vnctionis effectus,& virtutes.30 eamq; quando, & quibus conferendam iurabit parochus. 30

F

FAbricæ , qui fructus beneficiorum in pœnam applicandi ſint,vel &c. 49
pro Facibus ſeu intorcijs legata pia 80. cum loculo in funere , ſeu bara duo aſſes , ſeu grana ſoluenda. 88
Facultas imprimendum librorũ petenda.3
Facultate Epiſcopi gratis dãda in ſcriptis tantùm,in licitis caſibus apud iudices ſeculares Clerico licet agere. 38
Falſarius ſcriba tàm Eccleſiaſticæ, quàm ſecularis curiæ Reſer. 27
Falſificantes ſiue corrumpẽtes quaſcunq; ſcripturas,ſchedulas Reſer. 27
Falſum iurans in alterius detrimentum, vel teſtis deponens falſum in iudicio malitioſé Reſer. 27
Famæ,vel pecuniæ ante reſtitutionem factam,ſi facultas ſit reſtituendi,confeſſarij neminem abſoluant. 25
Familia,& famulatus Epiſcopi qualia eſſe debeant. 35
Famulari Clericus nulli laico etiam Magnato debet ſine Epiſcopi licentia,ſed Eccleſiaſticis tantùm perſonis,ſed non in vilibus muneribus obeundis. 41
per Famulos cum monialibus earum priuatarũ Capellani loqui nõ poſſunt. 105
Fauorem ad duellum dantes excommunicationem incurrũt.78. Clerici latronibus,vel exulibus,&c.quomodo puniendi. 40
ad Feneſtellas omnes cuiuſq; monaſterij monialium duo cancelli ferrei,&c. 98
Feneſtras laicos Eccleſijs vicinas habere, vnde in eam introſpici poſſit,nõ permittatur. 47
Feriæ ſextæ maioris hebdomadæ ouum reſeruare,ſuperſtitio eſt. 12
Feretrum ferre in exequijs iaconorum eſt tantùm velconfratrũ Eccleſiæ. 82
Feſti dies quomodo obſeruandi, & colẽdi 14 ſanctorum quomodo celebrandi. 8
in Feſtis celebrandis,&c. monialibus tantùm viginti aureos licet impendere.47. in ijſdem ſauctorum ſuorum ſolemnibus moniales bellaria, &c. conficere prohibentur. 95
Feſtos dies,quos græci credeſe debeãt. 74
Feſtis diebus præſertim altaria ornentur decorè.50.eoſdem violantes qua pœna puniendi.14.in ijs mercatus, ſeu nundinæ prohibentur. 14. quæ liceat emere, & vendere.14.quæ in Eccleſiarum porticibus Epiſcopus exterminanda curabit.15.vt matris familias ad templum puellas nubiles conferre faciant, docebit

bit parochus. 14.& populum à quibus ſibi abſtinendum ſit. 8
Feſtis ſolemnibus quid parochi docebunt de beneficijs Eccleſiaſticis. 54
Feſtis diebus,ac dominicis, Epiſcopus niſi legitimè impediatur,miſsâ celebret. 34. & in Eccleſijs à parochis, vel ludi magiſtris, alijsue docendi ſint pueri,ac rudes doctrinam Chriſtianam. 5
Fidei Chriſtianæ rudimenta quando,quomodo,vbi,à quibus,& qui docêdi ſint. 5
Fides in ſcriptis contrahentium à parocho quando, & quomodo facienda in matrimonio. 69
Filias moniales tantùm alloqui licet non alias. 100
Filias ſpirituales ad turpia ſtimulantes cõfeſſarij Reſer.& quis cum iiſdem,vel cũ cõmatribus ſe commiſcens Reſer. 28
Flabella pretioſa à monialibus procul abſint. 96
cum Fœminis,vbi monialibus loquendum eſt,ſine laminis,ſed non intrà monaſterium. 98
Fœmoralia Clerici nec turgida,nec inciſa habeant. 39
Forma ſeminarij,vel collegij Clericorum conſtituendi ſecundũ cõcil.Trident. 33
Formula poſſeſſionis fidei emittendæ. 2
Fornicatus actu in Eccleſijs, pijsq; locis Reſer.ſed committi poteſt. 29
Forum Epiſcopi quales iudices,miniſtros, notarios,carceres,patronos habebit, is in eo quomodo ſe geret, quiduè poſſit 36.eius priuilegio gaudere,quis nàm in minoribus non poſſiat. 32
pro Fouea in quauis parochia carolenos duos cum dimidio ſoluendum eſt. 88
Fructibus beneficiorum,qui non reſidentes mulctandi ſint. 58
Fructuum Eccleſiaſticorum,ſeu beneficiorum priuatione,vel ſuſpenſione &c.qui & quando ſint puniendi.38.39. iiſdem, quibus perceptis mulctatur quis, fabricæ applicentur,aut &c. 49
Fructus beneficiorum curatorum qui, & quando reſtituere teneantur. 56
Frumentum in ſponſam proijcere, ſuperſtitio eſt. 12
à Fuco omni moniales abſtineant. 96
Fundici è monialium monaſterijs ſint diſuncti. 101
Funerum qui ritus,ac leges ſeruandæ. 82. pro ijs quid ſoluendum 87
Funus Epiſcopi quale. 81
pro funere infantium quid ſoluendum. 88
Funeralium quarta portio, vbi mors eſt exigatur. 79

G

GAlero quali vtantur Clerici in itinere.39.in choro verò nullo modo. 47
Geomantiæ diuinationes omnes explodantur. 11
Genibus flexis coram altari Clerici orent paulisper exeuntes ad horas celebrandas. 49
Gentilium nomina infantibus non multa imponantur. 19
Globo miſſili nec ludant Clerici,nec ludẽtes ſpectent. 41
Gloria dum in fine himni,vel pſalmi dicitur,aſſurgant omnes. 48
Gradus conſanguinitatis, & affinitatis carnalius,& Spiritualis prohibiti in matrimonio. 68
Græci ab Epiſcopis locorum diligentiſſimè viſitentur, & quę credere & obſeruare debeant,etiam eorum Clerici. 74
Græcorum ritus latini obſeruare prohibentur ſub quibus pœnis. 73
Grammaticam moniales &c. 130
Gratiarum actio, benedictio &c. Epiſcopi menſam exornent. 35. & omnium Eccleſiaſticorum. 44
Gratias agat ſacerdos abſoluto ſacrificio. 46
Gratis ſepeliendi à quibus. 84
Gregorij XIII. conſtitutio de monialium numero. 90. & quodnàm Epiſcopus poteſt excipere,vt introeant ad earum monaſteria ſine metu excummunicationis latæ ſententiæ. 99

H

HAbere proprium nulli monialiũ licet,nec clàm,nec palàm. 93
Habitatio Clerici. 40

Ha-

Habitum Clericalem, & tonſuram quiſnā non deferens fori priuilegio non gaudeat &c. 32
Habitus Eccleſiarum, Religioſorū vel Clericorum, &c. vel ad perſonatorū vſum, vel &c. commodantes, & ijſdem quouis modo abutentes, Reſer. 28
Habitus meretricum. 72
Habitus monialium ſint eiuſdem pretij, & coloris omnium. 96
Habitum ſecularem, nec virilem, nec muliebrem moniales nunquam induāt. 102
Hæres legitimus ſine teſtamento aduenarum, vel peregrinorum. 81
In hebdomada ſancta in ſepulchris monialium licet tantùm viginti aureos impēdere. 47. & parochis, vel ſacriſtis quid faciendnm. 53
Hebdomadarij ætas, vigīti duorū ānorū requirit, & ſine onere miſſæ celebrādæ. 57
Hebdomadarij, diaconatus portionem obtinere non poſſunt in funeribus. 83. cōpellantur per ſe ipſi diuina officia obire ijdē cathedraliū, vel collegiatarū eccleſiarū vltra tres mēſes abſētes priuatione fructuū, & alijs pœnis ſūt puniēdi. 59
Hebdomadarij & Canonici in propriā Eccleſiam ad diuina officia Epiſcopum deducant, & reducant. 49
Hieroſolymitani milites ſuis ſubditis ſecularibus dimiſſorias litteras cōcedere nō poſſunt. 31
Homicida voluntarius, & mandans, faciens, conſulens, auxilians Reſer. 27
Honeſtas monialium in veſtitu, &c. 96
ad Horas matutinas q̃ ante finē primi nocturni. i. tertij plaſmi, vel ad alias āte finē primi pſal: non venerit, pro abſcte reputet, diſtributioneq; careat. ſic qui ad miſſam non ante finem epiſtolæ, &c. 48
Hoſpitalia omnia Epiſcopi eſt viſitare etiam exempta, non tamen quæ ſub regum immediata protectione ſunt. 62
Hoſpitalium commendatores, vel adminiſtratores quid ſeruent &c. 62. præcipiūtur à Synodo, vt inuentarium faciant. 61. ijdem curent diligenter vt ægrotandi Sacerdos adſit aſſiduè. 31
in Hoſpitijs publicis morari diu meretrices non ſinantur. 72

I

IAcob labor, & ſeruitium in paſcendis laban ouibns viginti annis, arguit paſtores negligentes, & nō reſidētes. 58
Iaconorum parochiarum certus ſit numerus, eorum eſt ſacerdotes ad exequias cōuocare, & feretrum ferre, nō laicorū, nec externorum clericorum. 82
Ianitrix monialium quæ nō poſſit eſſe. 92 qualis ſit eiuſq; officium. 98. quot & quales. 99. ſi eius incuria, pſeſſa exierit monaſterium ſine, &c. excommunicatur, & priuatur officio in perpetuum. 100. ſi reddat, vel det literas ſine licentia, priuanda eſt officio, & ad rotam ianuamq; accedere inhibeatur ab ordinario. 101
Idromantiæ, diuinationes omnes &c. explodantur. 11
Ieiunia Eccleſiaſtica latini ſeruare tenentur, ſecus puniendi ſunt. 74
Ieiunij præceptum quando, quos, & quomodo obliget, & quis id docere debeat. 16
Ieſu Mariæq; nomina dum proferuntur, omnes aſſurgant &c. 48
Imagines quales moniales habeat in cella, quarum effingendarum exempla ordinaria præmonſtrentur. 96
Imaginū cultus, veneratio, impreſſiio, pictura, & ſculptura, qualia, & quomodo Epiſcopus curabit eſſe. 9
ad Imaginem Chriſti exoſculandam reliquæ ne applicentur dum ſibi occurrunt in proceſſione. 10
Impediens legata, ac teſtamenta pia vel &c. reſ. 28
Impeditis iuſtè, funeris portio non eſt neganda. 82
Impedimenta de iure antiquo ad matrimonium ſublata. 65
Impedimentum conſanguinitatis, & affinitatis etiam ex fornicatione. 6
Impenſis capituli. Vide capitnli. Eccleſi pro Epiſcopo mortuo, vide exequijs. Epiſcopi ſucceſſoris, vide &c.
Imprimentes (vel edentes quoſuis libre ſine Epiſcopi, vel eius Vicarij licent Reſer. 2

Impr

Imprimendum librorum leges, in quibus apponatur impreſſoris nomen. 3
Incantationibus, & alijs,&c. vtentes medendo, qua pœna puniendi ab Epiſcopo. 9. 10
Incendium ignem inferendum ex propoſito,vel doloſe faciens &c. Reſer. 26
Inceſtuoſus vſq; ad ſecundum gradum incluſiuè conſanguinitatis,vel affinitatis, vel &c.Reſer. 28
Incidens vites alienas,vel arbores fructiferas inuito domino Reſer, 27
Incidere venam die aſcenſionis, vel Diui Ioannis Baptiſtæ ſuperſtitio eſt. 11
Index librorū prohibitorum à ſede Apoſtolica cum pœnis, & cenſuris contētis curent Epiſcopi,ſeruetur. 3
Indicis pœnis ſub regula decima, & amiſſioni librorum ſubijciatur deprehenſus habere librum prohibitum in bibliotheca. 4
Indicis pœnas quinam ludi literarum magiſtri incurrant. 5
Indulgentijs Romani Pontificis Græci credant. 74
Indulgentiæ quibus legibus publicandæ ſint à concionatore. 7
Infantes quàm primum baptizandi ſunt, ſed nō intrà domeſticos parietes, quādo,quomodo,& à quibus 17. non dum decimum quartum annum agentes excipiantur à caſibus reſeruatis in hac Synodo. 29
Infantibus nuper natis Euchariſtiā græci non exibeant 74 & non dum vſu rationis præditis non eſt conferenda extrema vnctio.29 gētilium nomina in baptiſmo non multa imponantur. 19
Infantium primos calceos neceſſario ex lupina pelle eſſe conficiendos ſuperſtitio eſt. 12
Irregularitatem quinam ſacris ordinibus initiati incurrant. 34
Infantium quæ nam inſtructio diſciplina, & lectio librorum ab eorum ludi magiſtris eſſe debeat,ſub qua pœna. 4
Infantulos qui oppreſſerit in lecto ſtudio, vel caſu Reſer. 27
Infideles ſigno à fidelibus diſtinguantur, & liberti ab eorū cōmercio arceātur, 72
Infirmæ moniales in valetudinario, vel alibi comedant. 97
Infirmis Clericis funeris portio non neganda. 82
Innocentij III. conſtitutio de confeſſione ſemel in anno facienda,& de medicis. 23 24
Interdici quauis de cauſſa non poſſunt mulieres ab ingreſſu Eccleſiæ, quæ poſt partum benedictionem à parocho miſſam fecerunt. 19
Interdictum, ne quis ſiue ſecularis, ſiue regularis audiat confeſſiones, niſi parochiale obtineat beneficium,vel ab ordinario per examen,vel alias approbatus ſit. 26
ab Interdicto &c. ſimplex ſacerdos abſoluere non poſſit. 26
Interdicitur Clerico ſuſpectarum mulierum quacunq; familiaritate, & contubernio,& apud ſecu lares iudices agere ſub quibus pœnis cui, & quomodo. 40.41
per Internuncios Capellani priuatarum monialium cum illis loqui non poſſunt. 105
Internuncij ementium, vel vendentiū beneficij collationē &c. vide beneficium.
Inteſtatorum morientiū teſtamenta Epiſcopi conficere non debent hæredes pecunia. 80
pro Intorcijs cum bara quid ſoluendum in funeribus. 88
Inuentarium,ſeu repertorium omniū bonorum Eccleſiaſticorum quando, quomodo,& à quibus faciendum,præcipiatur. 60
D. Ioannis Baptiſtæ die quæ ſoleant fieri ſuperſtitiones. 12
Ioci ſcurriles Clerico fugiendi. 41
Irregularitas,à qua poteſt Epiſcopus abſoluere per Tridentinum. 37
Irritantur contractus monialium particularium. 94
Iudices Eccleſiaſticos quales Epiſcopus curet habere in ſuo foro. 36
Iudices ſeculares tenentur ſecundum canones curare vt mortis ſupplicium ſubituris detur Euchariſtia, & parochum admonere de quo admonendi ſunt. 23

in Iudicio falſum deponentes teſtimoniũ ſcienter in innocentem, incurrunt excommunicationem præter pœnam iudicum ſecularium in quacunq; cauſſa. 78
Iurent Epiſcopo piorum locorum adminiſtrationi faciẽti cõpellantur reſtituere, ſi &c. & puniantur ab eo. 62
Iuriſdictioni Romani Pontificis græci cedant. 74
Iuris pœnis puniendi diruentes, vel alienantes priſcorum monumenta. 87
Iuris pœnas ſtatutas incurrit legens ſeorſum, vel recitans officiũm pſallentibus alijs. 48
Ius commune ſeruanda in inteſtatis aduenis, vel peregrinis ſine hærede. 81
Ius deferendi, vel humandi defunctos locari, & conduci non poteſt. 83
ob Ius ſepulturæ non ſolutum nemini ſepultura negetur, vel protrahatur. 85
ex Iuris patronatus beneficijs non augenda ſunt parochialia. 56
Ius habet tantum abbatiſſa in debitores monialium. 95

L

Laici propius ad altare dum celebratur non accedant. 46
Laicos feneſtras habere vicinas Eccleſiæ, vnde in eas introſpici poſſit nõ permittatur. 47
Laicus exequias faciendas curare, vel ad eas ſacerdotes inuitare vel feretrũ ferre non licet. 82
Laici monendi à parochis. 62
Laicorum mulierum cõfeſſarij maturiori ſint ætate, crebroq; mutentur. 24
Laicorum negotia, ne dum magnatũ nulla procurẽt Clerici, neq; illis famulentur ſine Epiſcopi licentia. 42
Lampas accenſa diù noctuq; luceat ante tabernaculum, vbi Euchariſtia ſeruatur. 22
Lateranenſis Concilij pœnæ quæ nam, & in quo infligendæ. 49
Laudes diuinæ monialibus ante lucanum tempus recitandæ. 102
Lectis ſingulis ſingulæ moniales cubent, vel vno in loco. 102
Lectio ſacra menſam Epiſcopi exornet. 35
Lectio ſacræ ſcripturæ ne deſit in cathedralibus, & quid faciendum vbi fieri id non poteſt: in monaſterijs autem nunquàm omittatur curet Epiſcopus, in quo negligentes ſuperiores compellat ſecundum Conci. Tridentinum. 4
Legare moniales nihil omnino poſſunt ſine licentia &c. 94
Legata cuiuſq; monialis. 93
Legata ac teſtamenta pia impediens, vel occultans, vel non exequens, qui poteſt & debet, vel non reuelans notarius infrà menſem Reſer. 28
Legatorum piorũ exactores, executores, oeconomi, diſtributores. 64
Legatorum piorum quarta pars, ſeù canonica portio ab Epiſcopo quando exigi poteſt. 79
Legens ſeorſum in choro dũ officia recitantur quã pœnam incurrit. 48
Lenones cuiuſuis ſecus anathemate feriẽdi, & pœnis in foro puniendi. 72
Libellos famoſos componentes, ac palam collocantes qualem excommunicationem incurrunt præter pœnam in conſtitutione Pij V. 78
Librum accepti, & expenſi abbatiſſa habeat, alterum cellararia. 93
Libri à Clericis legendi. 43
Libros in ciuitatẽ, vel extra aſportare volentes, deſtinatis viris ab Epiſcopo exponere teneantur. 4
Librum Euangeliorum deferre ad oſculãdum alicui nõ Epiſcopo abuſus eſt. 46
Libros quotius imprimentes, vel edentes ſine Epiſcopi, vel eius Vicarij licentia Reſer. 28
Libros quoſnam legere prohibentur infantes, & ludi magiſtri eorum ſub qua pœna. 5
Libri antequam imprimantur, quæ ſint obſeruanda. 3
Liber à parocho faciendus in baptiſmo 52. & alter de matrimonijs cõtractis. 70
Librum punctationum diligenter, fideliterq; cuſtodiat, exibeatq; pũctator Epiſcopo, vel capitulo quoties petierit. 5 & in eo notet delinquentes, quibus nihil diſtribuat cellararius. 5

Libr.

Librorum venalium bibliothecæ viſitentur ab ijs,quos Epiſcopus deſtinauit crebro,& deprehenſus aliquis prohibitum librum habere qua pœna puniendus. 3
Licentia Capellanorum monialium in ſcriptis. 104
Licentia confeſſariorũ monialiũ in ſcriptis,gratuiue,etiam priuatarum monialium & renouanda ſexto quoque menſe. 104. 105
Licentia conuocandi neceſſaria, & à quo petenda,& gratis danda. 6
Licentia nõ ieiunandi ex cauſſa ab vtroq; medico obtinenda eſt. 16
Licentia librorum imprimẽdorum à quo petenda. 3
Licentia in literis ſcribendis,vel recipiendis monialibus neceſſaria. 100
Licentia loquendi monialium. 98
Licentia in ſcriptis alloquendi moniales cuiq; neceſſaria ab Epiſcopo. 99
Licentiam exeundi monialibus è monaſterio ſine ſumma neceſſitate concedere nequit Epiſcopus. 100. neq; etiam Capellani priuatarum monialium,nec per famulos,vel internuncios. 105
Licentia Epiſcopi, vel parochi in matrimonio.67.ſine ea nõ conſumetur. 69
Licentiam parochus ab ordinatio petat coniungẽdi exteros in matrimonio, vel non ſuos,& benedicendi ſponſis extra ſuam parochiam. 69
Licentia repreſentandorum martyriorũ, & actionum Chriſti, vel martyrum ab Epiſcopo petenda. 8
Licentiam amouendi priſcorum inſignia ex Eccleſijs ordinarij ne preſtent. 87
Licentiæ omnes in cauſſis huius Synodi petendæ ab Epiſcopo ſemper gratis dãdæ ſunt. 106
Licentia parochi religioſis efferendi cadauera ad ſepeliendum. 86
Literas monialibus ad externos. & externorum ad ſe nec recipere, nec ſcribere licet,niſi prælectas ab abbatiſſa ſub quibus pœnis. 100
Litem, vel vexationem ſuper beneficium Eccleſiaſticum redimere non licet ſine Epiſcopi licentia. 54
Lites,cauſſæq; iudiciales in moniales in foro illatæ à præfecta,& monaſterij ſtatum nomine agantur. 95
Lites quanta poterit breuitate curet Epiſcopus in ſuo foro expediendas. 37
Locum Clerici non mutent in choro.47. ſed quiſquis ſuum teneat. 47
Loquendi obſcœna in agris, & vinetis cõſuetudo tollenda. 75
Loquendi leges monialium cũ maribus,& fœminis 98 cum ſuis parentibus. 100. alloquẽs ſine ordinarij facultate in ſcriptis,adiens earum monaſteria, quicũq; ſit incurrit excõmunicationem.99.neq; confeſſariorum earum ſocij etiam regulares loqui cum eis poſſint. 104. neq; etiam Capellani priuatarum monialiũ per famulos,vel internuncios. 105
Ludi,& cõuiuia ſumptuoſa in miſſæ nouæ celebratione tollenda. 46
Ludi quibus prohibentur Clerici ludere, & ſpectare preſertim haſticos ludos. 41
Ludus alearũ quàm ſtrictè prohibetur. 73
Ludi infames quinam, & quot malorum cauſſa ſint,ſub quibus pœnis prohibeantur,& ad eos tabernas,vel domos expoſitos habẽtes,anathemate feriẽdi sũt 73
Ludi magiſtri vt ſint qui Clericos, & alios pauperes gratis latinis literis imbuant Epiſcopus quãdo curabit. 4. quid,& quo modo infantes docere, & à quorum librorũ lectione & abſtinere, & illos prohibere debeant. 5
Ex Lupina pelle calceos primos infantium neceſſario eſſe conficiendos credere,ſuperſtitio eſt. 12

M

Magiſtri cæremoniarum officium.50
Magiſtri & doctores omnes cuiuſcunque facultatis intra duos menſes à publicatione huius Synodi iubentur ſub excommunicationis pœna latæ ſententiæ fidei profeſſionem emittere 2
Magiſtri ſcholarum munus in cantandis miſſis,& officijs. 52
Magiſtratus quid prouidere debeat,ne fiat ſacris in locis nocte natalis domini. 15
Magiſtratus hortãtur ad vſuras, & cõtractus illicitos, ac fraudes tollendas.77.

item ſimul & Principes ſeculares à Synodo &c. ne ſubditos matrimonium &c. ſub excommunicatione latæ ſententię. 71
Magnatum negotia Clerici non procurent nec illis famulentur ſine Epiſcopi licentia. 42
Maiorum ſuorum ſepulchris ſepeliri cuilibet licet, & ſemper. 85
Maledicta palàm proferentes in Deũ Chriſtum, Beatam Virginem, ſanctos, qua pœna puniendi. 13
Malefici omnes quomodo puniendi ab Epiſcopo. 9
Mandatum Prouincialis Synodi de inuentario bonorũ eccleſiaſticorum cuiq; faciendo. 60
Mane tantum antè prandiũ proceſſio corporis Chriſti. 65
Manicæ ex ſerico, vel pretioſis pellibus à monialibus procul abſint. 96
Mariæ Virginis officiũ recitare qui, & ſub quibus pœnis teneatur reliqua vide beatæ. 49
Maribus vbi loquendum eſt cum monialibus duo camelli. 93
Martyria, & actiones ſanctorum quomodo, & quo loco agẽda, & repreſentãda ſint. 8
Mater, & filia monialis ſi altera monaſterio præeſt, altera officio quouis priuata ſit. 92
Matres, & Patres familiàs de quo nàm monendi ſint à parochis. 14
Matricæ in Eccleſia ſepelliendi. 85
Matrimonium clàm contrahentes contra Concilij Trid decretum vel Eccleſię interdictum, vel gradu prohibito Reſer 27
Matrimonij contrahendi leges. i. clandeſtina, impedimenta, præſentia parochi cum teſtibus. 67 promiſſio, fides iuſiurandum, oſculum, copula, irrita pœnæ, deuũciationes, capitula, benedictio, gradus pruhibiti, impedimenta. 68 impedimẽta de iure antiquo ablata, nuptiæ conſummatio, confeſſio, euchariſtia, cõſũmatio, denunciationes, fides, licentia. 68. 69
Matronarum habitu curru, ſellaq; vti meretrices non permittantur. 72
Matutinæ preces ne veſperi recitẽtur, ſed diluculò, præcipiat Epiſcopus. 47
Medentes incantationibus qua pęna puniendi ab Epiſcopo. 1[...]
Mediatores, vel internuncij ementium, & vendentium beneficij Eccleſiaſtici collationem præſentationem, incurrunt excommunicationem latæ ſententiæ. 5[...]
Medici puniendi ab Epiſcopo qui facilè d[...] ieiunij debiti excuſatione fidẽ faciũt. 1[...]
Medici moneant ęgrotos, vt confitcantu[...] alioquin vltra triduùm ad eos non acc[...] dant, iuxtà conſtitutionẽ innocentij. II[...] & Pij V. 2[...]
Medicus monialium ſepta monaſterij quã do ingredi poteſt, & ingredientem com[...] tentur duæ moniales. 9[...]
Membrum abſcindens, vel debilitans, & participãtes conſulẽdo vel &c. Reſer. 27
Mendici ne per eccleſiam vagentur eleemoſynæ cauſa ſacriſta curabit ſi. 7[...]
Mendicos in locum vnum congregent Pr[...] cipes, & Epiſcopi confeſſione & eucha[...] riſtia ſaltem ſemel in anno paſcẽdos cu[...] rabunt 72. 7[...]
Infra Menſem cellararius vetus rationen[...] reddere tenetur ſub excommunicatio[...] nis pœna. 8[...]
Infra menſem legata pia reuelanda nota[...] rio &c. à die teſtamenti ſub excommu[...] catione, & intrà duos menſes à die pu[...] blicatiobis Synodi idem præcipitur. 7[...]
Poſt Menſem à die confirmationis, & pu[...] blicationis Synodi abbatiſſa non denu[...] cians pertinaces moniales, & quomod[...] ſeruentur hę conſtitutiones ſuſpend[...] tur, &c. 1[...]
Ante Menſem profeſſionis emittendæ moniali abbatiſſa tenetur. [...]
Menſibus ſingulis regulas moniales in r[...] fectorio legere tenentur ſub præcep[...] obedientis. 1[...]
Sub pœna ſuſpenſionis ab officio &c. Ep[...] copum cerciorem facere.
Sexto quoque Menſe renouetur licen[...] confeſſariorum monialium. 1[...]
Per Mẽſes tres tantum abeſſe curatis q[...] tannis licebit.
Menſibus ſingulis quid parochi doceãt matrimoniò populum.
Menſuras vel monetas adulterantes R[...] ſer.
Mercatus, ſeù nundinę diebus feſtis n[...] [...]

ratione ſiant,ſed transferratur, ſub qua pœna. 14
Meretrices arcendæ à quibus locis earum habitus, &c. curru ſellisq; vehi prohibeantur. 72
Metropolitani non reſidentes quando, & quibus pœnis mulctandi 58
Metropolitano denunciare quando,& qui teneatur bis in anno Epiſcopi abſentiā, vel reſidentiam. 58
Miniſter miſſæ. 46
Miniſtros Epiſcopus quales curet habere in ſuo foro. 36
in Minoribus ordinibus conſtitutus quiſnam fori priuilegio gaudere prohibetur.32. 43
Miſſæ vt pro mortuis celebrentur curabit ſacriſta. 50
in Miſſas quæ poſſit inteſtatorum Epiſcopus diſpenſare ad pios vſus in ſuffragiū eorum. 80
Miſſam pro Epiſcopo defuncto ſolemnem faciant in cathedrali Epiſcopi prouinciales. 81
Miſſa, quam vocant ſiccam ab vſu eunlſa. 70
inter Miſſarum ſolemnia tantum excommunicatio proferenda,& quomodo. 67
ad Miſſam officiumq; precantanda munus quod,& cuius ſit. 52
Miſſarum elapſa hora diebus feſtis carnes, fructus,herbam intra officinas vendere licet. 14
Miſſam Epiſcopus celebret dominicis feſtisq; diebus, niſi legitime impediatur 34
in Miſſæ nouæ celebratione quæ cauenda, conuiuia ſumptuoſa,ludi,&c. 46
Miſſam antequam celebrent ſacerdotes (idq; non niſi in Eccleſijs, & oratorijs ab Epiſcopo deſignatis) ſuam conſcientiā examinēt,&,ſi mortale peccatū habere dubitent,cōfitentur in eius celebratione quæ vitanda 44. pro ea celebranda quantum, & quando in eleemoſynam licet accipere. Vide ibi multa &c. qualia ſint vtenſilia, & vaſa. 44. qui miſſam pro ſe ſemel in hebdomada fieri voluerit,quid ſoluet, & vbi tenues eleemoſynæ ſunt, quid curabit Epiſcopus. 45. peregrinos abſq; dimiſſorijs celebrare non permittant. 44 quæ ceremoniæ obſeruandæ. Euangelium in fine. pronunciatio. Canon. candelæ, &c. 45. ſine corona Clericali celebrare non permittatur aperto capite, &c. miniſter primum ſacrum non faciat, antequam examinetur de cæremonijs non ante auroram nec poſt meridiem quæ obſeruantia, & quæ vitanda. 46. 47.
Miſſalis reformati ceremoniæ obſeruandæ. 45
in Monaſterijs vbi commodè fieri poteſt nunquam omittatur ſacræ ſcripturæ lectio, in quo negligentes compellat Epiſcopus iuxta Concilium Tridentinum. 1
in Monaſterijs monialium benedici nuptias omnino prohibetur. 70
intra Monaſterij clauſtra nullam ſecularem virginem admittant, & iam admiſſæ redeant domum ſuam,&c 90
e Monaſterio expleto nouitiatu pellatur monialis nolens profiteri. 91
in Monaſterio publicanda eſt excommunicatio latæ octauo die ante profeſſionem monialis. 91
Monaſterio cōmunia ſunt cuiuſq; monialis propria &c. 93
Monaſterij tantum nomine contrahere licet, & ſolum abbatiſſæ &c. 94
Monaſterij tantum nomine,& præfecta,lites cauſſaſque in moniales in foro agat. 95
intra Monaſterij Eccleſiam neq; cum maribus, neq; cum fœminis, monialibus colloquendum eſt. 98
à Monaſterio monialium fundici ſint diſiuncti. 101
Monaſteria reducantur in inſulem, vbi comodè fieri poteſt, etiam duplicia,i.virorum.& mulierum. 101
è Monaſterio ſi ſemel exierint mulier ſeruiens, ad idem, vel aliud redire, ſine ordinarij licentia non poteſt. 101
Monaſteriorum monialium ſuperiores, vel Epiſcopi curent vt detur extra ordinarius confeſſarius illis bis terue in anno,

Monetas vel menſuras adulterantes Reſer. 28
Monialium confeſſarij maturiores ſint ætate crebroq; mutentur. 24
Monialium confeſſarij ordinarij, quales &c. 104
Monialium Capellani ſint ſacerdotes, & approbati cum licentia in ſcriptis gratis concedenda 104
Moniales catellos apud ſe nõ retineãt. 96
Monialibus Clerici ne ſeruiant, vti internuncij in muneribus, & ſalutationibus deferendis. 42
Monialium propè cœnobia meretrices habitare non ſinantur. 72
Monialium clauſura perpetua, & profeſſio expreſſa. 98
Monialium conuerſarum numerus &c. & ſeruitium commune. 101
Moniales cubent vno in loco, vel ſingulis cellis, vel lectis. 102
Moniales comedias repreſentare, &c. & perſonatæ incedere, & induere ſecularem habitum omnino prohibentur. 102
Moniales ex arca communi nihil ſine abbatiſſæ licentia accipere poſſunt. 93
Monialis nulla ab aromatarijs, vel pharmacopolis quidquam accipiat, ſed &c. 44
Monialis in vana expendens &c. quando excommunicationem incurrat. 44
Monialibus quouis modo quidquam debentes ſoluant abbatiſſæ &c. quæ ſemper contra eos ius habet &c. 94
Monialibus bellaria panesq; dulcearios &c. quando conficere liceat, & quando non; neq; vẽdere, neq; donare &c. idem de operibus acu pictis &c, neq; conficienda ſuſcipere. 95
Monialium impenſæ in ſepulchra in hebdomada ſancta, & in alia feſta propria. 97
Moniales depoſita ad cuſtodiẽdum ne recipiant, receptaq; iam infra menſem reſtituant. 97
in Monialis conſecratione vel profeſſione expenſæ arbitrio ordinarij ſint, moderatæ tamen. 97
Monialium profeſſio. 91
Monialis quæ nam in officiũ eligi non poſſit, vel electa priuari debeat. 91
Monialiũ modeſtia ſit omnibus ſemperq; nota. 96
Monialium modeſtia ſine fuco, ornatuq; capitis, capillorumuè &c. 96
Monialium numerus in monaſterijs is tantum ſit, qui ex redditibus, vel eleemoſynis commode ſuſtentari poſſit. 90
in Monialium numerum adſcribenda nõ minor ſit duodecim annis. 90
Monialis vocandæ ad loquendum leges 93. & alloquendi 9
Monialium monaſteria adiens, vt eas alloquatur ſine facultate Epiſcopi in ſcriptis, incurrit excommunicationem. 99
Monialium parentes, & fratres, filias, vel ſorores tantum alloquẽtes, excommunicationem non incurrunt. 100
Moniali nulli literas ſcribere ad externos, neq; recipere eorum ad ſe miſſas licet, niſi prælectas ab abbatiſſa, & cum licentia. 100
Monialis profeſſa extra monaſterij ſepta egrediẽs ſine ſumma neceſſitate ab Epiſcopo approbata &c. excommunicationem &c. 100
Moniales quæ officiũ, & quomodo, & quo tẽpore recitabunt, & quãdo: quomodo, & quantùm orationi mentali ſtudebũt 102. nocte examinent ſuam conſciẽtiã, ſeruent ſilentium, docere vel addiſcere ſcientias, & artes muſicas, inſtrumenta habere prohibentur. 103
Monialis nulla proprij quidquã clam, vel palã habeat, nulliq; donare, legare, emere, vendere, alienare &c. neq; proprio nomine contrahere &c. 94
Moniales quæ puniendæ ab abbatiſſa, & pertinaces, & contumaces deferendæ ordinario. 105
Moniales omnes in refectorio, communiq; menſa comedant, præter infirmas. 97
Moniales regulas crebro legere præcipiuntur; quando &c. 102
Moniales in cella ſpeculum nõ habeãt. 96
Monialis cuiuſq; ſupellectilis non ſuperuacanea, nec precioſa.
Monialium veſtes eiuſdem coloris, & pretij viles, & non precioſæ ſint. 96

Monialium monaſteria ſtatim abſoluta Synodo viſitent ordinarij.
Monitionibus præmiſſis feratur excommunicatio. 67
Montes pictatis viſitare Epiſcopi loci eſt. 62
Morum probitatis, non ætas maturior, in eligenda in abbatiſſam requiritur. 92
Moriēs peregrinus, & aduena inteſtatus, eius bona &c. 81
Moraliter quinam peccet officium Beatæ Virginis non recitando. 49
poſt Mortem alicuius ſuorum qui templū non adeunt per annum, vel aliquot mēſes adhortandi ſunt. 11
Mortis ſupplicium ſubituris Euchariſtia non neganda eſt, ſed dāda: & quomodo iudices curare tenentur ſecundum Canones. 22
Mortuorum cadauera græci à ſepulchris non eruant, neq; comburant. 73
Mors Epiſcopi nuncianda eſt ſtatim Epiſcopis prouincialibus vel capitulo &c. 81
Mortuo cuilibet vbicunque, & quocunq; mortis genere intrà vrbem, & vbilibet, licet ſepeliri etiam ſine teſtamento. 85
Mulieres ſi poſt partum ad eccleſiam ſe cōferunt, benedictionem à parocho ſuſcipiant; ſi verò id non faciunt, non quauis de cauſſa ab ingreſſu interdici poſſunt.
Mulierum tàm laicarum, quam monialium confeſſarij ſint ætate maturiores crebròq; mutentur. 24
Mulieres in eccleſijs non maneant ante ſolis ortum nec poſt occaſum faciendæ cōfeſſionis cauſſa ſine neceſſitate, & ordinarij licentia. 25
Mulierum quaruncunq; raptores per vim, vel detur &c. 18
Mulieres in ædibus ad vſum eccleſiæ miniſtrorum conſtructis ne commorentur. 40
Mulierum ſuſpectarum contubernio, & familiaritate quacunq; Clerico interdicitur. 40
Mulieres dum celebratur ad altare propius non accedant, ſed &c. 46
Mulieres in religionem monialium admittendæ, 90
Mulieres ſeculares nullo modo, vel cauſſa in monialium monaſteria, nec etiam ad breue tempus recipiantur. 100
Mulieres conuerſarum loco in monaſterio monialium habēdæ quot, quales, & quibus legibus. 101
Munera moniales nec recipiāt nec mittāt ſine abbatiſſæ licentia &c. ſub qua pœna, & quomodo. 97
Ex Mutuo tàm apud nummularios, quā apud alios nihil præter ſortē accipi poteſt. 76

N

Ante NAtalem domini quindecim dies moniales bellaria &c. ne cōficiant &c. 95
Natare die aſcenſionis, vel D. Ioannis Baptiſtæ in mari, ſuperſtitio eſt. 12
Sine Neceſſitate ſumma monialibus licentiam Epiſcopus dare nequit.
Nocte quæ anteit feſtum D. Ioannis Baptiſtæ carduos colligere vel herbarum ſemina, ſuperſtitio eſt. 12
Nocte Natalis Domini quid ne fiat ſacris in locis, prouidendum ſit à magiſtratu, & principibus. 15
Nocte ante cubitum examinent conſciētiam moniales. 103
Nocturno tempore non habeantur conciones. 7
Nomina ſcribat parochus &c. ſuorum, 52. & pauperum. 53
Nouæ reliquis imagines & miracula non ſunt proponenda populo ſine licentia ordinarij. 9
Notarius falſarius ſine actuarius dolosè, vel diminutè capiens informationem Refer. 27
Notarius legata pia infra menſem nō reuelatis Refer. 28
Notarij quinam, & qualem excommunicationem incurrant in iudicio, & circa legata pia. 78
Nouitiarum magiſtra videat literas ad nouitias &c. 101
Nouitiatum in quouis monaſterio præfecta antiqua fiat eius officium & earum ſtudium. 103
Nouitiatu expleto apta ad profeſſionem profiteri teneatur, aut pellatur à monaſterio &c. 19

Nume-

Numerarij ætas, viginti duorum annorum requiritur. 57
Numerarij per ſe ipſi compellantur diuina officia obire. 59
Nuncupatoria teſtamenta ad pias cauſſas. 79
Nundinæ, vel mercatus diebus feſtis nulla ratione fiant, ſed transferantur, ſub qua pœna. 14
Nuptiæ. 68, 69. nuptiæ ſecundæ non benedicendæ. 71

O

Obedientiæ virtute præcipiuntur moniales legere regulas &c. 102
Obligati quouis modo monialibus abbatiſſæ ſoluere tenentur. 94
Obſtetrices ſuperſtitioſæ quænam. 12
Obſtetrices vbi, quomodo, quãdo, & quos baptizare poſſunt, circa quod admonendę ſunt. 18
Occultans, vel impediens teſtamenta legata pia, vel &c. Reſer. 28
Octo annis poſt expreſſam profeſſionem laudabiliter vixiſſe oportet &c. quæ in abbatiſſam eligitur. 91
Odores ſuaues Clerici amoueant à ſuis veſtibus. 40
Odores &c. à monialibus procul abſint. 96
Officium Beatæ Virginis recitare tenetur Clericus penſiones Eccleſiaſticas obtinens ſub quibus pœnis. 49
ad Officium miſſamq; præcantandã munus quod, & cuius ſit. 52
Officia diuina per ſe non obeuntes in cathedralibus, & collegiatis, priuatione fructuum puniendi ſunt. 59
Officij diuini recitandi tempus, locus, modus, præcepta, leges, pœnæ, quid Epiſcopus curabit, quidq; Clericis ſeruandam ſit. 47 48
in Officijs diuinis quid græci Clerici recitare debeant. 74
Officium diuinum monialibus recitãdum quando, & quomodo ſit. 102
Officium parochi. 52
ab Officio omni carere quænã monialis debet. 92
Officio amouendi ſunt rationem non reddentes monialiũ procuratores, &c. 105
Officium theſaurarij eſt ſanctorum reliquias, Eccleſiæ ornamenta &c. integra, inuiolata ſeruare. 51
Oleo ſancto, vel quauis re ſacra abutentes Reſer. 28
Opprimens infantulos in lecto ſtudio, vel caſu Reſer. 27
Oppugnantes vi Virgines Reſer. 28
Orare debet ſacerdos celebraturus ante, & poſt &c. 44
Oratio mentalis monialiũ quando, quanta, & quomodo. 101. 103
Oratoria nec etiam priuata ad diuinũ cultum tantùm dicata ſine licẽtia ordinarij erigatur, nec diruta in profanos vſus conuertantur. 9
Oratoria priuatorum hominum viſitent Epiſcopi ne &c. 60
Oratorium in ſacriſtia faciendum. 47
Oratoria diuino cultui dicata curet Epiſcopus, vt ab omni vſu profano remota ſint, nec ſuper illis habitetur. 47
Ordinario initio ſui officij punctator de fidelitate det iuſiurandum 51
Ordinarij cogant renunciare beneficia cura plura habentes. 56
Ordinario, vel eius deputatis, vel deputãdis rationem reddant piorum locorum, & hoſpitalium adminiſtratores quotannis ſub pœna arbitraria &c. 62
Ordinarius deputet eos, qui doceant doctrinam chriſtianam rudes & pueros diebus feſtis. 5
Ordinarij abſq; teſtimonio non licet concionatori pauperes comendare. 7
Ordinarij loci eſt viſitare hoſpitalia, etiã exempta, ſed non quæ ſub regum immediata ſunt protectione, & omnia pia loca. 62
Ordinarij qua pœna puniẽt maleficos, veneficos, incantatores, & huiuſmodi medentes. 10
Ordinarius, vel parochus examinet obſtetrices circa baptismi formam, ac doceant. 18
Ordinarij integrum eſt mutare caſus reſeruatus in Synodo addendo, vel minuendo. 29
Ordinarius gratiã circa publica delicta obtentã cognoſcat ſecũdũ Cõci. Trid. 37

Ordinario loci peregrinus Clericus poſt quatuor dies ſe ſiſtat. 39
Ordinario loci rationem reddere de administratione qui teneantur in viſitatione. 62. 64
Ordinarij arbitrio denunciationes matrimonij poſſunt omitti. 69
Ordinarijs locorum reuelanda ſunt teſtamenta &c. legata ad pias cauſſas ſub pœna excommunicationis quando,& à quibus. 79
Ordinarij iudicio æs alienum cuiusq; monialis legitimè conflatũ ſoluendũ eſt. 93
Ordinario conſulto abbatiſſæ tantũ, & monaſterij nomine contrahere licet. 94
Ordinario monialium imaginum faciendarum exempla præmonſtrentur. 97
ab Ordinario curandum eſt vt monialium omnia monaſteria, etiam duplicia reducin inſulam &c. 101
Ordinarij ſine licentia è monaſterio monialium exeuntes ſeruientes ibidem ad idem,vel aliud redere non poſſunt. 102
ab Ordinario approbandi ſunt confeſſores monialium &c.& eorum ſocij quicũque ſint,& cappellani. 104
ab Ordinario approbandi ſunt procuratores &c.redditũum monialium &c. 105
ab Ordinario deputetur cui ratio reddatur ab exactore,ſeu procuratore monialium. 105
Ordinantes, vel ordinandorum examinatores,caueant ne quidquàm ab illis accipiant. 32
Ordinatio,vel cõſecratio epiſcopi,vbiquãdo,& cur celebranda. 21
Ordine ſacro initiati caueant, vt officium diuinum nunquam prætermittant. 49
Ordines per ſe ipſum conferat Epiſcopus, impeditus verò ſuos ad alios quomodo traſmutet. 31
ad Ordines qui promouerit non habentes literas dimiſſorias proprij ordinarij per annum à collatione ordinum ſuſpenſus manet. 31
Ordines conferre licebit in aliena diœceſi cum literis dimiſſorijs, & licentia Epiſcopi loci. 31
ad Ordines ſacros niſi ſub eccleſiaſtici beneficij,vel patrimonij titulo admittatur, ſequè ordinatus ab ordinum executione eſt ſuſpenſus iuxtà tridentinum. 32
Ordinibus ſacris initiati quinàm ſuſpẽſionem, vel etiam irregularitatem incurrant. 33
in Ordinibus minoribus conſtitutus quis fori priuilegio gaudere phibetur. 32 38
Ordinibus tùm maioribus tùm minoribus in conferendis vtantur Epiſcopi delectu exacto prænio examine & diligentia, ſeruando canones tum antiquos, tum trident &c. 32
Ornatus corporis, capitis, capillorumuè à monialibus procul abſint. 96
Orfanorum Catalogũ parochus habeat. 53
Ouum annũciationis, vel ſextæ feriæ maioris hebdomadæ reſeruare,ſuperſtitio eſt. 12
Ouum pede frãgere iubere ſponſæ, cũ primo ſponſi domum ingreditur ſuperſtitio eſt. 12

P

PActio omnis abſit, omnisq; temporalium pro ſpiritualibus promiſſio in beneficijs &c. 54
Pœnis iuris & arbitrio Epiſcopi mulctentur qui ſacræ ſcripturæ verba ad profana torquent.& vſurpant. 3
Pœnis ſub regula decima indicis præter librorum amiſsionem ſubijcitur deprehenſus habere librum prohibitum in bibliotheca. 4
Pœna arbitraria Epiſcopi in quos medicos. 16
Pœna iuris,& aliæ arbitrio ordinarij infligendæ,ſi Sacramentorum adminiſtratio non fiat gratis. 17
Pœnæ in conſtitutione Innocẽtij III. contentæ,& aliæ arbitrio ordinarij infligantur non confitentibus peccata ſua ſemel in anno. 23
Pœnis Epiſcopus quomodo ſe gerere debeat in ſuo foro. 36
Pœnæ variæ in Clericos perſonatos, vel arma geſtãtes ſuſpectarum mulierũ quamcunq; familiaritatem, vel cõtubernium habentes,vel fauẽtes,vel receptantes latrones,vel exules. 40 ludentes, publicè agentes,vel procurantes &c. apud ſeculares

lares iudices etiam in licitis ſine Epiſcopi licentia in ſcriptis. 41
Pœnas iuris legens, vel recitans ſeorſum officium in choro pſallentibus alijs incurrit. 43
Pœnæ in habẽtes penſiones, qui non recitant officium Beatæ Virginis, 44
Pœnas quaſnam, & qui incurrant in beneficij eccleſiaſtici collatione, præſẽtatione, nominatione &c. quas, & quando doceant publicè parochi, in patronos iuris patronatus. & examinatores. 54
Pœnæ in parochos non admonentes Epiſcopum de beneficiatis, curatis in ſuis parochis. 58
Pœnæ arbitraria ordinarij in quos adminiſtratores piorum locorum. 64
Pœnæ in concubinarios.
Pœnæ in parochos non denunciantes concubinarios Epiſcopo, vel ei⁹ Vicario. 70
Pœnæ in recipientes alcatores, & ludentes &c. 73
Pœnæ in moniales contrahentes &c. tractantes &c. 95
Pœnæ in moniales munere mittẽtes &c 97
Pœnæ in moniales alloquentes externos ſine licentia. 99. exeuntes extra monaſterium &c. 100. ſcribentes, vel accipientes externorum literas, & non prælectas ab abbatiſſa &c. 100
Pœnæ in moniales docentes, vel addiſcentes, vel exercentes muſicam artem, inſtrumenta, ſcientias &c. 103
Pœnitentiæ ſacramentum ſuſcipiendũ triduo ante matrimonij consũmationẽ 69.
Pœnam ſuſpenſionis in perpetuum confeſſarius ab hoc munere ipſo facto icurrit ſi quidquam petierit, vel exegerit tempore quouis colore quæſito à pœnitentibus. 35
Pœnæ Epiſcopi arbitrariæ omnes cuiuſcũque ad pios vſus conuertendæ ſunt, non ad Epiſcopi emolumentum 106
Pagillis pictis nec ludant Clerici, nec ludentes ſpectent, 41
Panem ſcriptum alteri dare, ſuperſtitio eſt.
Panes dulcearios &c. monialialibus quando liceat, & quando non, conficere, vendere, donare &c. 95
Pannos veſtes &c. eccleſiarum vel religioſorum, ad perſonatorum vſum vel &c. accommodantes, iisq; quouis modo abutentes Reſer. 29
Parentes, qui verberibus afficerint, Reſer. ſed committi poteſt. 29
Parentes ſponſis benedicentes in templo pijs verbis vtantur, ſublata ſuperſtitione, & abuſu. 12
Parietes cellarum monialium. 96
in Parochijs inſtituantur ſocietates, quæ comitentur euchariſtiã ad infirmos audito campanæ ſono. 22
in Parochijs alienis cõfeſſiones audire nulli liceat ſine parochi, vel ordinarij licentia. 24
Parochiæ nouæ quando inſtituendæ, etiã contra rectorum parochiarum voluntatem. 56
in Parochijs vtriusq; contrahentium matrimonium denunciationes præmittendæ ſunt &c. 69
Parochialibus, & cathedralibus in eccleſiis quotannis publicetur conſtitutio Innocentij. III. de cõfeſſione ſemel in anno facienda. 23
Parochiale beneficiũ exigui fructus quomodo Epiſcopus augere bebeat. 56
in Parochialis eccleſiæ foribus &c. affigenda eſt ſententia excommunicationis. 67
Parochiali tantum in eccleſia faciat parochus ſolemnem ſponſis beneditionẽ. 70
Parochi quando, & vbi fidei chriſtianæ rudimenta pueros, & rudes docere debent. 4
Parochi doceant ſuas plebes ſaltem dominicis, feſtisque diebus quadrageſimæ, & aduentus domini neceſſaria &c. 7
Parochiale beneficium qui non habet, vel ab ordinario per examen, vel aliàs approbatus non eſt, presbitero nec ſeculari nec regulari vlli licet per interdictum confeſſiones audire. 26
Parochi plebes ſuas admoneant, vt omnẽ ſuperſtitioſum cultum magnopere declinent. 11
Parochi admoneant quando, quomodo, & qui tencãtur ieiunare ſub præcepto. 16
Parochi quid circa baptizandos, vel baptizatos, & obſtetrices obſeruare debeant, & compatres. 18. 14

Parochi feſtis ſolemnibus doceant populū cum quibus ſpiritualis cognatio contrahatur, vel non 19. 20
Parocho fidem facere quiſq; tenetur ſe communicaſſe: ab eodem, vel ordinario alibi communicandi facultas petenda eſt tempore Paſchæ Epiſcopo certiore facto. 21
Parochus quomodo Euchariſtiam adminiſtrabit, aſſeruabit, deferet ad infirmos, & ad perituros ſupplicio. 22
Parochus octauo quoq; die reſiduas particulas aſſumet, aliaſq; conſacret. 22
Parochi licentiam, vel ordinarij habeant omnes tàm Canonici, quam reliqui approbati dùm in alienis parochijs audire confeſſiones vſuuenerit. 24
Parocho non accerſito defuncti cadauer nemo extra domum efferat. 82
pro Parochis candelas &c. in funere cellararij, ſeū procuratores exigant. 84
Parochi, vel ſacriſtæ, cellarario abſente, eius vices ſuppleant. 84
Parochi fides &c. de defuncti paupertate. 84
Parochorum eſt defunctos pauperes, & in carceribus, & ſupplicio mortuos, vel triremibus oblatos, ad ſuas Eccleſias à confratribus gratis ſepelire. 84
Parochi ſine licentia nullis religioſis cadauera ad ſepeliendum efferre licet, nec &c. 86
Parochi officiū eſt, ſcribere omnium ſuorum nomina, conditiones ætates, ſexus, natiuitatem, mortem, diſceſſum, & acceſſum, & catalogum pauperum, vt eos poſſit iuuare, & quid circa infirmos, & ſacramentorum adminiſtrationem, & in hebdomada ſanct. a52. 53
Parochi quid ſolemnibus feſtis, & concionibus populum docebunt de beneficijs Eccleſiaſticis. 54
Parochi eſt de beneficiatis intrà ſuam parochiam Epiſcopum admonere ſub qua pœna. 58
Parochi hortentur fideles ad decimas aliaſq; oblationes debitas ſoluendas 62
Parta quis cuiuſq; monialis laboribus, &c. 93
Particeps cōſulendo, vel &c. cum membrū debilitate, vel abſcidente Reſer. 27
Particeps in homicidio voluntario, mandando, vel faciendo, vel conſulendo, vel auxiliando Reſer. 27
Partitorum contractus. 77
de Patrimonij rebus tantùm pro alio Clerici ſpondere poſſunt. 41
Paſtores quomodo ſuperſtitioſas, ac prauas conſuetudines extirpandas curabunt. 13
Paſtoris proprium eſt emendare &c. 12
Paſtoris præcipuum munus eſſe debet, vt fides catholica integra, & illibata permaneat. 1
Patroni Epiſcopus curet, vt ſint miſerabilium cauſſas agentes gratis in ſuo foro. 37
ante Paſcha quindecim dies moniales bellaria &c. non conficiant. 95
Paſchæ tempore. i. à dominica Palmarum vſq; ad octauam reſurrectionis omnes in propria parochiali, vel in cathedrali ſemel communicēt, niſi ob iuſtam cauſſam, & confeſſario aliud videatur. 18
Pauperes mortui à quibus, & quorū ſumptibus ſepeliendi ſunt. 84
Pauperem nullum populo cōmēdent ſine ordinarij loci teſtimonio paupertatis. 7
Paupertatis votum monialibus quomodo ſeruandum. 93
Paupertas cellarum monialium. 96
Pecunia mutuo data, depoſita, anticipatè ſoluta, vel expectata in venditione. 76
Pecunia moderata ad pia opera, vel vſus. 80.
Pecunia cuiuſq; monialis facta cōmunis, quomodo abbatiſſæ vtendum ſit ne excommunicationem, & ſuſpenſionem incurrat &c. 93
Pecuniam exigens, vel petens à pœnitentibus confeſſarius pœnam quam nam incurrat. 25
Pecuniæ vel famæ ante reſtitutionem, vbi reſtituendi facultas eſt, confeſſarij neminem abſoluant. 25
Pedes abluere die aſcenſionis, vel Diui Ioannis Baptiſtæ, ſuperſtitio eſt. 22
ex Pellibus pretioſis manicæ confectæ à monialibus procul abſint. 96
Penſiones habens Eccleſiaſticas, vt Cleri-

cus officium Beatæ Virginis ſub quibus pœnis recitare teneatur. 49
Peregrinantis Clerici norma, habitus, arma, quando, & quæ, & pœna. 39
Peregrinos, ac aduenas ſacerdotes abſq; dimiſſorijs non ſinant celebrare. 44
Peregrini inteſtati decedentis bona. 81
Periurus in alterius detrimenta Refer. 27
Perſonatæ moniales ne incedant vllo modo, tempore, vel habitu. 102
Pharmacopolis monialis nulla quidquam accipiat, ſed &c. 94
Picturas vanas &c. moniales in cella non habeant. 96
Pignus parocho detur, vel cautio de funere ſoluendo &c. 85
Pij V. conſtitutio de medicis ne vltra triduum ad ægrotos non confeſſos accedant. 24
Pius V. quas pœnas innouauerit. 49
Pij IIII. & V. in conſtitutione quas pœnas ſanxitas, & qui incurrant circa beneficia Eccleſiaſtica. 55
Pij V. conſtitutio de matrimonio. 68
Pij V. conſtitutio in famoſos libellos componentes, ac palam collocantes. 78
Pij V. conſtitutio de non egredièdis profeſſis monialibus extrà monaſterium, &c. 100
Piorum locorum quorũcunq; rectoribus, vel adminiſtratoribus præcipitur vt inuentarium faciant &c. 60
Porta monaſterij monialium quomodo aperienda, quando, qua cura cuſtodienda ne quis ingrediatur vllius ſexus præter medicum, & confeſſarium &c ſine ordinarij licentia ſub excommunicatione latæ ſententiæ quot, & quales cuſtodientes. 99
Piorum locorũ adminiſtratores quid ſeruare debeant &c. 62
Pia loca quorunq; nomine nũcupata Epiſcopi eſt viſitare. 62. eorumq; viſitationem ter in anno inſtituere, & illis præficiendi iurent Epiſcopo, & quando puniendi, compellendi ſunt reſtituere 62
Piorum locorum Clericis quæ reuerentia ab œconomis exibenda eſt. 63
Pila palmaria parua nec ludãt Clerici, nec ſpectent ludentes. 41
Pileus Clerici ſit nigri coloris, non turbinatus, ſed diſcrepãs à militum forma. 39
Platearum capitanei fides de paupertate defuncti. 84
cum Pontifice ſummo curandum eſt Epiſcopo vt monialium monaſteria reducantur in ſolulam. 101
Portiones in Eccleſijs Cathedralibus, vel collegiatis habentes, per ſe ipſi compellendi ſunt obire diuina officia, & abſentes vltra tres menſes priuatione fructuum, ac alijs priuandi ſunt. 59
Portio duplex in funeribus. 83
Portionem diaconatus hebdomadarij nõ obtineant in funeribus. 83
Portio abbatiſ, & rectorum in exequijs. 89
Præceptum expreſſum pictorum, & ſculptorum. 9
Præceptum de modo concionandi. 5 6 7. 8
Præceptum ieiunij quando, quos, quomodo obliget, parochus doceat. 16
Præceptum Synodi de teſtamentis reuelãdis ad pias cauſſas ſub pœna excommunicationis, & quando. 79
Præceptum monialibus de regulis legendis. 102
Prædia aliena niſi cum ordinarij facultate Clerici non conducant. 41
Prædicare quæſtuarij prohibẽtur abſolutè, & alij quomodo. 8
Prædicationis munus, & leges, & quorum ſit. 6. 7
Prædicationis licentia ſemper neceſſaria, & ab Epiſcopo gratis danda. 6
Prælato moniales pertinaces, & inobediẽter denunciandæ. 105
Præſẽtationem, vel vocem præſẽtationis, vel ius præſentandi beneficiorum eccleſiaſticorum. 55
Præſtigia circulatorum zingarorum. 72
Prima tonſura qui nãm non ſint initiandi. 32
Prima tonſura initiatus beneficium vbi ius habens, clericalem habitum & tonſurã deferre teneatur. 32. ſecus facientes qua pœna puniendi. 38
Principes hortatur Synodus vt tollant obſcæ nam loquẽdi in agris, & vinetis conſuetudinem. 75. & aduſuras, & contract illicitos fraudesq; tollenda. 77

Principes mendicos congregent il locum vnum.71.ad infames ludos domos, vel tabernas expoſitas habētes grauiter animaduertant. 73

Principibus ſecularibus demiſſe non inſeruiant eccleſiaſtici ſecundum triden. 42

Priorſſa cum &c. videat literas reddendas vel dandas extra monialium &c. 101

Priuilegio fori gaudere quiſnam in mineribus conſtitutus ordinibus phibetur. 32

Priuilegium non ieiunandi vel carnes &c. comedēdi quocunq; tēpore.5.bulla cruciatæ in italia ius non habet. 16

Priuilegium nullum obſtat cuiusuis etiam regiorum cappellanorum, vel militū &c. quo Epiſcopo non liceat corrigere,&punire etiam extra viſitationem Clericos in ſuis eccleſiis reſidentes. 37

Proceſſiones generales particulares ad eucariſtiæ venerationem, earum ordo modeſtia, obligatio &c. quæ uitanda,& ſeruenda. 65

Proceſſiones dum inuicèm ſibi occurrunt ne ad imaginem Chriſti reliquæ exoſculandam applicentur. 10

Procuratores redditū monialium approbandi &c.eisq; ratio reddenda eſt, ſecus poſt annum amoueantur. 105

Procurantes ſterilitatem, vel abortum cū. effectu poſt iam animatū fœtū Reſer. 27

Procuratione &c. interdicit Clerico apud iudices ſeculares quomodo, & ſub qua pœna. 41

Profeſſionis emittēdæ à monialibus ætas, exploratio, & excommunicatio latæ ſententię. & alia abbatiſſæ ſeruanda ſub pœna ſuſpenſionis. 91

poſt Profeſſionem expreſſam octo annis vel ſaltem quinque quæ in abbatiſſam elligitur uixiſſe oportet laudabiliter. 91

in Profeſſione monialis emittenda expenſæ arbitrio ordinarij ſint, moderatæ tamen. 97

Profeſſionem fidei quinam teneātur emittere, quando &c. 2

Profeſſio expreſſa monialibus religioſis facienda eſt. 100

Profeſſa monialis monaſterium egrediens quando excommunicatur, & abbatiſſa &c. 100

Prohibitum librum deprehenſi habere in bibliothecis, qua pœna puniendi ſint. 30

Pronunciatio in miſſę celebratione nec celerius ſit, nec tardius quàm par eſt. 45

Proprietas omnino tollēda, & in quibus rebus,& modo monialium. 92. 53

Prouentuum beneficij iuris patronatus diſtributio. 55

Prouincialis Synodi præceptum de inuentario bonorum eccleſiaſticorum cuique faciendo. 61

in Pſalmi, vel himni fine, dū gloria dicitur &c. omnes aſſurgant. 43

Pſalmi canendi in exequijs. 85

Pueri à ludi magiſtris quæ, & quomodo docendi ſint. 4

Puellarum nobilium catalogū parochus habet. 53

Pugiones &c. minores menſura trium palmorum Clerici geſtantes qua pœna puniendi ſunt 40

Pupillorum mutuum, vel depoſitum. 76

Purgatorium græci confiteantur. 41. 74

Q

QVæſtores eleemosynarij prædicare prohibeantur,& quodlibet genus eorum. 8

Quarta pars legatorum piorum. 80

Quarta portio non eſt percipienda vbi nō eſt teſtamentum. 80

ob Quartam non ſolutam nemini, ſepultura negetur, vel protrahatur. 85

Quadrageſimale ieiunium quos, & quomodo obliget, & à parochis illud docendus eſt populus. 16

Quadrageſimæ, & aduentus domini dieb' feſtis,& dominicis quid parochi ſuos doceant. 7

Quadraginta annis ſit quæ in abbatiſſā eligitur &c. 91

Quatuor temporum ieiunium &c. quos,& quomodo obliget, & à parocho illud docendus eſt populus. 16

per Quindecim ante Paſchæ dies, & totidem ante Natalis Domini, moniales bellaria, panesque dulcearios non conficiant &c. 95

Quinque annis ſaltem (ſi deeſt octo) poſt expre-

expreſſam profeſſionem vixiſſe laudabiliter oportet, quæ in abbatiſſam eligitur. 92
Quotannis noui cellararij eligendi ſunt ſub excommunicationis pœna. 83. prædeceſſoris Epiſcopi quorum ſumptibus celebranda in cathedrali. 81. viſitentur omnia loca pia, montes pietatis, hoſpitalia ter 62. illorumq; adminiſtratores rationes reddere debent ſub pœna ordinarij arbitrio. 64. viſitatio vniuerſalis ab Epiſcopo. 59. curati per tres tãtûm mẽſes abeſſe licebit bis in anno certior faciendus eſt de reſidẽtia cuiuſq;. 58. ratio reddenda eſt procuratoribus, exactoribus, actoribus, œconomis monialiũ abbatiſſæ, & deputato ab ordinario, ſecus amouendi ſint. 105

R

Raptores cuiuſuis mulieris, per vim Reſer. 28
Ratio reddenda œconomis, ſeu &c. 63. 64
Rationem reddere infrà menſem cellararius poſt officium reddere tenetur ſub excommunicatione. 84
Ratio à cellarario monialiũ ordinario reddenda eſt pecuniarum. 94
Ratio reddẽda ab exactoribus redditũum, vel procuratoribus &c monialium abbatiſſæ, & deputato ab ordinario elapſo anno, ſecus amouendi. 105
Receptatores fautores Clerici latronum, vel exulum arbitrio ordinarii grauiſſimè puniendi ſunt. 40
Rectores ne hebdomadarii diaconatus portionem obtineant, prouidere debent. 83
Rectores Eccleſiæ Epiſcopus cogat, vt iuxtà beneficiorum facultatem ſacerdotes adiungant ad miniſtrationem. 56
Rectores Eccleſiarum circa pauperes humandos, ac ſepeliendos. 83
Rectoribus parochiarum inuitis quando parochiæ inſtituendæ ſunt. 56
Rectoris eligengendi leges piorum locorum, confratrum &c. 61
Redditus promiſſi, aut dari conſueti à parentibus moniali cuiq; &c. 15
Redditruum beneficiorum &c. qui, & quando priuatione, vel ſuſpenſione puniendi ſint. 42
iuxta Redditus monaſteriorum vel &c. monialium numerus ſit. 40
in Refectorio communiq; menſa moniales omnes comedãt præter infirmas. 97
in Refectorio regulas integras moniales initio menſis &c. 102
Regulares Clerici, & ſeculares non temerè, ſed exactiſſimè examinati de vita, & doctrina, & probati ad confeſſiones audiendas admittantur. 24
Regularibus, & ſecularibus preſbiteris interdictum de audiendis cõfeſſionibus quotannis publicandum. 26
ex Regularium beneficiis non ſunt augenda parochialia. 56
Regulares quicũnq; etiam exempti ad publicas proceſſiones venire tenentur. 65
Regularium controuerſiam de priori loco in proceſſionibus Epiſcopi eſt tollere. 65
Regularis quicunq; monialiũ monaſteria adiens, vt eas alloquatur ſine Epiſcopi facultate in ſcriptis excõmunicatur. 99
Regulares ſocij cõfeſſariorum monialium approbandi ſunt, nec colloquantur cum illis. 104
ſub Regum protectione immediata quæ ſunt hoſpitalia, vel &c. ordinarii non eſt viſitare ſine licentia. 62
cum Regibus ſub quorum tutela ſunt monialium monaſteria curandum eſt, vt reducantur in inſulam. 102
Religioſo nulli licet ſine licentia Epiſcopi concionari, & quomodo &c. 6.7.8
Religioſi quicũq; ſine parochi licentia cadauera ne &c. ſub pœna ordinarii arbitrio. 86
in Religionem admittendæ mulieres, vel virgines &c. 90
Religionis venenum, proprietas eſt. 93
Reliquiarum ſanctorum veneratio quomodo procurãda eſt ab Epiſcopo in ſua diœceſi. 8
Reliquiæ nouæ populo ſine ordinarii licentia non proponãtur. 9
Reliquias ſanctorum &c. integras inuiolatas ſeruare, theſaurarii officiũ eſt. 51
Renun-

Renunciare beneficia curata qui teneantur, ſub qua pœna. 55
Repreſentari actiones, & martyria Chriſti &c. quomodo liceat. 8
Repreſentare comedias &c. moniales non poſſunt 102
Reſidentia beneficiatorũ perſonalis. pœnæ non reſidentium quorumcunq; curam animarum habentium. 58. 59
Reſidentia Epiſcoporum quàm neceſſaria ſit, quàm ſtrictè ſub quibus pœnis præcipiatur: denunciatio bis in anno faciẽda à quo, ſub qua pœna. 58
Reſideat Clericus in ea, cui ſemel adſcriptus eſt eccleſia, ibiq; ſua obeat munera &c. 33
Reſtitutionis cauſa nihil confeſſario licet petere, vel exigere temporale à pœnitẽtibus ſub pœna ſuſpenſionis ab hoc munere in perpetuum & alijs canonum. 25 eius abſolutio Epiſcopo Reſer. 28
ante Reſtitutionẽ famæ, vel pecuniæ factam (ſi faciendi ſit facultas) confeſſarij abſoluant neminem. 25
Reſtitutio incertorum, nõ exiſtẽtibus quibus reſtitutio fiat, excedentium decem aureos Reſer. 26
Reſtitutio in quibus contractibus facienda. 77
non Reuelans notarius infrà menſem legata pia Reſer. 28 incurrit excommunicationem. 79
Ritus eccleſiæ Romanæ obſeruandi in ſacramentorum adminiſtratione. 17
Ritibus cathedralis eccleſiæ inferiores ſe conforment in ſacramentorum adminiſtratione. 17
Ritus approbati à Romano Pont. & cõcil. floreant. 74
Romanæ eccleſiæ ritus in adminiſtratione Sacramantorum obſeruandi ſunt. 17
Romanum catechiſmũ Clerici habeãt. 43
Romano Pontifici denunciandi ſunt paſtores non reſidentes. 58
Romano Pontifici græci credant, eiuſq; &c. & quæ Romana eccleſia inſtituit, & ritus approbatos ab eo. 74
ad Rotam non accedat monialis &c. quæ &c. 99. nec ianitrix vide ianitrix.
Rotæ præfecta fidelis eligatur &c. 98
ad Rotæ portæq; cuſtodiam tres ſemper moniales aſſiſtant prudentes, ætate prouectæ. 99
ad Rotam nulla loquatur cum externis, niſi adſit ianitrix. 96
Rudimenta prima fidei Chriſtianæ quãdo, à quibus, & qui docendi ſint, & vbi. 5

S

Sacerdos quid, quomodo, & ſub qua pœna ſeruare debet in ſacramentorũ collatione. 17
Sacerdotes tàm ſeculares, quàm regulares ne temere ad confeſſiones audiendas admittantur, niſi exactiſſimè examinati de vita, & doctrina, & probati. 24
Sacerdos ægrotum & monitis, & precibus iuuet, eiq; aſſidue adſit. 30
Sacerdos abſoluens à reſeruatis Reſer. 29
Sacerdos dũ laicis, & œconomis aſſurgit, vel aſſiſtit capite aperto, vel inſeruit, abuſus eſt, & tollendus. 42
Sacerdos non niſi in Eccleſijs, & oratorijs ab Epiſcopo deſignatis celebret. 44
Sacerdos ante celebrationem examinet cõſciẽtiam, & ſi mortale peccatũ habere dubitant confiteatur. 44
Sacerdoti quæ obſeruanda, vel vitanda in miſſæ ſacrificio. 44. 45. 46
Sacerdotem Clericalem tonſuram, vel ſuperioris labij pilos abraſos non habentem celebrare ſacriſta non permittat. 39. 46. 50
Sacerdotes iuxtà beneficiorum facultatẽ Eccleſiæ tantum adiungere cogãtur. 56
Sacerdotes vnde vitentur. 58
Sacerdotes ad exequias conuocare, & inuitare &c. 82
Sacerdos mortuus cũ ſacerdotalibus veſtibus efferendus eſt, & cum alba ſepeliendus. 84
Sacerdotum oblatio pro defunctis. 98
Sacerdotibus cadauera cubiculo in choretem deponentibus, carolenos ſex. 88
Sacerdotes eſſe debent Capellani moniallium. 105
Sacramenta non alibi miniſtrentur quàm in propria parochia ſine ordinatij licentia, vel neceſſitate. 12

Sacra-

Sacramentum Chriſmatis quando, quibus conferendum curabit Epiſcopus & quid circa illud compatres hortandi ſunt obſeruare ſub qua pœna. 20
Sacramenti euchariſtiæ inſtitutionis finis nomen &c. in quo Chriſtus realiter continetur. 21. plura ibidem vide.
Sacramenta præſertim euchariſtiæ, & confirmationis curet parochus vt ſuo quiſque tempore ſuſcipiat. 53
Sacræ ſcripturæ verba ad profana torquentes, & vſurpantes pœnis iuris & Epiſcopi arbitrio mulctandi ſunt. 3
Sacræ ſcripturæ lectio vbi, quando, quomodo ab Epiſcopo curanda, & ſi id fieri non poteſt, quid faciendum. 4
Sacris in locis quibus in rebus ne vacetur nocte natalis Domini, quid prouidendũ eſt. 15
Sacra quauis re abutentes Reſer. 28
Sacrilegi quinam Reſer. ſed committi poteſt. 29
pro Sacriſtis in funeribus candelas &c. cellararij ſeu procuratores exigant &c. 84
Sacriſtæ vel parochi, abſẽte cellarario, eius vices ſuppleant. 84
Sacriſtæ campanæ magnæ ſignum quando dabit. 46
Sacriſtæ officium. 50. ne vagentur mendici per eccleſiam ibidem, & vide mendici.
in Sacriſtiã reuerſus Sacerdos abſoluto ſacrificio oret, ibi eſt oratorium conſtruendum. 46
è Sacriſtia ſimul omnes Clerici ad horas egredientes &c. 47
in Sacriſtia quid magiſter ceremoniarũ doceat. 50
Sanctorum cultui venerationi, & honori in quibus rebus, & quomodo Epiſcopi in ſuis diœceſibus conſulere debent. 8
Sanctorum actiones, & martyria vbi, & quomodo agenda. 8
Sanctorũ feſti dies quomodo celebrandi. 8
Sancti Ioannis Baptiſtæ die, quæ ſoleant fieri ſuperſtitiones. 12
Sanctorum omnium feſta græci credant. 74
Sanctorum precibus pro defunctis. 86
Sanis, vel leuiter ægrotis extrema vnctio non eſt conferenda 30
Satisfactionis nomine, vel &c. confeſſarius aliquid exigens Reſer. 82
Sachriſmata vnde. 57
Scholarum magiſtri in præcantandis miſſis munus. 52
Sclopitas breuiores, vel pugiones, vel quid aliud minus trium palmorum menſura Clerici deferentes, qua pœna puniendi ſunt. 40
Scriba falſarius tam eccleſiaſticæ curiæ, quàm ſæcularis Reſer. 27
Scribæ qui, & qualem excommunicationẽ incurrunt. 78
Scribæ quæ oporteat abbatiſſam, & cellarariam monialium. 93
Scripturæ ſacræ lectio, vide ſacræ ſcripturæ
Scripturas quaſcunq; falſificantes, vel corrumpentes Reſer. 27
Scriptores imaginum monendi, & præcipiẽdi expreſſe &c. 9
Scurriles iocos Clericus fugiat. 41
Sellis matronarũ inſtar vti meretrices omnino prohibeatur. 72
Seminarium Clericorum, vbi fieri poterit in prouincia, vel diœceſi fiat &c. ſi fieri poteſt, quid faciendum. 33
Septa monaſterij monialium nullus ingrediatur vllius ſexus, neq; celebrandi cauſſa ſub excommunicatione latæ ſententiæ ſine Epiſcopi licentia. 99. 104. & quæ monialis egrediens excommunicatur. 100
in Sepulchris hebdomada Sancta monialibus tãtũ viginti aureos impẽdere licet 9
Sepulchri Chriſti ceram ſuperſtitioſe aſeruare ſuperſtitio eſt, & abuſus tollendus. 12. 23
Sepulchris maiorum ſuorum cuilibet, & ſemper licet ſepeliri. 85
Sepultura nemini neganda, vel protrahenda ob inſolutionem debitorum &c. 85
Sepulturæ electio cuique libera vbiuis, & quocunq; mortis genere defuncto. 85
Sepulturæ propriæ ſepulturis proprijs carentes in matrice ſepeliendi ſunt. 85
Sepulchrorum epitaphia quæ delenda, & quomodo apponenda ſub pœna &c 86
Sericas, vel ſerico ornatas veſtes Clerici amoueant. 40
ex Serico, vel &c. manicæ confectæ à monialibus procul abſint. 96
non Seruientes actu in funeribus portionem

nem non obtineant. 86
Sextæ feriæ maioris hebdomadæ ouum reſeruare ſuperſtitio eſt. 12
Silentium monialibus pro loco,& tempore ſeruandum &c. 103
Societas doctrinæ Chriſtianæ inſtituenda, & conſeruanda vbi commodè fieri poteſt. 5
Societates, quæ ad infirmos euchariſtiam commitentur audito campanæ ſono in parochijs conſtituantur. 22
Socij confeſſariorum monialium ab ordinario approbandi ſunt, nec illas alloquantur. 104
Seculares Eccleſiaſtici ſine Epiſcopi licẽtia concionari non poſſunt. 6
Seculares iudices tenentur ſecundum canones curare vt reis mortis ſupplicium ſubituris euchariſtia detur,& parochum admonere de quo admonendi ſunt. 23
Secularibus presbiteris,& regularibus interdictum de audiendis confeſſionibus quotannis publicandum. 26
Seculares patroni iuris patronatus. 55
Seculares etiam exempli ſecundum Concil. Trident. ad publicas proceſſiones venire tenentur. 65
Secularium confratrum controuerſiam de priori loco in proceſſionibus Epiſcopi eſt loci tollere
Solis ante ortũ,vel poſt illius occaſum cadauera efferri,vel ſepeliri non poſſunt ſine Epiſcopi licentia. 32
ob ſolutionem anticipatam, vel dilatam, vel expectatam nihil lucri accipiendum eſt,neq; in operarijs &c. 76
Sorores tantùm moniales alloqui licet,nõ alias. 100
Sorores duæ moniales &c. ſi altera monaſteria præfuerit, altera in alio officio eſſe nequit. 92
Sortilegus ; vel diuinator vſus tacita, vel expreſſa dæmonum inuocatione Reſ.27
Spectacula,& colloquia profana, nec edãt Clerici,nec ſpectent. 41
Spectacula quæ vulgò, ingenia, corporis Chriſti dic non edantur. 66
Speculum monialis in cella nõ habeãt. 96
Spiritales libellos Clerici habeant. 43
Spiritum ſanctum à patre filioq; procedere græci credant. 74
Spondere pro alijs non niſi patrimonis rebus poſſunt Clerici. 45
Sponſalia. 67.68.69.70.
Sponſorum vmbellam tãtùm à pueris parentes ſuperſtites habentibus ſuſtineri oportere,ſuperſtitio eſt. 12
Sponſorum aliæ ſuperſtitiones. 12
Sponſis parentes benedicentes in templo pijs verbis vtantur,ſublato abuſu ſuperſtitionis. 12
Sponſorum benedictio. 70
Sponſorum miſſa. 70
Sponſis nihil ſoluendum pro licẽtia conſumandum matrimonium temporibus prohibitis. 69
Statuarum,& imaginum fauendarum ratio,& præceptum expreſſum. 9
Statuta Concil. Trid. de reſidentia paſtorum ſeruanda. 58
Sterilitatem,& abortum procurantes cum effectu poſt iam animatũ fœtũ Reſer. 27
Stipendium certum ſui fori miniſtris ſtatuat Epiſcopus &c. 36
Studia Clericorum quænam. 45
Studia ab obligatione recitandi officium Beatæ Virginis quos non excuſent. 49
Suffragium in capitulo in minoribus conſtitutus dare nequeat,initiatus vero ſacris poſſit. 32
Suffragijs credant iuuari animas in purgatorio græci. 74
in Suffragium animarum,quę liceat Epiſcopo,& quando inteſtatorum diſpenſare. 80
Suffragia ſecreta in electione cellarariorum,ſeu procuratorum &c. 84
Suffragia defunctorum mandat Synodus fieri eorum obligatio 87
Summam caſuum conſcientiæ aliquã habeant confeſſarij. 43
Superiores monaſteriorum negligẽtes ad omittendam lectionem ſacræ ſcripturæ ab Epiſcopo compellantur iuncta Concil. Trid. 4
Superpelliceo ad horas exeuntes Clerici induantur &c. 47
Superpelliceis induti ſint Clerici in exequijs. 82
Superpelliceo indutus in Eccleſia excom-

municationem pronunciet &c. 67. eoq; vtantur in proceſſionibus Clerici. 65
Superſtitioſæ conſuetudines quæ ſint, & quomodo eas Epiſcopi extirpandas curabunt. 14
ad Superſtitioſum cultum cãdelis ne abutantur fideles. 61
Supplicio triremium qui Clerici damnãdi ſunt. 40
Suſpenſus eſt ipſo facto in perpetuum cõfeſſarius ab hoc munere, qui à pœnitentibus quidquàm tẽporale quouis quæſito colore petierit, vel exegerit & alijs pœnis Canon. 25
Suſpenſus manet per annum à collatione ordinum, qui ad ordines promouerit non habentes literas dimiſſorias proprij ordinarij. 31
Suſpenſus eſt iuxta Concil. Trid. ab ordinum executione aliter ordinatus quã ſub Eccleſiaſtici beneficij, vel patrimonij titulo. 32
à Suſpenſione &c. ſimplex ſacerdos abſoluere non poſſit. 26
Suſpenſionem quinam ſacris ordinibus initiati incurrant. 32
Suſpenſio à qua poteſt Epiſcopus abſoluere per Concil. Trid, 37
Suſpenſione à beneficij ſ redditibus, &c. & quãdo puniẽdi ſint 38
Suſpenſionis pœna quando vtendum ſit Epiſcopo, & quanta circumſpectione. 66
Suſpenſionem ab officio, & beneficio incurrit parochus non denuncians concubinarios, & quando. 70
Suſpenſionem ab officio abbatiſſa cum excommunicatione quando incurrat expendens pecuniam. 94. & non denunciando quomodo hæ conſtitutiones ſeruentur. 98. & pertinaces. 105. & profeſſionem emittentes. 91

T

Tabelliones qui excommunicationẽ in incurrant propter legata pia. 79
Tabernas Clerici non ingrediatur, niſi iter facientes. 41
Tabernis meritorijs meretrices diù 56 morari non ſiant. 72
Tabernam ad infames ludos expoſitã habentes, quibus pœnis puniendi. 73
Tabernaculum ſummi altaris vbi Euchariſtia aſſeruatur ornatum ſit &c. beneq; obſeretur, cuius clauis ſemper apud parochum ſeruetur. 22
Talis, ac theſſeris nec ludant Clerici, nec ludentes ſpectent. 41
Temporum, vel ſacrarum ædium circa, vel ante fores ne ducantur choræ paſtores curent.
Templum qui per annum, vel aliquot mẽſes non adeunt poſt alicuius ſuorum obitum, adhortandi ſunt. 11
Tempore nocturno non licet cõcionari. 7
Tempus celebrandi. 45
Ter, vel bis in anno monialibus confeſſarius extraordinarius detur. 104
Teſtamenta, ac legata pia impediens, occultans, vel non exequens, qui poteſt, & debet Reſer.
Teſtamentũ vtrumq; Clerici habeant. 43
Teſtamenta omnia ad pias cauſſas ſiue ſcripta, &c. 79
Teſtamẽta nũcupatoria ad pias cauſſas 79
Teſtamenta Epiſcopi conficere non debẽt inteſtatorum morientium, 80
ob Teſtamẽtum nõ exhibitum nemini ſepultura denegetur, vel protrahatur &c. 85.
Teſtis qui in iudicio falſum depoſuit malirioſe &c Reſer. 17
Teſtes falſis quot mala faciãt. 77. quinam, & qualem excommunicationem incurrant præter pœnas ſecularium iudiciũ, & eoſdem corrumpentes, ſeducentes vt deponant falſum cum alterius offenſione, vel reipublicæ detrimento, pecunia, vel fauore, vel eorum dicta non integrè ſcripſerint, vel ſcribi fecerint, vel ad id opem, vel fauorẽ ſcienter ferẽtes. 78. 79
Theſaurarij officium eſt ſeruare ſanctorũ reliquias, Eccleſiæ ornamenta &c. integra, & inuiolata. 51
in Tonſtrinis Clerici non terant tempus otioſè. 41
Tonſuram, & habitum non deferens, &c. fori priuilegio non gaudeant. 32. 38. & qua-

qua pœna puniendi ſint. 39
Tonſuram Clericalē ſacerdotē non habentem, ſacrificare ſacriſta nō permittat. 46
Tractatum de ſacramentis Clerici habeant. 43
Tribunal ſeculare ſi adeat Clericus non moleſtetur. 41. ſub qua pœna, & quando prohibetur adire. 42
Tridentinum Concil. græci agnoſcant, eiuſq; obediant decretis. 74
Triginta ſaltem annis quæ in abbatiſſam eligitur. 92
Turonēſis Cōcil. de aleatoribus verba. 23

V

in Valetudinario infirmæ moniales, vel alibi comedant. 97
Vanas in res expendens pecuniam abbatiſſa, & monialis ſine &c. excommunicationem &c. 94
Venam incidere die aſcenſionis, vel die Ioannis Baptiſtæ ſuperſtitio eſt. 12
Venationes prohibitas Clerici non exerceant. 41
Vēdere carius ob expectatam ſolutionem non licet. 76
Vendere moniales nihil omnino poſſunt ſine &c. 95
Venefici, & huiuſmodi alij quomodo puniendi ſunt ab Epiſcopo. 10
Venenum religionis proprietas eſt. 44
Verba ſacræ ſcripturæ ad profana torquētes, & vſurpantes. 3
Verbum Dei quibus legibus prædicādum, & à quibus. 6
Verba obſcœna, maledicta &c. palam proferētes in Deum, vel Chriſtum, vel Beatam Virginem, vel ſanctos, qua pœna puniendi ſint. 13
Verberibus qui parentes affecerint. Reſer. ſed committi poteſt. 29
Veſperi ne matutinæ preces, ſed diluculo recitentur præcipiat Epiſcopus. 47
Veſtes religioſorum, vel Clericorum, vel Eccleſiarum &c. ad vſum perſonatorum, vel &c. commodantes, iiſq; quouis modo abutentes Reſer. 28
Veſtes monialium, 96
Veſtitus Clericorum pro ſemper in ſe. 38. ſub qua pœna peregrinantis pedeſtris in equo. 39
Veſtibus Clericalibus in choro vtantur Clerici. 47
Veſtibus Sacerdotalibus efferēdus eſt Clericus mortuus. 84
Vexationem, vel litem ſuper beneficio eccleſiaſtico redimere non licet ſine Epiſcopi licentia. 57
pro Viatico euchariſtiam græci ſeruent. 74
in Vicarij, vel Epiſcopi manibus qui teneantur fidei profeſſionem, & emittere, & quando. 2
Vicarij. vel Epiſcopi ſine licētia quoſuis libros imprimentes, vel edentes Reſer. 26
à Vicario, vel ab Epiſcopo appellare quando quis non poſſit. 57
Vicario vel Epiſcopo denunciare tenētur ſub pœnis parochi concubinarios. 70
Vicaria monialium quæ non poſſit eſſe. 62
per Vicarium ſuum, vel alium carceres ſui fori ſæpe Epiſcopus viſitet. 36
Victus monialium communis. 97
Viduarum &c. catalogum parochus habet &c. 52
Viduarum mutuum, vel depoſitum. 77
Viennenſe concil. de pijs locis. 62
Vigilijs &c. ieiunare qui, & quomodo teneantur, parochus doceat. 16
Vindemiarum obſcœna verba abolēda. 75
Virgines vi oppugnantes, vel violantes, aut quamuis mulierē vi rapiētes Reſer. 28
Virginem nullam ſecularem intra clauſtra monaſterij admittant, admiſſæ iam redeant domum ſuam &c. 90
Viſitatio propria paſtoris eſt, quid ſit, quādo, vel quem, quorum, de quibus, & in quos facienda, eius leges. 51. victus, forma, finis, quando non viſitantur eccleſię nihil ab eis exigendum eſt priuata oratoria, eccleſiæ dirutæ, viſitationis tempore quid perſpiciendum ſit, abuſus tollendi. 59. 60. 61
in Viſitatione qui teneantur ordinario rationem reddere. 62. 64
in Viſitatione epitaphia indecentia Epiſcoporum eſt curare vt deleantur. 86
Viſitatio bibliothecarum, librorum venalium crebrò fiat à deſtinatis ab Epiſcopo viris, 3

Viſi-

Viſitatores deſtinet piorum locorum Epiſcopus. 62
Viſitent ordinarij monialium monaſteria &c. ſtatim abſoluta Synodo. 92
Viſitentur diligentiſſimè græci,& quæ credere & obſeruare præcipiendi ſint. 74
Viſitet Epiſcopus perſe, vel per alium ſuã Diœceſim quotãnis, & eccleſias etiã exemptas, beneficia curata, & regularium omnium monaſteria & quomodo. 59
Vita Epiſcoporum, victus, veſtitus.34. 35
Vita,& honeſtas Clericorũ ſub quibus pœnis &c.38.39.40. 41
Vitæ integritas in eligenda in abbatiſſam requiritur. 92
Vites alienas,ſeu arbores fructiferas inuito domino incidens Reſer. 27
Vltimarum voluntatum commutationes à ſede apoſtolica impetratas Epiſcopus perpendat. 37
Vmbellam ſponſorum tantum à pueris parentes ſuperſtites habentibus ſuſtineri oporteri ſuperſtitio eſt. 12
ſub Vmbella vna plures nuptiæ an benedicendæ ſint. 71
Vnctionem extremam quomodo, & quibus,& quando curet parochus conferẽdam.29. 30
Vnctionis extremæ effectus, & virtutes, & modus ad ægrotum deferendæ.29. 30
Vnguenta à ſuis veſtibus Clerici amoueãt 39.& à monialibus procul abſint. 96
Vocandæ monialis ad loquendum leges &c.98. 99
Vocem præſentationis cuiuſcunq; beneficij vendentes, vel ementes,excommunicationem latam incurrunt. 56
Voce actiua,&paſſiua quæ monialis priuetur biennio. 97
Voluntarius homicida, & qui cum eo mãdando,vel faciendo,vel conſulendo, vel auxiliando particeps eſt Refer. 27
Voluntatum vltimarum commutatione,vide vltimarum.
Votorum pro commutatione,vel &c. confeſſarius exigens,vel petens à pœnitentibus quidquàm tẽporale ipſo facto eſt ſuſpẽſus in perpetuum ab hoc munere, & alijs pœnis canonum ſubiaceat. 26
Votorum trium profeſſio expreſſa monialibus religioſis facienda. 98
Vrbis extra mœnia defuncto quocunque genere mortis intrà vrbem licet ſepeliri. 95
Vſus proprij monialibus tollendi &c. 93
Vſurarius publicus,& in vſurarijs contractibus conficiendis ſcienter interueniẽtes Reſer. 27
Vſurarij manifeſti cadauer ſepulturæ mãdans ſcienter Reſer. 28
Vxori nihil ſoluendum ratione futuri funeris, dum extra parochiam ad virũ ducitur. 70

X

ad XEnodochium qui fructus paſtorũ non reſidentium applicandi ſunt. 58

Z

ZIngaris futura diuinare interdicãtur 1 ſ. vel prorſus exterminentur,vel certis locis honeſtè habitare cogantur. 72

FINIS.

91
o mã-
o, vel
27
e, vi-

on-
ten-
o eſt
ere,
26
ia-
98
que
eli-
95
93
ra-
iẽ-
27
i-
8
·
a-
0